

Στρασβούργο, 22.11.2016
COM(2016) 723 final

2016/0359 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τα πλαίσια προληπτικής αναδιάρθρωσης, τη δεύτερη ευκαιρία και μέτρα για την αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και απαλλαγής, καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 2012/30/ΕΕ

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SWD(2016) 357 final}

{SWD(2016) 358 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης**

Οι κανόνες περί αφερεγγυότητας καλύπτουν ευρύ φάσμα μέτρων, από την παρέμβαση σε πρώιμο στάδιο, πριν ακόμη η επιχείρηση φτάσει να αντιμετωπίζει σοβαρές δυσχέρειες, την έγκαιρη αναδιάρθρωση με στόχο τη διάσωση των βιώσιμων τμημάτων της επιχείρησης, τη ρευστοποίηση περιουσιακών στοιχείων όταν η επιχείρηση δεν μπορεί να σωθεί με άλλο τρόπο, μέχρι, τέλος, τη χορήγηση δεύτερης ευκαιρίας στους έντιμους επιχειρηματίες με την απαλλαγή τους από τα χρέη.

Ένα εύρυθμο πλαίσιο για την αφερεγγυότητα, το οποίο καλύπτει όλα τα παραπάνω μέτρα, αποτελεί ουσιώδες στοιχείο για ένα θετικό επιχειρηματικό περιβάλλον, καθώς προάγει το εμπόριο και τις επενδύσεις¹, συμβάλλει στη δημιουργία και τη διατήρηση θέσεων εργασίας και βοηθά τις οικονομίες να απορροφούν πιο εύκολα τους κραδασμούς οι οποίοι έχουν ως αποτέλεσμα υψηλά ποσοστά μη εξυπηρετούμενων δανείων και ανεργίας. Όλα αυτά αποτελούν μείζονες προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Τα ζητήματα αφερεγγυότητας έχουν ισχυρή ενωσιακή διάσταση. Μια ολοένα και πιο διασυνδεδεμένη ενιαία αγορά, με ισχυρότερη από ποτέ την ψηφιακή διάσταση, συνεπάγεται ότι πολύ λίγες εταιρείες είναι αμιγώς εθνικές αν ληφθούν υπόψη πτυχές όπως, ενδεικτικά, η πελατειακή βάση, η αλυσίδα εφοδιασμού, το πεδίο δραστηριοποίησης, η επενδυτική και η κεφαλαιακή βάση. Εξάλλου, είναι σημαντικό ότι τα ζητήματα αφερεγγυότητας λειτουργούν επίσης αποτρεπτικά στη διασυννοριακή επέκταση και τις διασυννοριακές επενδύσεις. Πολλοί επενδυτές αναφέρουν ότι η αβεβαιότητα σχετικά με τους κανόνες περί αφερεγγυότητας ή ο κίνδυνος χρονοβόρων ή πολύπλοκων διαδικασιών αφερεγγυότητας σε άλλη χώρα αποτελούν βασικό αίτιο για τη μη πραγματοποίηση επενδύσεων ή τη μη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων εκτός της δικής τους χώρας. Είναι, συνεπώς, αναγκαία μεγαλύτερη εναρμόνιση στον τομέα του δικαίου αφερεγγυότητας για την εύρυθμη λειτουργία της ενιαίας αγοράς και την επίτευξη μιας πραγματικής Ένωσης Κεφαλαιαγορών. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο το εν λόγω ζήτημα έχει από καιρό προσελκύσει μεγάλο ενδιαφέρον σε επίπεδο ΕΕ.

Μεγαλύτερη σύγκλιση των διαδικασιών αφερεγγυότητας και αναδιάρθρωσης θα παρείχε περισσότερη ασφάλεια δικαίου για τους διασυννοριακούς επενδυτές και θα προήγαγε την έγκαιρη αναδιάρθρωση των βιώσιμων επιχειρήσεων που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες. Οι αναποτελεσματικές και αποκλίνουσες νομοθεσίες περί αφερεγγυότητας δυσχεραίνουν την εκτίμηση του πιστωτικού κινδύνου από τους επενδυτές, ιδίως όταν αυτοί εξετάζουν το ενδεχόμενο πραγματοποίησης διασυννοριακών επενδύσεων. Αύξηση του διασυννοριακού επιμερισμού των κινδύνων, ισχυρότερες και υψηλότερης ρευστότητας κεφαλαιαγορές, και διαφοροποιημένες πηγές χρηματοδότησης για τις επιχειρήσεις της ΕΕ θα βαθύνουν την οικονομική ολοκλήρωση, θα μειώσουν το κόστος της εξασφάλισης πιστώσεων και θα αυξήσουν την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ.

Αναδιάρθρωση και αφερεγγυότητα

¹ Η Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης για το 2016 της Επιτροπής [COM(2015) 690 final, της 26.11.2015] αναγνώρισε ρητά την «εύρυθμη λειτουργία των πλαισίων αφερεγγυότητας» ως στοιχείο κείρας σημασίας για τις επενδυτικές αποφάσεις.

Σήμερα στην Ευρώπη το ήμισυ του συνόλου των επιχειρήσεων δεν καταφέρνει να συμπληρώσει 5 έτη λειτουργίας². Ο αριθμός των εταιρειών που περιήλθαν σε κατάσταση αφερεγγυότητας έχει αυξηθεί από την κορύφωση της οικονομικής κρίσης το 2009 και παραμένει υψηλός, παρόλο που η τάση μοιάζει σήμερα να αναστρέφεται. Σε αρκετά κράτη μέλη υπάρχει μια τάση να οδηγούνται βιώσιμες επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες στην εκκαθάριση, αντί σε μια έγκαιρη αναδιάρθρωση. Εκτιμάται ότι 200 000 επιχειρήσεις κηρύσσουν πτώχευση κάθε χρόνο στην ΕΕ (δηλαδή 600 επιχειρήσεις την ημέρα), με αποτέλεσμα την άμεση απώλεια 1,7 εκατ. θέσεων εργασίας ετησίως. Μια στις τέσσερις από αυτές τις περιπτώσεις αφερεγγυότητας έχει διασυννοριακό χαρακτήρα, δηλαδή εμπλέκονται σε αυτήν πιστωτές και οφειλέτες σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη της ΕΕ³. Σημαντικό ποσοστό αυτών των επιχειρήσεων και των συναφών θέσεων εργασίας θα μπορούσαν να διασωθούν αν προβλέπονταν προληπτικές διαδικασίες σε όλα τα κράτη μέλη στα οποία οι εν λόγω επιχειρήσεις έχουν εγκαταστάσεις, περιουσιακά στοιχεία ή πιστωτές. Επιπλέον, η διαθεσιμότητα διαδικασιών έγκαιρης προληπτικής αναδιάρθρωσης θα εξασφάλιζε την ανάληψη δράσης προτού οι εταιρείες περιέλθουν σε κατάσταση υπερημερίας ως προς την εξυπηρέτηση των δανείων τους. Με τον τρόπο αυτόν θα μειωνόταν ο κίνδυνος να καταστούν δάνεια μη εξυπηρετούμενα κατά τις περιόδους καθοδικής φάσης του οικονομικού κύκλου, με αποτέλεσμα τη μείωση των σχετικών αρνητικών επιπτώσεων επί του χρηματοπιστωτικού τομέα. Όμως η διασυννοριακή διάσταση και το κόστος των αποκλίσεων στα πλαίσια αφερεγγυότητας είναι πολύ ευρύτερα. Πρώτον, παρά το γεγονός ότι οι πιστωτές μπορεί να έχουν στην αλυσίδα εφοδιασμού τους προμηθευτές που είναι αμιγώς εγχώριες επιχειρήσεις, όταν ένας προμηθευτής αντιμετωπίζει οικονομικές δυσχέρειες και δεν μπορεί να διασωθεί, αυτό είναι δυνατό να έχει αρνητικά αποτελέσματα που μπορεί να πυροδοτήσουν αφερεγγυότητα της διασυννοριακής εταιρείας. Ο αντίκτυπος αυτών των διασυννοριακών περιπτώσεων αφερεγγυότητας μπορεί να είναι εξαιρετικά μεγάλος, καθώς είναι πιο πιθανό να αφορούν μεγαλύτερες σε μέγεθος επιχειρήσεις. Δεύτερον, ορισμένοι διασυννοριακοί πιστωτές επιχειρήσεων (ιδίως μικρομεσαίες επιχειρήσεις) μπορεί να προτιμήσουν να παραιτηθούν από διασυννοριακές απαιτήσεις, απλώς και μόνο επειδή θα ήταν πολύ δαπανηρό να τις διεκδικήσουν, λόγω χάρη εάν απαιτείται η λήψη νομικών συμβουλών σε τοπικό επίπεδο. Τέλος, οι μελλοντικές εξελίξεις στην ενιαία αγορά αναμένεται ότι θα αυξήσουν τον αριθμό των επιχειρήσεων με διασυννοριακή δραστηριότητα και, συνεπώς, τις περιπτώσεις αφερεγγυότητας με διασυννοριακές επιπτώσεις. Οι καινοτόμες εταιρείες, ιδίως, χρειάζονται μεγαλύτερη αγορά για να μπορέσουν να ευδοκιμήσουν και να αποφύγουν να καταστούν αφερέγγυες μέσα στα πρώτα 5 χρόνια της λειτουργίας τους.

Η ποιότητα των πλαισίων των κρατών μελών για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα επηρεάζει άμεσα τα ποσοστά ανάκτησης των πιστωτών. Οι δείκτες της Παγκόσμιας Τράπεζας δείχνουν ότι τα ποσοστά ανάκτησης στην ΕΕ κυμαίνονται από 30 % στην Κροατία και τη Ρουμανία έως 90 %⁴ στο Βέλγιο και τη Φινλανδία. Τα ποσοστά ανάκτησης είναι υψηλότερα στις οικονομίες στις οποίες η αναδιάρθρωση αποτελεί τη συνηθέστερη διαδικασία αφερεγγυότητας. Κατά μέσο όρο, στις οικονομίες αυτές οι πιστωτές μπορούν να προσδοκούν ότι θα ανακτήσουν το 83 % των απαιτήσεών τους, έναντι μέσου ποσοστού ανάκτησης 57 %

² Σύμφωνα με το Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 354 (2012), το οποίο έδειξε επίσης ότι το 43 % των Ευρωπαίων δεν θα ξεκινούσαν επιχείρηση λόγω του φόβου αποτυχίας (σ. 72).

³ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, *Impact Assessment accompanying Commission Recommendation on a New Approach to Business Failure and Insolvency* (Εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει τη σύσταση της Επιτροπής για μια νέα προσέγγιση για την επιχειρηματική αποτυχία και την αφερεγγυότητα), SWD(2014) 61 final, της 12.3.2014, σ. 2.

⁴ Παγκόσμια Τράπεζα, δείκτης «Doing Business» 2016.

στην περίπτωση των διαδικασιών εκκαθάρισης⁵. Παρόλο που τα αποτελέσματα αυτά αντικατοπτρίζουν επίσης οικονομικούς παράγοντες, όπως τη συνολική ευρωστία της οικονομίας, υπογραμμίζουν τη σπουδαιότητα ενός ολοκληρωμένου πλαισίου για την αφερεγγυότητα, το οποίο να εδράζεται σε ένα ισχυρό θεσμικό και πολιτιστικό πλαίσιο, για την παραγωγή καλύτερων αποτελεσμάτων για την κοινωνία.

Τα στοιχεία των διαδικασιών προληπτικής αναδιάρθρωσης που επηρεάζουν την αποτελεσματικότητά τους και, συνεπώς, τον αριθμό των επιχειρήσεων που διασώζονται και τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων αυτών παρουσιάζουν σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των κρατών μελών. Για παράδειγμα, ένα αποτελεσματικό πλαίσιο θα πρέπει να ορίζει ότι μια επιχείρηση που αντιμετωπίζει δυσχέρειες πρέπει να έχει πρόσβαση το συντομότερο δυνατό σε διαδικασίες προληπτικής αναδιάρθρωσης. Ωστόσο, σε αρκετά κράτη μέλη, οι οφειλότες δεν μπορούν να προχωρήσουν σε αναδιάρθρωση των οφειλών τους προς τους πιστωτές τους αν δεν καταστούν όντως αφερέγγυοι ή, εάν το μπορούν, βρίσκονται αντιμέτωποι με πολύ αυστηρούς ή δαπανηρούς όρους πρόσβασης.

Οι όροι για αναστολή των ατομικών καταδιώξεων ώστε να υποστηριχθούν οι διαπραγματεύσεις με σκοπό την αναδιάρθρωση επίσης εμφανίζουν μεγάλες αποκλίσεις: σε ορισμένες χώρες η εν λόγω αναστολή δεν είναι δυνατή, ενώ στις υπόλοιπες χώρες παρατηρείται μεγάλη διαφοροποίηση όσον αφορά τη διάρκεια και τις εξαιρέσεις. Όσον αφορά την έγκριση των σχεδίων αναδιάρθρωσης από τους πιστωτές, υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των κανόνων των κρατών μελών σχετικά με την κατηγοριοποίηση των πιστωτών, τη δυνατότητα αναδιάρθρωσης με τη συμμετοχή ορισμένων μόνο πιστωτών και χωρίς να θίγονται τα δικαιώματα των μη συμμετασχόντων πιστωτών, τις απαιτούμενες πλειοψηφίες, καθώς και τους όρους για την επικύρωση του σχεδίου αναδιάρθρωσης από δικαστική ή διοικητική αρχή. Η προστασία της νέας χρηματοδότησης και της προσωρινής χρηματοδότησης (ως ουσιαστικών στοιχείων για τη διασφάλιση της επιτυχίας των σχεδίων αναδιάρθρωσης) επίσης διαφοροποιείται μεταξύ των κρατών μελών, κυμαινόμενη μεταξύ μιας ελάχιστης προστασίας έναντι των ανακλητικών αγωγών και της απονομής καθεστώτος προτεραιότητας έναντι των υφιστάμενων χρεών σε επακόλουθες διαδικασίες αφερεγγυότητας. Τέλος, η συμμετοχή δικαστικών ή διοικητικών αρχών και επαγγελματιών του κλάδου που διορίζονται από τις δικαστικές ή διοικητικές αρχές κυμαίνεται μεταξύ μιας ελάχιστης και της πλήρους συμμετοχής.

Οι αποκλίσεις αυτές καθιστούν ουσιαστικά αδύνατη την έγκριση σχεδίου αναδιάρθρωσης για έναν διασυννοριακό όμιλο εταιρειών με θυγατρικές σε περισσότερα από δύο κράτη μέλη⁶.

Δεύτερη ευκαιρία

Σε πολλά κράτη μέλη απαιτούνται περισσότερα από τρία χρόνια για να απαλλαγεί ένας έντιμος επιχειρηματίας που έχει πτωχέψει από τα χρέη του και να μπορέσει να πραγματοποιήσει ένα νέο ξεκίνημα. Τα μη αποτελεσματικά πλαίσια παροχής δεύτερης ευκαιρίας εγκλωβίζουν τους επιχειρηματίες σε παγίδες χρέους ή τους ωθούν στην παραοικονομία, ή τους υποχρεώνουν να μετεγκατασταθούν σε άλλα κράτη προκειμένου να αποκτήσουν πρόσβαση σε πιο φιλικά καθεστάτα. Η μετεγκατάσταση συνεπάγεται σημαντικό κόστος για τους πιστωτές, οι οποίοι πρέπει να συνεκτιμούν τον πρόσθετο κίνδυνο να επιτύχει επιχειρηματίας ταχύτερη απαλλαγή του σε άλλο κράτος. Η μετεγκατάσταση έχει επίσης υψηλό οικονομικό και ανθρώπινο κόστος για τους επιχειρηματίες, καθώς, βάσει του

⁵ Παγκόσμια Τράπεζα, δείκτης «Doing Business» 2016.

⁶ Robert van Galen, Stephan Madaus, *Corporate Rescue*, 2013, σ. 52.

κανονισμού (ΕΕ) 2015/848 περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας⁷, μπορεί να απαιτείται εγκατάστασή τους για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα σε κάποιο κράτος μέλος προκειμένου να έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν αίτηση απαλλαγής στο εν λόγω κράτος. Περαιτέρω, τα στοιχεία δείχνουν ότι οι συντομότερες περιόδους απαλλαγής έχουν θετικό αντίκτυπο τόσο στους καταναλωτές όσο και στους επενδυτές, καθώς συνεπάγονται ταχύτερη επιστροφή τους στους κύκλους της κατανάλωσης και των επενδύσεων. Αυτό με τη σειρά του δίνει ώθηση στην επιχειρηματικότητα.

Σε ορισμένα κράτη, η απαλλαγή από τα χρέη μπορεί να μην επαρκεί ώστε ένας επιχειρηματίας να δύναται να ξεκινήσει νέα επιχειρηματική δραστηριότητα, λ.χ. όταν η πτώχευση συνοδεύεται από απόφαση η οποία επιβάλλει ανικανότητες ή εκπτώσεις από δικαιώματα που διαρκούν για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και η οποία μπορεί να εκδίδεται χωρίς να εξετάζεται εάν ο επιχειρηματίας ενεργούσε με καλή πίστη. Προκειμένου να δίνεται στους έντιμους επιχειρηματίες μια πραγματική δεύτερη ευκαιρία, οι εκπτώσεις από δικαιώματα και οι ανικανότητες που συνδέονται με την υπερχρέωση θα πρέπει επίσης να τελούν υπό χρονικό περιορισμό, έτσι ώστε να λήγουν το αργότερο όταν συμπληρωθεί η περίοδος απαλλαγής. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που χρησιμοποιούνται σε σχέση με την υπερχρέωση του οφειλέτη θα πρέπει να είναι κατάλληλα, συναφή και να περιορίζονται στα απολύτως απαραίτητα για τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία, καθώς και να τηρούνται σε μορφή που επιτρέπει την ταυτοποίηση των υποκειμένων των δεδομένων μόνο για το χρονικό διάστημα που απαιτείται για τους σκοπούς για τους οποίους τα δεδομένα αυτά υποβάλλονται σε επεξεργασία. Ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων⁸, που πρόκειται να αντικαταστήσει την οδηγία 95/46/ΕΚ και θα αρχίσει να εφαρμόζεται από τις 25 Μαΐου 2018, διευκρινίζει περαιτέρω το νομικό πλαίσιο και τις απαιτήσεις κατά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Η υπερχρέωση των φυσικών προσώπων αποτελεί σημαντικό οικονομικό και κοινωνικό πρόβλημα. Το 11,4 % των Ευρωπαίων πολιτών τελεί μόνιμα σε καθυστέρηση εξόφλησης οφειλών, συχνά λογαριασμών κοινής ωφελείας⁹. Αυτό οφείλεται κατά κύριο λόγο στις μη ευνοϊκές μακροοικονομικές συνθήκες στο πλαίσιο της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης (π.χ. ανεργία), σε συνδυασμό με προσωπικές συγκυρίες (π.χ. διαζύγιο, ασθένεια).

Οι επιχειρηματίες δεν είναι οι μόνοι που πλήττονται. Παρά το γεγονός ότι οι καταναλωτές τυγχάνουν σε μεγάλο βαθμό της ίδιας αντιμετώπισης βάσει των εθνικών νομοθεσιών περί αφερεγγυότητας, τούτο δεν ισχύει σε όλα τα κράτη μέλη. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα αυξημένες δαπάνες για τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης των κρατών μελών, καθώς και περαιτέρω οικονομικές επιπτώσεις, όπως μειωμένη κατανάλωση, χαμηλότερη απασχόληση και χαμένες ευκαιρίες ανάπτυξης.

Γενική αποτελεσματικότητα των διαδικασιών αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και παροχής δεύτερης ευκαιρίας

⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας, ΕΕ L 141/19 της 5.6.2015.

⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ, ΕΕ L 119/1 της 4.5.2016.

⁹ http://ec.europa.eu/consumers/financial_services/reference_studies_documents/docs/part_1_synthesis_of_findings_en.pdf.

Οι υπερβολικά χρονοβόρες διαδικασίες αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και απαλλαγής που ισχύουν σήμερα σε αρκετά κράτη μέλη ευθύνονται σε σημαντικό βαθμό για τα χαμηλά ποσοστά ανάκτησης και για την απροθυμία των επενδυτών να δραστηριοποιηθούν επιχειρηματικά σε κράτη όπου υπάρχει ο κίνδυνος υπερβολικής διάρκειας των διαδικασιών. Στα μισά κράτη μέλη απαιτούνται δύο έως τέσσερα έτη για την ολοκλήρωση μιας διαδικασίας αφερεγγυότητας¹⁰. Με την εξαίρεση τριών κρατών μελών, η διάρκεια των διαδικασιών δεν έχει παρουσιάσει βελτίωση κατά τη διάρκεια των τελευταίων τεσσάρων ετών, ενώ, κατά την ίδια περίοδο, σε δύο κράτη μέλη η διάρκεια των διαδικασιών εμφάνισε αύξηση. Επιμέρους παράμετροι που επηρεάζουν σημαντικά τη διάρκεια των διαδικασιών είναι το επίπεδο εξειδίκευσης των δικαστών και, συνεπώς, η ικανότητά τους να λαμβάνουν αποφάσεις σε σύντομα διάστημα, ο επαγγελματισμός των επαγγελματιών στους τομείς της αναδιάρθρωσης, της αφερεγγυότητας και της δεύτερης ευκαιρίας, και η αξιοποίηση των ψηφιακών μέσων επικοινωνίας στις εν λόγω διαδικασίες. Η ανάθεση των σχετικών υποθέσεων σε εξειδικευμένους διαχειριστές αφερεγγυότητας και δικαστές, καθώς και η διαθεσιμότητα ψηφιακών εργαλείων μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στη μείωση της διάρκειας των διαδικασιών, στη μείωση του κόστους και στη βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης συνδρομής ή εποπτείας.

Παρά τη βελτίωση των κυκλικών συνθηκών, το επίπεδο των μη εξυπηρετούμενων δανείων, τα οποία αυξήθηκαν με ταχύ ρυθμό στην πλειονότητα των κρατών μελών μετά την οικονομική κρίση, παραμένει υψηλό. Τα υψηλά ποσοστά μη εξυπηρετούμενων δανείων έχουν άμεσο αντίκτυπο στην ικανότητα των τραπεζών να υποστηρίξουν την ανάπτυξη¹¹. Σε ορισμένα κράτη μέλη, στοχευμένες μεταρρυθμίσεις είχαν θετικό αντίκτυπο. Ωστόσο, το σταθερά υψηλό επίπεδο μη εξυπηρετούμενων δανείων στην Ευρωπαϊκή Ένωση δείχνει ότι πρέπει να αναληφθεί περαιτέρω δράση για να εξασφαλιστεί ότι ο φαύλος κύκλος μεταξύ κακής ποιότητας περιουσιακών στοιχείων, υποτονικών πιστωτικών εξελίξεων και χαμηλής ανάπτυξης δεν θα παγιωθεί. Η λήψη μέτρων για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των πλαισίων για την αναδιάρθρωση, την αφερεγγυότητα και την παροχή δεύτερης ευκαιρίας θα συνέβαλε στην αποτελεσματική διαχείριση των δανείων σε υπερημερία και θα μείωνε τη συσσώρευση μη εξυπηρετούμενων δανείων στους ισολογισμούς των τραπεζών¹². Επιπλέον, θα συνέβαλε επίσης στη βελτίωση της υπολειμματικής αξίας την οποία μπορούν να προσδοκούν οι πιστωτές, καθιστώντας δυνατή την αναδιάρθρωση ή εκκαθάριση των οφειλετών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες νωρίτερα και ταχύτερα. Τέλος, τα μέτρα αυτά μπορούν να αποτρέψουν τη συσσώρευση μη εξυπηρετούμενων δανείων στο μέλλον, καθώς η αναγκαστική εκτέλεση για την είσπραξη των δανείων που παύουν να εξυπηρετούνται θα καταστεί πιο αποτελεσματική. Η βελτίωση των νομικών ρυθμίσεων των καθεστώτων αναγκαστικής εκτέλεσης δεν θα επιλύσει πλήρως το πρόβλημα των υφιστάμενων μη εξυπηρετούμενων δανείων για τα οποία έχουν ήδη κινηθεί διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης. Ωστόσο, η ενίσχυση των δικαστικών ρυθμίσεων θα συμβάλει στην επιτάχυνση των ενεργειών που απομένουν στο πλαίσιο της διαδικασίας. Με τον τρόπο αυτό, οι μεταρρυθμίσεις της νομοθεσίας περί αφερεγγυότητας μπορούν να λειτουργήσουν

¹⁰ Πίνακας αποτελεσμάτων της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης το 2016.

¹¹ Σύμφωνα με την επισκόπηση της ζώνης του ευρώ βάσει του άρθρου IV του ΔΝΤ, «τα υψηλά επίπεδα μη εξυπηρετούμενων δανείων και χρέους λειτουργήσαν ανασχετικά ως προς τη χορήγηση τραπεζικών δανείων και τις επενδύσεις, θέτοντας φραγμούς στη μετάβαση σε ευνοϊκότερες οικονομικές συνθήκες»· ΔΝΤ: Euro Area Policies – Selected Issues, IMF Country Report No. 15/205, July 2015 (Πολιτικές στη ζώνη του ευρώ - Επιλεγμένα θέματα, Έκθεση ανά χώρα του ΔΝΤ αριθ. 15/205, Ιούλιος 2015), Euro Area Policies, IMF Country Report No. 15/2014, July 2015, p. 61 (Πολιτικές στη ζώνη του ευρώ, Έκθεση ανά χώρα του ΔΝΤ αριθ. 15/2014, Ιούλιος 2015, σ. 61).

¹² «Προς την ολοκλήρωση της Τραπεζικής Ένωσης», Ευρωπαϊκή Επιτροπή, COM (2015) 587 final, της 24ης Νοεμβρίου 2015.

συμπληρωματικά στις υπό εξέλιξη μεταρρυθμίσεις, σε επίπεδο ΕΕ, στον τραπεζικό τομέα και σε σχέση με τις κεφαλαιαγορές.

Στόχος της πρότασης

Κύριος στόχος της πρότασης είναι ο περιορισμός των σημαντικότερων εμποδίων στην ελεύθερη ροή κεφαλαίων τα οποία απορρέουν από διαφορές στα πλαίσια των κρατών μελών για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα. Σκοπός είναι όλα τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν κάποιες βασικές αρχές για αποτελεσματικά πλαίσια προληπτικής αναδιάρθρωσης και παροχής δεύτερης ευκαιρίας, καθώς και μέτρα που θα καθιστούν αποδοτικότερα όλα τα είδη διαδικασιών αφερεγγυότητας μέσω του περιορισμού της χρονικής διάρκειας και των συναφών εξόδων και της βελτίωσης της ποιότητάς τους. Πιο συγκεκριμένα, τα πλαίσια αυτά έχουν ως στόχο να συμβάλουν στην αύξηση των επενδύσεων και των ευκαιριών απασχόλησης στην ενιαία αγορά, στη μείωση του αριθμού των περιττών εκκαθαρίσεων βιώσιμων εταιρειών, στην αποφυγή περιττών απωλειών θέσεων εργασίας, στην αποτροπή της συσσώρευσης μη εξυπηρετούμενων δανείων, στη διευκόλυνση των διασυνοριακών αναδιρθρώσεων, καθώς και στη μείωση των δαπανών και την αύξηση των ευκαιριών που παρέχονται στους έντιμους επιχειρηματίες για ένα νέο ξεκίνημα.

Εκτός από τις βασικές αρχές, απαιτούνται πιο στοχευμένοι κανόνες για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των πλαισίων για την αναδιάρθρωση. Οι κανόνες που διέπουν το καθήκον επιμέλειας των διευθυντών των εταιρειών που βρίσκονται στα πρόθυρα αφερεγγυότητας επίσης διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη μιας νοοτροπίας υπέρ της διάσωσης, αντί της εκκαθάρισης, των επιχειρήσεων, καθώς ενθαρρύνουν την έγκαιρη αναδιάρθρωση και αποτρέπουν φαινόμενα παράβασης καθήκοντος και ζημίες που μπορούν να αποφευχθούν για τους πιστωτές. Εξίσου σημαντικοί είναι οι κανόνες σχετικά με τα εργαλεία έγκαιρης προειδοποίησης.

Η πρόταση δεν προβλέπει την εναρμόνιση βασικών πτυχών του θεσμού της αφερεγγυότητας, όπως είναι οι κανόνες που αφορούν τους όρους κίνησης της διαδικασίας αφερεγγυότητας, η καθιέρωση ενός κοινού ορισμού της αφερεγγυότητας, η κατάταξη των απαιτήσεων και οι ανακλητικές αγωγές υπό την ευρεία έννοια. Παρόλο που τέτοιοι κανόνες θα ήταν χρήσιμοι για την επίτευξη πλήρους διασυνοριακής ασφάλειας δικαίου, όπως επιβεβαιώθηκε και από πολλά ενδιαφερόμενα μέρη στη δημόσια διαβούλευση που πραγματοποιήθηκε¹³, η πολυμορφία των υφιστάμενων επί του παρόντος νομικών συστημάτων των κρατών μελών σχετικά με τις διαδικασίες αφερεγγυότητας μοιάζει υπερβολικά μεγάλη για να μπορεί να γεφυρωθεί, δεδομένων των πολλαπλών συνδέσεων του δικαίου αφερεγγυότητας με συναφείς τομείς του εθνικού δικαίου, όπως το φορολογικό δίκαιο, το εργατικό δίκαιο και το δίκαιο κοινωνικών ασφαλίσεων. Η δεσμευτική εναρμόνιση μπορεί να απαιτεί βαθιές αλλαγές στο εμπορικό, το αστικό και το εταιρικό δίκαιο, ενώ τυχόν ευέλικτοι κανόνες θα εμπεριείχαν τον κίνδυνο να μην επιφέρουν τις επιδιωκόμενες αλλαγές. Επιπροσθέτως, οι κανόνες για την αναγγελία και επαλήθευση των απαιτήσεων που αναφέρονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής του Δεκεμβρίου του 2012¹⁴ είναι μάλλον περιορισμένης χρησιμότητας με δεδομένες τις βελτιώσεις που επέφερε ο κανονισμός περί αφερεγγυότητας¹⁵.

Αντιθέτως, η παρούσα πρόταση επικεντρώνεται στην αντιμετώπιση των σημαντικότερων προβλημάτων τα οποία είναι εφικτό να αντιμετωπιστούν μέσω εναρμόνισης. Οι διαδικασίες

¹³ http://ec.europa.eu/justice/newsroom/civil/opinion/160321_en.htm

¹⁴ Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Ανακοίνωση - «Μια νέα ευρωπαϊκή προσέγγιση για την επιχειρηματική αποτυχία και την αφερεγγυότητα», COM(2012) 742.

¹⁵ EE L 141/19.

αφερεγγυότητας χρειάζεται να προσαρμοστούν ώστε να καταστεί δυνατή η έγκαιρη αναδιάρθρωση των οφειλετών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες. Στους κανόνες που θα μπορούσαν να συμβάλουν στην κατεύθυνση αυτή περιλαμβάνονται η άρση της υποχρέωσης υποβολής αίτησης για την έναρξη διαδικασίας αφερεγγυότητας ενόσω ο οφειλέτης βρίσκεται σε επίσημη διαδικασία αναδιάρθρωσης, καθώς, διαφορετικά, η υποβολή αίτησης για την έναρξη διαδικασίας αφερεγγυότητας θα μπορούσε να αποτρέψει την επίτευξη των στόχων της αναδιάρθρωσης, και ένα σύστημα ανακλητικών αγωγών στις διαδικασίες αφερεγγυότητας για την προστασία εκείνων των συναλλαγών που διενεργήθηκαν με καλή πίστη με σκοπό την προληπτική αναδιάρθρωση του οφειλέτη. Η πρόταση καλύπτει επίσης τα σχετιζόμενα με την αφερεγγυότητα μέτρα τα οποία επηρεάζουν άμεσα τη διάρκεια των διαδικασιών, όπως η εξειδίκευση των δικαστών και ο επαγγελματισμός των επαγγελματιών του κλάδου, και τα οποία συνδέονται στενά με το πλαίσιο προληπτικής αναδιάρθρωσης, όπως η προστασία της νέας χρηματοδότησης από ανακλητικές αγωγές.

Οι επιχειρηματίες και τα διευθυντικά στελέχη των εταιρειών δεν θα πρέπει να στιγματίζονται όταν θεμιτά επιχειρηματικά εγχειρήματά τους αποτυγχάνουν, ούτως ώστε να ενθαρρύνεται η επιχειρηματικότητα. Τα φυσικά πρόσωπα δεν πρέπει να αποτρέπονται από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας ούτε να τους στερείται η δυνατότητα μιας δεύτερης ευκαιρίας. Εκτιμάται ότι η παροχή μιας πραγματικής δεύτερης ευκαιρίας στους έντιμους επιχειρηματίες για επανέναρξη της επιχειρηματικής δραστηριοποίησής τους θα δημιουργούσε 3 εκατ. θέσεις εργασίας στην Ευρώπη¹⁶.

Κατά τον σχεδιασμό της πρότασης, η Επιτροπή αναζήτησε τη χρυσή τομή ανάμεσα στα συμφέροντα των οφειλετών και των πιστωτών, προβλέποντας διασφαλίσεις στις περιπτώσεις που τα προτεινόμενα μέτρα μπορεί δυνητικά να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στα δικαιώματα των μερών.

Πρωτίστως, η πρόταση επιδιώκει την ενίσχυση της νοοτροπίας διάσωσης των επιχειρήσεων στην ΕΕ. Οι κανόνες σχετικά με την αναδιάρθρωση των επιχειρήσεων και τα δικαιώματα των μετόχων/εταίρων θα συμβάλουν κατά κύριο λόγο στην «πρόληψη», οι κανόνες σχετικά με την ανάκληση, τους διαχειριστές διαδικασιών αφερεγγυότητας και τις δικαστικές ή διοικητικές αρχές στην «ανάκτηση αξίας», και οι κανόνες σχετικά με τη δεύτερη ευκαιρία στην «απαλλαγή από τα χρέη». Εκτός από τα οικονομικά κέρδη, θα υπάρξουν επίσης θετικά αποτελέσματα σε κοινωνικό επίπεδο.

Η πρόταση ορίζει κοινούς στόχους υπό τη μορφή αρχών ή, όπου χρειάζεται, στοχευμένων λεπτομερών κανόνων. Παράλληλα με την επιδίωξη της αναγκαίας συνεκτικότητας των πλαισίων ανά την ΕΕ, η πρόταση αφήνει στα κράτη μέλη την ευελιξία για επίτευξη των τιθέμενων στόχων μέσω εφαρμογής των αρχών και των στοχευμένων κανόνων κατά τρόπο προσαρμοσμένο στα εκάστοτε εθνικά πλαίσια. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό, καθώς ορισμένα κράτη μέλη διαθέτουν ήδη στοιχεία εύρυθμων πλαισίων. Δεν επιδιώκεται παρέμβαση στα στοιχεία που λειτουργούν σωστά, αλλά η θέσπιση ενός κοινού πλαισίου για όλη την ΕΕ, με στόχο να διασφαλιστεί η αποτελεσματική αναδιάρθρωση, η παροχή δεύτερης ευκαιρίας και η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών τόσο σε εθνικό όσο και σε διασυνοριακό επίπεδο.

Η τόνωση της απασχόλησης και της ανάπτυξης στην Ευρώπη απαιτεί μια ισχυρότερη νοοτροπία διάσωσης των επιχειρήσεων, η οποία θα βοηθά τις βιώσιμες επιχειρήσεις να προχωρήσουν σε αναδιάρθρωση και να συνεχίσουν τη λειτουργία τους, οδηγώντας παράλληλα τις επιχειρήσεις που δεν έχουν πιθανότητες επιβίωσης σε ταχεία εκκαθάριση, και η οποία θα παρέχει στους έντιμους επιχειρηματίες που αντιμετωπίζουν οικονομικές

¹⁶ Ετήσια έκθεση για τις ευρωπαϊκές ΜΜΕ 2015/2016, σ. 54.

δυσχέρειες μια δεύτερη ευκαιρία. Η παρούσα πρόταση αποτελεί σημαντικό βήμα προς αυτή την αλλαγή νοοτροπίας.

Θεσμικό πλαίσιο

Το 2011 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε ψήφισμα σχετικά με τις διαδικασίες αφερεγγυότητας¹⁷, το οποίο περιείχε συστάσεις για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του ουσιαστικού δικαίου αφερεγγυότητας, συμπεριλαμβανομένων των αναδιάρθρωσεων, και του εταιρικού δικαίου. Την ίδια χρονιά, το Συμβούλιο κάλεσε τα κράτη μέλη να περιορίσουν την περίοδο απαλλαγής και εκκαθάρισης των οφειλών για τους έντιμους επιχειρηματίες μετά την πτώχευση στα 3 έτη κατ' ανώτατο όριο έως το 2013¹⁸.

Σε συνέχεια των ανωτέρω και αναγνωρίζοντας τις σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των εθνικών πλαισίων για την αφερεγγυότητα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε τον Δεκέμβριο 2012 ανακοίνωση¹⁹ όπου υπογραμμίζονταν η ανάγκη για μια βήμα προς βήμα προσέγγιση σε ορισμένους τομείς στους οποίους οι διαφορές μεταξύ των εσωτερικών νομοθεσιών περί αφερεγγυότητας θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τη λειτουργία μιας αποτελεσματικής ενιαίας αγοράς²⁰. Η πρώτη ενέργεια στο πλαίσιο της εν λόγω προσέγγισης ήταν η τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1346/2000²¹. Τούτο πραγματοποιήθηκε με την έγκριση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/848 περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας²². Ο κανονισμός αυτός εστιάζει στην επίλυση των συγκρούσεων διεθνούς δικαιοδοσίας και νόμων στις διασυνοριακές διαδικασίες αφερεγγυότητας και διασφαλίζει την αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων που αφορούν περιπτώσεις αφερεγγυότητας σε όλη την ΕΕ. Δεν εναρμονίζει τα ουσιαστικά δίκαια αφερεγγυότητας των κρατών μελών.

Ως επόμενο βήμα, η Επιτροπή εξέδωσε το 2014 τη σύσταση για την αναδιάρθρωση και τη δεύτερη ευκαιρία²³. Η σύσταση εστίαζε στην αναδιάρθρωση και την παροχή δεύτερης ευκαιρίας, καθώς κρίθηκε ότι αυτοί ήταν οι δύο τομείς στους οποίους η δράση σε ενωσιακό επίπεδο θα δημιουργούσε τη μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία²⁴. Η σύσταση καλούσε τα κράτη μέλη να θεσπίσουν i) αποτελεσματικές προληπτικές της αφερεγγυότητας διαδικασίες που να βοηθούν τους βιώσιμους οφειλέτες να αναδιρθώσουν τις επιχειρήσεις τους και, με τον τρόπο αυτό, να αποφύγουν την αφερεγγυότητα, και ii) διατάξεις για την παροχή δεύτερης ευκαιρίας στους επιχειρηματίες που να προβλέπουν την απαλλαγή των επιχειρηματιών από τις οφειλές τους εντός τριών ετών το πολύ από τη διαδικασία αφερεγγυότητας.

¹⁷ Έκθεση με συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με τις διαδικασίες αφερεγγυότητας στο πλαίσιο του εταιρικού δικαίου της ΕΕ, 2011/2006(INI), της 17 Οκτωβρίου 2011.

¹⁸ Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ανασκόπηση της πρωτοβουλίας «Small Business Act» για την Ευρώπη, που εκδόθηκε στις 30 Μαΐου 2011, 10975/2011· διατίθενται στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EL&f=ST%2010975%202011%20INIT>.

¹⁹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή: «Μια νέα ευρωπαϊκή προσέγγιση για την επιχειρηματική αποτυχία και την αφερεγγυότητα», COM(2012) 742 της 12ης Δεκεμβρίου 2012.

²⁰ Παροχή δεύτερης ευκαιρίας για τους επιχειρηματίες, περίοδοι απαλλαγής, κίνηση των διαδικασιών αφερεγγυότητας και αναδιάρθρωσης, αναγγελία και επαλήθευση των απαιτήσεων, προώθηση σχεδίων αναδιάρθρωσης.

²¹ ΕΕ L 160 της 30.6.2000, σ. 1.

²² ΕΕ L 141 της 5.6.2015, σ. 19.

²³ C(2014) 1500 final της 12 Μαρτίου 2014.

²⁴ *Impact Assessment accompanying the Commission Recommendation on a New Approach to Business Failure and Insolvency* (Εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει τη σύσταση της Επιτροπής για μια νέα προσέγγιση για την επιχειρηματική αποτυχία και την αφερεγγυότητα), SWD(2014) 61 final της 12ης Μαρτίου 2014.

Μετά την έκδοση της σύστασης, διενεργήθηκαν δύο αξιολογήσεις της εφαρμογής της, το 2015 και το 2016²⁵. Οι αξιολογήσεις αυτές κατέδειξαν ότι, ενώ η σύσταση προσέφερε χρήσιμη εστιασμένη καθοδήγηση στα κράτη μέλη που επιχειρούσαν μεταρρυθμίσεις στον τομέα της αφερεγγυότητας, δεν είχε το επιθυμητό αποτέλεσμα όσον αφορά την επίτευξη συνεκτικών αλλαγών στο σύνολο των κρατών μελών οι οποίες θα διευκόλυναν τη διάσωση επιχειρήσεων που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες και θα παρείχαν μια δεύτερη ευκαιρία στους επιχειρηματίες. Αυτό οφειλόταν στη μερική μόνο εφαρμογή της σε σημαντικό αριθμό κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των κρατών που είχαν δρομολογήσει μεταρρυθμίσεις.

Εξακολουθούν να υπάρχουν αρκετά κράτη μέλη στα οποία μια επιχείρηση δεν μπορεί να αναδιαρθρωθεί αν δεν κηρυχθεί πρώτα αφερέγγυα. Παρά το γεγονός ότι ορισμένα άλλα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει νέες προληπτικές διαδικασίες αναδιάρθρωσης, οι εν λόγω κανόνες αποκλίνουν σε πολλά σημεία από τη σύσταση. Όσον αφορά τη δεύτερη ευκαιρία, από την έκδοση της σύστασης και μετά, αρκετά κράτη μέλη θέσπισαν για πρώτη φορά καθεστώς απαλλαγής από τα χρέη για τα φυσικά πρόσωπα. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές διαφορές όσον αφορά τη διάρκεια της περιόδου απαλλαγής. Αυτές οι διαφορές στα νομικά πλαίσια των κρατών μελών συνεπάγονται παράταση της ανασφάλειας δικαίου, πρόσθετες δαπάνες για τους επενδυτές κατά την εκτίμηση των κινδύνων τους, λιγότερο αναπτυγμένες κεφαλαιαγορές και επίμονα εμπόδια στην αποτελεσματική αναδιάρθρωση βιώσιμων εταιρειών στην ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών ομίλων επιχειρήσεων.

Η «Έκθεση των Πέντε Προέδρων» της 22ας Ιουνίου 2015 με τίτλο «Η ολοκλήρωση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης της Ευρώπης» συμπεριέλαβε τη νομοθεσία περί αφερεγγυότητας μεταξύ των σημαντικότερων σημείων συμφόρησης που εμποδίζουν την ολοκλήρωση των κεφαλαιαγορών στη ζώνη του ευρώ και πέραν αυτής²⁶.

Σε αυτό το πλαίσιο, το σχέδιο δράσης για την Ένωση Κεφαλαιαγορών του 2015²⁷ προανήγγειλε νομοθετική πρωτοβουλία σχετικά με την αφερεγγυότητα των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένης της αναδιάρθρωσης σε πρώιμο στάδιο και της παροχής δεύτερης ευκαιρίας. Η παρούσα πρωτοβουλία επιδιώκει να αντιμετωπίσει τα σημαντικότερα εμπόδια στην ελεύθερη ροή κεφαλαίων, ενώ θα βασιστεί στα εθνικά καθεστώτα που λειτουργούν καλά. Η στρατηγική για την ενιαία αγορά δήλωνε επίσης ότι η Επιτροπή θα υποστηρίξει τους έντιμους επιχειρηματίες και θα υποβάλει νομοθετική πρόταση ώστε να διασφαλίζεται ότι τα κράτη μέλη παρέχουν κανονιστικό περιβάλλον το οποίο είναι σε θέση να απορροφήσει την αποτυχία χωρίς να αποθαρρύνει τους επιχειρηματίες από τη δοκιμή νέων ιδεών στην πράξη²⁸.

Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου του Ιουλίου 2016 σχετικά με οδικό χάρτη για την ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης υπογράμμισαν τη σπουδαιότητα του έργου της

²⁵ *Evaluation of the implementation of the Commission Recommendation of 12.3.2014 on a new approach to business failure and insolvency* (Αξιολόγηση της εφαρμογής της σύστασης της Επιτροπής, της 12.3.2014, για μια νέα προσέγγιση για την επιχειρηματική αποτυχία και την αφερεγγυότητα), 30.9.2015· (διατίθεται στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://ec.europa.eu/justice/civil/commercial/insolvency/index_en.htm)

²⁶ «Η ολοκλήρωση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης της Ευρώπης», έκθεση του Jean-Claude Juncker σε στενή συνεργασία με τους Donald Tusk, Jeroen Dijsselbloem, Mario Draghi και Martin Schulz (οι αποκαλούμενοι «Πέντε Πρόεδροι»), 22 Ιουνίου 2015, σ. 10.

²⁷ Σχέδιο Δράσης για την Οικοδόμηση Ένωσης Κεφαλαιαγορών, COM(2015) 468 final, σ. 30.

²⁸ Αναβάθμιση της ενιαίας αγοράς: περισσότερες ευκαιρίες για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, COM(2015) 550 final, σ. 8.

Επιτροπής για την υποβολή νομοθετικής πρότασης για ελάχιστη εναρμόνιση στον τομέα του δικαίου περί αφερεγγυότητας στο πλαίσιο της ένωσης των κεφαλαιαγορών (CMU), επισημαίνοντας ότι αυτό μπορεί επίσης να στηρίξει τις προσπάθειες μείωσης των μελλοντικών επιπέδων μη εξυπηρετούμενων δανείων²⁹.

Πιο πρόσφατα, στην ανακοίνωσή της με τίτλο «Ένωση Κεφαλαιαγορών - Επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων», η Επιτροπή επανέλαβε ότι οι ανεπάρκειες και οι διαφορές των εθνικών πλαισίων αφερεγγυότητας δημιουργούν ανασφάλεια δικαίου, εμπόδια για την ανάκτηση της αξίας από τους πιστωτικούς φορείς και φραγμούς στην αποτελεσματική αναδιάρθρωση των βιώσιμων εταιρειών στην ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών ομίλων³⁰.

- **Συνοχή με ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Κανονισμός περί των διασυνοριακών διαδικασιών αφερεγγυότητας

Από τις 26 Ιουνίου 2017, ο κανονισμός (ΕΕ) 2015/848³¹ θα αντικαταστήσει τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1346/2000 του Συμβουλίου. Ο κανονισμός 2015/848 ρυθμίζει ζητήματα διεθνούς δικαιοδοσίας, εφαρμοστέου δικαίου, αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων που εκδίδονται στο πλαίσιο διαδικασιών αφερεγγυότητας, καθώς και συντονισμού διασυνοριακών διαδικασιών αφερεγγυότητας. Ορίζει το εφαρμοστέο δίκαιο, δηλαδή τις διαδικασίες αναδιάρθρωσης και αφερεγγυότητας που ισχύουν ήδη στα κράτη μέλη, και διασφαλίζει ότι αναγνωρίζονται σε ολόκληρη την ΕΕ. Επίσης, καλύπτει πολλά είδη διαδικασιών αφερεγγυότητας, συμπεριλαμβανομένων των προληπτικών/προπρωχευτικών διαδικασιών και ορισμένων διαδικασιών αφερεγγυότητας για φυσικά πρόσωπα, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις (π.χ., οι προπρωχευτικές διαδικασίες πρέπει να είναι διαθέσιμες το νωρίτερο όταν υπάρχει πιθανότητα αφερεγγυότητας, οι διαδικασίες πρέπει να περιλαμβάνουν το σύνολο ή σημαντικό μέρος των πιστωτών του οφειλέτη και να είναι δημόσιες).

Ωστόσο, ο κανονισμός 2015/848 δεν υποχρεώνει τα κράτη μέλη να θεσπίσουν συγκεκριμένα είδη διαδικασιών ή να διασφαλίσουν ότι οι διαδικασίες τους είναι αποτελεσματικές στην προώθηση των προληπτικών αναδιαρθρώσεων και της παροχής δεύτερης ευκαιρίας.

Η πρόταση έρχεται συνεπώς να συμπληρώσει τον κανονισμό 2015/848, απαιτώντας από τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι οι εθνικές τους διαδικασίες προληπτικής αναδιάρθρωσης συνάδουν με ορισμένες ελάχιστες αρχές αποτελεσματικότητας.

Σύσταση για μια νέα προσέγγιση για την επιχειρηματική αποτυχία και την αφερεγγυότητα

Η σύσταση, που απευθυνόταν στα κράτη μέλη, είχε ως στόχο την θέσπιση ελάχιστων προτύπων για: i) τις διαδικασίες προληπτικής αναδιάρθρωσης οι οποίες παρέχουν στους οφειλέτες που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες τη δυνατότητα να αναδιαρθρώσουν την επιχειρησή τους σε πρώιμο στάδιο ώστε να αποφύγουν την αφερεγγυότητα, και ii) την απαλλαγή από τα χρέη, εντός καθορισμένων περιόδων, για τους έντιμους πτωχεύσαντες επιχειρηματίες, ως ένα από τα βήματα που είναι αναγκαία για να έχουν μια δεύτερη ευκαιρία. Η πρόταση ενισχύει τη σύσταση του 2014 και υπερβαίνει το πεδίο εφαρμογής της,

²⁹ Συμπεράσματα του Συμβουλίου της 17ης Ιουνίου 2016 http://www.consilium.europa.eu/press-releases-pdf/2016/6/47244642837_el.pdf

³⁰ COM(2016) 601 final <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0601&qid=1481025799238&from=EL>

³¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας, ΕΕ L 141 της 5.6.2015, σ. 19-72.

θεσπίζοντας επίσης στοχευμένους κανόνες για την αύξηση της αποτελεσματικότητας όλων των ειδών διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών εκκαθάρισης.

Νομικό πλαίσιο στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών

Ειδικές ρυθμίσεις ισχύουν για τις ασφαλιστικές και τις αντασφαλιστικές επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 13 σημεία 1) και 4) της οδηγίας 2009/138/EK³², για τα πιστωτικά ιδρύματα, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013³³, για τις επιχειρήσεις επενδύσεων και τους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημεία 2) και 7) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, για τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012³⁴, για τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) 909/2014³⁵ και για τα λοιπά χρηματοοικονομικά ιδρύματα και οντότητες που απαριθμούνται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο της οδηγίας 2014/59/ΕΕ³⁶. Για τις παραπάνω οντότητες, οι εθνικές εποπτικές αρχές διαθέτουν ευρείες εξουσίες παρέμβασης και, συνεπώς, κρίνεται δέον οι οφειλότες των κατηγοριών αυτών να εξαιρούνται από τις διαδικασίες προληπτικής αναδιάρθρωσης που προβλέπονται στην παρούσα πρόταση.

Επιπλέον, η πρόταση δεν θίγει την εφαρμογή της οδηγίας 98/26/EK σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων³⁷, της οδηγίας 2002/47/EK για τις συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας³⁸ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών³⁹. Αυτό είναι σημαντικό για την αποφυγή επικαλύψεων μεταξύ των ανωτέρω πράξεων και της παρούσας πρότασης οι οποίες θα έθιγαν τη δυνατότητα των εμπραγμάτως ασφαλισμένων πιστωτών να προχωρήσουν σε αναγκαστική εκτέλεση επί της

³² Οδηγία 2009/138/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα II) (ΕΕ L 335 της 17.12.2009, σ. 1).

³³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 1).

³⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών (ΕΕ L 201 της 27.7.2012, σ. 1).

³⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 909/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων και για την τροποποίηση των οδηγιών 98/26/EK και 2014/65/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 236/2012 (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 1).

³⁶ Οδηγία 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και για την τροποποίηση της οδηγίας 82/891/ΕΟΚ του Συμβουλίου, και των οδηγιών 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ΕΕ, 2012/30/ΕΕ και 2013/36/ΕΕ, καθώς και των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 190).

³⁷ Οδηγία 98/26/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 1998, σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων, ΕΕ L 166 της 11.6.1998, σ. 45.

³⁸ Οδηγία 2002/47/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουνίου 2002, για τις συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας, ΕΕ L 168 της 27.6.2002, σ. 43.

³⁹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών, ΕΕ L 201 της 27.7.2012, σ. 1.

χρηματοοικονομικής ασφάλειας που τους έχει παρασχεθεί από εταιρική οντότητα, συμπεριλαμβανομένων των περιθωρίων που παρέχονται σε κεντρικούς αντισυμβαλλομένους ή σε κεντρικές τράπεζες/στην ΕΚΤ, ή από συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας που έχουν συναφθεί από μη χρηματοοικονομική εταιρεία με χρηματοοικονομικό οργανισμό. Αν δεν υπάρξει εξαίρεση αυτών των συναλλαγών από τις διατάξεις για την αναστολή, ενδέχεται να υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις στη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών.

Οδηγίες σχετικά με την προστασία των εργαζομένων

Η επαρκής και έγκαιρη ενημέρωση των εργαζομένων και η διαβούλευση με αυτούς ενισχύει την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών αναδιάρθρωσης. Μια σειρά οδηγιών κατοχυρώνουν το δικαίωμα στην ενημέρωση και τη διαβούλευση πριν από την αναδιάρθρωση και/ή την πραγματοποίηση ομαδικών απολύσεων. Η παρούσα πρόταση αφήνει άθικτα τα δικαιώματα που εγγυώνται οι οδηγίες 98/59/ΕΚ⁴⁰, 2001/23/ΕΚ⁴¹, 2002/14/ΕΚ⁴², 2008/94/ΕΚ⁴³ και 2009/38/ΕΚ⁴⁴ και, επιπροσθέτως, χορηγεί στους θιγόμενους εργαζομένους το δικαίωμα ψήφου επί των σχεδίων αναδιάρθρωσης.

Η οδηγία 2008/94 υποχρεώνει τα κράτη μέλη να συστήσουν οργανισμούς εγγύησης οι οποίοι θα εξασφαλίζουν την πληρωμή των ανεξόφλητων απαιτήσεων των μισθωτών που απορρέουν από συμβάσεις εργασίας ή από σχέσεις εργασίας σε περίπτωση κίνησης επίσημων διαδικασιών αφερεγγυότητας. Τα κράτη μέλη μπορούν να επεκτείνουν την κάλυψη τέτοιων οργανισμών εγγύησης και σε άλλα είδη διαδικασιών και η παρούσα πρόταση μπορεί να παρακινήσει, αλλά δεν υποχρεώνει, τα κράτη μέλη να επεκτείνουν την κάλυψη σε διαδικασίες αναδιάρθρωσης, όπου αυτό δεν προβλέπεται ήδη. Αυτό που επιδιώκεται είναι η θέσπιση σε κάθε κράτος μέλος προληπτικών διαδικασιών που θα βοηθούν τους οφειλέτες να αποφύγουν την περιέλευσή τους σε κατάσταση αφερεγγυότητας. Ωστόσο, αν οι προσπάθειες αναδιάρθρωσης αποτύχουν και ο οφειλέτης καταστεί αφερέγγυος σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, θα εφαρμόζεται αναλόγως η οδηγία 2008/94.

Σύμφωνα με την πρόταση, οι κατά την έννοια της οδηγίας 2008/94/ΕΚ ανεξόφλητες απαιτήσεις των εργαζομένων θα πρέπει καταρχήν να εξαιρούνται από την αναστολή των ατομικών καταδιώξεων, η οποία θα επέφερε προσωρινή αναστολή της δυνατότητας των εργαζομένων να ασκήσουν ατομικά καταδιωκτικά μέτρα για την ικανοποίηση των εν λόγω απαιτήσεων, ανεξαρτήτως του αν αυτές έχουν προκύψει πριν από ή μετά τη χορήγηση της

⁴⁰ Οδηγία 98/59/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998, για προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών που αφορούν τις ομαδικές απολύσεις, ΕΕ L 225 της 12.8.1998, σ. 16.

⁴¹ Οδηγία 2001/23/ΕΚ του Συμβουλίου, της 12ης Μαρτίου 2001, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, σχετικά με τη διατήρηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε περίπτωση μεταβιβάσεων επιχειρήσεων, εγκαταστάσεων ή τμημάτων εγκαταστάσεων ή επιχειρήσεων, ΕΕ L 82 της 22.3.2001, σ. 16.

⁴² Οδηγία 2002/14/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2002, περί θεσπίσεως γενικού πλαισίου ενημερώσεως και διαβουλεύσεως των εργαζομένων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, ΕΕ L 80 της 23.3.2002, σ. 29.

⁴³ Οδηγία 2008/94/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2008, περί προστασίας των μισθωτών σε περίπτωση αφερεγγυότητας του εργοδότη, ΕΕ L 283 της 28.10.2008, σ. 36.

⁴⁴ Οδηγία 2009/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων ή διαδικασίας σε επιχειρήσεις και ομίλους επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας με σκοπό να ενημερώνονται οι εργαζόμενοι και να ζητείται η γνώμη τους, ΕΕ L 122 της 16.5.2009, σ. 28.

αναστολής. Αναστολή σε σχέση με τέτοιες απαιτήσεις θα πρέπει να επιτρέπεται μόνο για τα ποσά και τα χρονικά διαστήματα για τα οποία τα κράτη μέλη εγγυώνται την εξόφληση των εν λόγω απαιτήσεων με άλλα μέσα.

Η οδηγία 2001/23/EK έχει ως στόχο την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε περίπτωση μεταβιβάσεων επιχειρήσεων. Βάσει της πρότασης, η αναδιάρθρωση μπορεί να συνεπάγεται μεταβίβαση τμήματος εγκατάστασης ή επιχείρησης. Στις περιπτώσεις αυτές, η οδηγία 2001/23/EK και το επίπεδο προστασίας των εργαζομένων που αυτή εγγυάται θα ισχύουν πλήρως και δεν θα επηρεάζονται από την παρούσα πρόταση. Όταν αναδιάρθρωση περιλαμβάνει τη μεταβίβαση τμήματος εγκατάστασης ή επιχείρησης, τα δικαιώματα των εργαζομένων θα πρέπει να κατοχυρώνονται σύμφωνα με την οδηγία 2001/23/EK, χωρίς να θίγονται οι δυνατότητες που προβλέπονται από το άρθρο 5 παράγραφος 2 της εν λόγω οδηγίας. Το άρθρο 5 παράγραφος 2 της οδηγίας 2001/23/EK προβλέπει ότι, όταν η διαδικασία αυτή τελεί υπό την εποπτεία αρμόδιας δημόσιας αρχής, ο εκδοχέας μπορεί να απαλλαγεί από προηγούμενες υποχρεώσεις εάν οι εργαζόμενοι λάβουν αποζημίωση τουλάχιστον ίση με εκείνη που θα λάμβαναν από το υφιστάμενο ταμείο εγγυήσεων για τους εργαζομένους. Επιπλέον, υπάρχει δυνατότητα τροποποίησης των όρων εργασίας σε συμφωνία με τους εργαζομένους.

Η οδηγία 2002/14/EK θεσπίζει δικαίωμα συνεχούς ενημέρωσης και διαβούλευσης με τους εκπροσώπους των εργαζομένων στην επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένου σχετικά με «αποφάσεις που μπορούν να επιφέρουν ουσιαστικές μεταβολές στην οργάνωση της εργασίας ή στις συμβάσεις εργασίας». Η διαβούλευση πραγματοποιείται με σκοπό να επιτευχθεί συμφωνία όσον αφορά τις εν λόγω αποφάσεις. Η πρόταση δεν επηρεάζει τα δικαιώματα που διασφαλίζονται από την οδηγία 2002/14/EK. Περαιτέρω, επιπρόσθετα και χωρίς να θίγει τα δικαιώματα των εργαζομένων σε διαβούλευση και ενημέρωση βάσει της οδηγίας 2002/14/EK, η πρόταση θα παρέχει στους θιγόμενους εργαζομένους το δικαίωμα να ψηφίζουν επί του σχεδίου αναδιάρθρωσης. Για τους σκοπούς της ψηφοφορίας επί σχεδίων αναδιάρθρωσης, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να εντάσσουν τους εργαζομένους σε κατηγορία ξεχωριστή από τις άλλες κατηγορίες πιστωτών.

Οδηγία 2012/30/ΕΕ σχετικά με το εταιρικό δίκαιο

Το άρθρο 19 παράγραφος 1, τα άρθρα 29, 34 και 35, το άρθρο 40 παράγραφος 1 στοιχείο β), το άρθρο 41 παράγραφος 1 και το άρθρο 42 της οδηγίας 2012/30/ΕΕ⁴⁵ προβλέπουν ανάγκη σύγκλησης της γενικής συνέλευσης των μετόχων. Σε περίπτωση αύξησης του καλυφθέντος κεφαλαίου με εισφορές σε μετρητά, το άρθρο 33 της οδηγίας θεσπίζει δικαίωμα προτίμησης των μετόχων στις νέες μετοχές. Τόσο οι απαιτήσεις για γενική συνέλευση των μετόχων όσο και τα δικαιώματα προτίμησης θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τις πιθανότητες επιτυχούς έγκρισης και εφαρμογής του σχεδίου αναδιάρθρωσης. Η πρόταση απαιτεί από τα κράτη μέλη να παρεκκλίνουν από τις συγκεκριμένες διατάξεις εταιρικού δικαίου στον βαθμό και για το χρονικό διάστημα που είναι αναγκαίο προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι μέτοχοι δεν παρακωλύουν τις προσπάθειες αναδιάρθρωσης ασκώντας καταχρηστικά τα δικαιώματά τους που απορρέουν από την οδηγία 2012/30/ΕΕ. Ωστόσο, τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να παρεκκλίνουν από τους κανόνες του εταιρικού δικαίου αν μπορούν να διασφαλίσουν ότι οι προαναφερόμενες απαιτήσεις εταιρικού δικαίου δεν μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο την

⁴⁵ Οδηγία 2012/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, περί συντονισμού των εγγυήσεων που απαιτούνται στα κράτη μέλη εκ μέρους των εταιρειών, κατά την έννοια του άρθρου 54 δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την προστασία των συμφερόντων των εταίρων και των τρίτων, με σκοπό να καταστούν οι εγγυήσεις αυτές ισοδύναμες όσον αφορά τη σύσταση ανωνύμων εταιρειών και τη διατήρηση και τις μεταβολές του κεφαλαίου τους, ΕΕ L 315/74 της 14.11.2012.

αποτελεσματικότητα της διαδικασίας αναδιάρθρωσης ή αν διαθέτουν άλλα, εξίσου αποτελεσματικά μέσα που διασφαλίζουν ότι μέτοχοι δεν μπορούν να αποτρέψουν αδικαιολόγητα την έγκριση ή την εφαρμογή σχεδίου αναδιάρθρωσης το οποίο θα μπορούσε να αποκαταστήσει τη βιωσιμότητα της επιχείρησης.

Κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις

Η πρόταση δεν επηρεάζει τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις. Οι δημόσιοι πιστωτές δεν εκχωρούν εν είδει δωρεάς τις απαιτήσεις τους και, συνεπώς, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι χορηγούν ασυμβίβαστη κρατική ενίσχυση σε οφειλέτες απλώς και μόνο συμμετέχοντας σε ένα σχέδιο αναδιάρθρωσης, υπό την προϋπόθεση ότι οι δημόσιοι πιστωτές θίγονται από τα μέτρα αναδιάρθρωσης κατά τον ίδιο τρόπο με τους ιδιώτες πιστωτές και ότι ενεργούν ως ιδιώτες επενδυτές σε μια οικονομία της αγοράς ευρισκόμενοι σε συγκρίσιμη κατάσταση. Η παρούσα πρόταση δεν θίγει εξάλλου ούτε τους κανόνες σχετικά με την πλήρη ανάκτηση των παράνομων κρατικών ενισχύσεων, όπως επιβεβαιώθηκαν στην υπόθεση C-454/09, *New Interline* (σκέψη 36), και στην υπόθεση C-610/10, *Magefsa* (σκέψη 104).

• **Συνοχή με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Ένα από τα μέτρα που προαναγγέλθηκαν στο σχέδιο δράσης για την Ένωση Κεφαλαιαγορών⁴⁶ της 30ής Σεπτεμβρίου 2015 ήταν η άσκηση από την Επιτροπή νομοθετικής πρωτοβουλίας σχετικά με την αφερεγγυότητα των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένης της αναδιάρθρωσης σε πρώιμο στάδιο και της παροχής δεύτερης ευκαιρίας, με βάση την τις εμπειρία της σύστασης του 2014. Η πρωτοβουλία θα αξιοποιήσει τα εθνικά συστήματα που λειτουργούν αποτελεσματικά.

Επίσης, η στρατηγική για την ενιαία αγορά⁴⁷ προανήγγειλε ότι η Επιτροπή θα υποστηρίξει τους καλόπιστους επιχειρηματίες και θα υποβάλει νομοθετική πρόταση, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα κράτη μέλη παρέχουν κανονιστικό περιβάλλον το οποίο είναι σε θέση να απορροφήσει την αποτυχία χωρίς να αποθαρρύνει τους επιχειρηματίες από τη δοκιμή νέων ιδεών στην πράξη.

Η οικονομική σημασία των λειτουργικών πλαισίων για την αφερεγγυότητα είναι ιδιαίτερα σημαντική στον χρηματοπιστωτικό τομέα όταν καταγράφονται υψηλά επίπεδα ιδιωτικού χρέους και μη εξυπηρετούμενων δανείων, όπως στην περίπτωση ορισμένων κρατών μελών. Η ολοκληρωμένη αξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για το 2015 διαπίστωσε ότι υφίστανται μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα 980 δισ. EUR στο τραπεζικό σύστημα⁴⁸. Τα δάνεια αυτά υπονομεύουν σημαντικά την ικανότητα των τραπεζών να χρηματοδοτούν την πραγματική οικονομία σε ορισμένα κράτη μέλη. Οι τράπεζες είναι η κύρια πηγή χρηματοδότησης επιχειρήσεων και νοικοκυριών και, συνεπώς, ιδιαίτερος ευάλωτες στις ανεπάρκειες των πλαισίων για την αφερεγγυότητα. Αποτελεσματικά πλαίσια για την αφερεγγυότητα θα μπορούσαν να συμβάλουν στην επίλυση των προβλημάτων, αλλά δεν μπορούν μόνο τους να αντιμετωπίσουν όλες τις προκλήσεις που συναντούν οι τράπεζες στη διαχείριση ισολογισμών με απομειωμένα στοιχεία. Η αντιμετώπιση των προβλημάτων της υπερχρέωσης και των μη εξυπηρετούμενων δανείων απαιτεί σειρά πρόσθετων πολιτικών και γενικών προϋποθέσεων. Τα θεωρητικώς αποτελεσματικά πλαίσια για την αφερεγγυότητα δεν έχουν ικανοποιητικά αποτελέσματα αν δεν υπάρχουν επαρκείς δικαστικές υποδομές ή

⁴⁶ Σχέδιο Δράσης για την Οικοδόμηση Ένωσης Κεφαλαιαγορών, COM(2015) 468 final της 30.9.2015.

⁴⁷ COM(2015) 550 final της 28.10.2015.

⁴⁸ Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, Στατιστικά στοιχεία, 23 Ιουνίου 2016, <https://www.bankingsupervision.europa.eu/banking/statistics/html/index.en.html>

κατάλληλες φορολογικές πολιτικές που να διασφαλίζουν οικονομική σταθερότητα. Επιπροσθέτως, μπορεί να απαιτούνται ειδικές πολιτικές για τη μείωση της υπερχρέωσης. Όσον αφορά τους πιστωτές, τα μέτρα αυτά σχετίζονται ιδίως με την αποτίμηση των στοιχείων ενεργητικού, τους στόχους εξυγίανσης που θέτει η αρμόδια εποπτική αρχή και τη φορολογική μεταχείριση των διαγραφών. Όσον αφορά τους οφειλέτες, η διαθεσιμότητα δικτύων κοινωνικής προστασίας θα άμβλυνε τις επιπτώσεις πιο αποφασιστικών στρατηγικών εξυγίανσης και ανάκτησης, που θεωρούνται αναγκαίες από τους πιστωτές.

Η πρόταση θα συμβάλει στην πρόληψη της συσσώρευσης μη εξυπηρετούμενων δανείων. Κρίσιμα συμπληρωματικά στοιχεία σε αυτό το πλαίσιο αποτελούν, αφενός, η διευκόλυνση της αναδιάρθρωσης των επιχειρήσεων και, συνεπώς, της ταχύτερης επιστροφής τους στην οικονομική βιωσιμότητα και τη δυνατότητα εξυπηρέτησης των χρεών τους, και, αφετέρου, η διασφάλιση ότι οι τράπεζες θα μπορούν να ανακτούν περιουσιακά στοιχεία στις περιπτώσεις που οι οφειλέτες δεν έχουν καμία προοπτική επιστροφής στη βιωσιμότητα..

Ένα επιτυχές σχέδιο αναδιάρθρωσης θα μετατρέψει μη εξυπηρετούμενα δάνεια σε δάνεια που η εταιρεία μπορεί πραγματικά να αποπληρώσει. Σε περίπτωση εκκαθάρισης, οι εμπραγμάτως ασφαλισμένοι πιστωτές πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την πιθανότητα σημαντικής απομείωσης της αξίας των απαιτήσεών τους. Σε περίπτωση αναδιάρθρωσης, αντίθετα, αποφεύγεται η αφερεγγυότητα, οι συμβατικές οφειλές συνήθως εξοφλούνται και οι διαπραγματεύσεις αφορούν στις περισσότερες περιπτώσεις μόνο τα χρηματοοικονομικά χρέη. Όπως προκύπτει από στοιχεία, τα υψηλότερα ποσοστά ανάκτησης για τους πιστωτές συναντώνται σε οικονομίες όπου η αναδιάρθρωση αποτελεί τη συνηθέστερη διαδικασία αφερεγγυότητας⁴⁹, ενώ στο 45 % των οικονομιών που είναι μέλη του ΟΟΣΑ η αναδιάρθρωση αποτελεί τον πιο συνηθισμένο τρόπο διάσωσης των βιώσιμων εταιρειών. Στις οικονομίες αυτές παρατηρείται, επίσης, μέσο ποσοστό ανάκτησης 83 σεντ για κάθε δολάριο, έναντι 57 σεντ για κάθε δολάριο στις χώρες όπου προκρίνεται η εκκαθάριση⁵⁰. Άλλος σημαντικός παράγοντας για τη βελτίωση των συνολικών ποσοστών ανάκτησης και, ως εκ τούτου, της υπολειμματικής αξίας των μη εξυπηρετούμενων δανείων είναι η ταχεία διεκπεραίωση των υποθέσεων αφερεγγυότητας και αναδιάρθρωσης⁵¹.

Η απαλλαγή από επιχειρηματικά, και πιθανώς ιδιωτικά, χρέη θα συμβάλει επίσης στην απαλοιφή των δανείων που ούτως ή άλλως δεν μπορούν να αποπληρωθούν από τους ισολογισμούς των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Ο αριθμός των υποθέσεων που παραπέμπονται μπορεί επίσης να περιοριστεί με τη θέσπιση αποτελεσματικών ρυθμίσεων για την αναδιάρθρωση χρεών μεταξύ οφειλετών και πιστωτών με περιορισμένη ή και καμία μεσολάβηση δικαστικών ή διοικητικών αρχών ή δικαστικών διαδικασιών.

Ωστόσο, η παρούσα πρόταση δεν προορίζεται και δεν μπορεί να επιλύσει πλήρως τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι τράπεζες στην αναγκαστική εκτέλεση για την είσπραξη των δανείων τους, ιδίως σε σχέση με την αποτελεσματικότητα της αναγκαστικής εκτέλεσης, τα οποία δημιουργούν περιορισμούς στη χρηματοδότηση της πραγματικής οικονομίας από τις τράπεζες. Όπως αναφέρθηκε στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Προς την

⁴⁹ Παγκόσμια Τράπεζα, *Resolving Insolvency* (Αντιμετωπίζοντας την αφερεγγυότητα), στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.doingbusiness.org/reports/globalreports/~//media/GIAWB/Doing%20Business/Documents/Annual-Reports/English/DB14-Chapters/DB14-Resolving-insolvency.pdf>

⁵⁰ Παγκόσμια Τράπεζα, *Doing Business Project Encourages Economies to Reform Insolvency Frameworks* (Η έκθεση «Doing Business» ενθαρρύνει τις οικονομίες να μεταρρυθμίσουν τα πλαίσιά τους για την αναδιάρθρωση), Ιανουάριος 2013.

⁵¹ Παγκόσμια Τράπεζα, *Resolving Insolvency* (Αντιμετωπίζοντας την αφερεγγυότητα).

ολοκλήρωση της Τραπεζικής Ένωσης», της 24ης Νοεμβρίου 2015⁵², η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών αναδιάρθρωσης και αφερεγγυότητας πρέπει να βελτιωθεί. Η Επιτροπή εξέτασε επίσης τα εθνικά πλαίσια για την αφερεγγυότητα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, το οποίο αποτελεί το πλαίσιο της οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ. Οι χρονοβόρες, αναποτελεσματικές και δαπανηρές διαδικασίες αφερεγγυότητας σε ορισμένα κράτη μέλη διαπιστώθηκε ότι αποτελούν παράγοντα που συμβάλλει στην ανεπαρκή απομόχλευση του χρέους στον ιδιωτικό τομέα μετά την κρίση και στην επιδείνωση του προβλήματος της υπερχρέωσης. Μια δημόσια διοίκηση που λειτουργεί αποτελεσματικά και με διαφάνεια και ένα αποτελεσματικό δικαστικό σύστημα είναι στοιχεία αναγκαία για την υποστήριξη της οικονομικής ανάπτυξης και την παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας για τις επιχειρήσεις και τους πολίτες, συμπεριλαμβανομένου όσον αφορά τα πλαίσια για την αφερεγγυότητα. Από την άποψη αυτή, η Επιτροπή θα συνεχίσει να συνεργάζεται με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου με στόχο τη βελτίωση των δικαστικών συστημάτων τους.

Λόγω της έλλειψης κοινά συμφωνημένων πρακτικών συλλογής δεδομένων και της χαμηλής συγκρισιμότητας των ίδιων των δεδομένων μεταξύ των χωρών, δεν υπάρχει πλήρης εικόνα της κατάστασης στα κράτη μέλη, ιδίως όσον αφορά τις επιπτώσεις στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Κατά συνέπεια, όπως ανέφερε στην ανακοίνωσή της με τίτλο «Ένωση Κεφαλαιαγορών - Επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων», η Επιτροπή διενεργεί συγκριτική αξιολόγηση των καθεστώτων εξόφλησης δανείων (συμπεριλαμβανομένων των καθεστώτων αφερεγγυότητας), ώστε να σχηματίσει λεπτομερή και αξιόπιστη εικόνα των καταστάσεων που αντιμετωπίζουν οι τράπεζες σε περίπτωση υπερήμερων δανείων, από πλευράς καθυστερήσεων, κόστους και ανάκτησης αξίας. Η αξιολόγηση θα συνδράμει τα κράτη μέλη που επιζητούν να αυξήσουν την αποτελεσματικότητα και τη διαφάνεια των καθεστώτων τους. Η Επιτροπή θα συνεχίσει, επομένως, να εξετάζει τα ζητήματα τα οποία δεν αντιμετωπίζονται άμεσα με την παρούσα πρόταση.

Η ενίσχυση και η σύγκλιση της λειτουργίας των εθνικών πλαισίων για την αναδιάρθρωση χρεών, την αναγκαστική είσπραξη δανείων, την αφερεγγυότητα και την απαλλαγή από τα χρέη θα συμβάλει επίσης στην εύρυθμη λειτουργία της ενιαίας αγοράς, και ιδίως της Ένωσης Κεφαλαιαγορών. Η σύγκλιση σε επίπεδο αρχών και η εμπιστοσύνη στην αποτελεσματική εφαρμογή αυτών των αρχών στα κράτη μέλη θα είναι καίριας σημασίας για να δημιουργηθούν οι συνθήκες για χορήγηση δανείων από πιστωτές σε οφειλέτες σε άλλα κράτη μέλη. Η έλλειψη εμπιστοσύνης στη δυνατότητά τους να προστατευθούν σε περίπτωση μη αποπληρωμής και να ανακτήσουν την αξία ή την ασφάλεια, κατά περίπτωση, αποτρέπει τους πιστωτές από τη διασυνοριακή χορήγηση πιστώσεων. Με τη θέσπιση κοινών αρχών που υποστηρίζουν την ευθυγράμμιση των εθνικών πλαισίων για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα, η παρούσα πρόταση προάγει περαιτέρω τον θεσμό της αναδιάρθρωσης χρεών.

Τα προσωπικά και τα επιχειρηματικά χρέη ενός επιχειρηματία είναι συχνά συνυφασμένα: οι επιχειρηματίες λαμβάνουν προσωπικά δάνεια για τη σύσταση και τη λειτουργία της επιχείρησής τους, π.χ. επειδή εγγυώνται το επιχειρηματικό δάνειό τους με προσωπικά περιουσιακά στοιχεία όπως ένα αυτοκίνητο, ενώ τα φυσικά πρόσωπα χρησιμοποιούν καταναλωτικά δάνεια για την αγορά περιουσιακών στοιχείων για την επαγγελματική δραστηριότητά τους. Στο πλαίσιο της πρότασης, οι δύο αυτές κατηγορίες χρεών μπορούν, εφόσον συντρέχει περίπτωση, να ενοποιούνται, όταν τα χρέη έχουν δημιουργηθεί από φυσικά πρόσωπα στο πλαίσιο της επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους.

⁵² COM(2015) 587 final της 24.11.2015.

Την ίδια στιγμή, η πρόταση καλεί τα κράτη μέλη να επεκτείνουν την εφαρμογή των αρχών που αφορούν την απαλλαγή και στα φυσικά πρόσωπα που δεν ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, δηλαδή στους καταναλωτές. Τα τελευταία χρόνια πολλά κράτη μέλη θέσπισαν ή μεταρρύθμισαν εθνικούς νόμους σχετικά με την αφερεγγυότητα των καταναλωτών, αναγνωρίζοντας ότι είναι σημαντικό να παρέχεται η δυνατότητα στους καταναλωτές να απαλλάσσονται από τα χρέη τους και να επωφελούνται μιας δεύτερης ευκαιρίας. Ωστόσο, δεν διαθέτουν όλα τα κράτη μέλη σχετική νομοθεσία και οι περίοδοι απαλλαγής για τους υπερχρεωμένους καταναλωτές παραμένουν πολύ μακρές. Η παροχή συνδρομής στους καταναλωτές ώστε να επανενταχθούν στον οικονομικό κύκλο της κατανάλωσης αποτελεί σημαντική παράμετρο για την εύρυθμη λειτουργία των αγορών και των λιανικών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να εξετάζει με ποιον τρόπο τα κράτη μέλη έχουν μεταρρυθμίσει τα εθνικά πλαίσιά τους και να παρακολουθεί με ποιον τρόπο εφαρμόζουν την εν λόγω ειδική διάταξη της παρούσας πρότασης για την παροχή δεύτερης ευκαιρίας, ώστε να αξιολογεί την κατάσταση όσον αφορά την υπερχρέωση των καταναλωτών.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η πρόταση βασίζεται στα άρθρα 53 και 114 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Η πρόταση προβλέπει ένα ολοκληρωμένο σύνολο αρχών και, όπου χρειάζεται, στοχευμένους κανόνες για ένα αποτελεσματικό πλαίσιο προληπτικής αναδιάρθρωσης και παροχής δεύτερης ευκαιρίας. Επίσης, προβλέπει μέτρα για την αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένων των επίσημων διαδικασιών αφερεγγυότητας (διαδικασίες εκκαθάρισης), ώστε να περιοριστεί η διάρκειά τους. Για την πραγματική παροχή δεύτερης ευκαιρίας, απαιτείται επίσης περιορισμός της διάρκειας των ανικανοτήτων και εκπτώσεων από δικαιώματα που επιβάλλονται με αποφάσεις σε βάρος έντιμων υπερχρεωμένων επιχειρηματιών, ώστε να δύνανται αυτοί να αναλάβουν και να ασκήσουν επιχειρηματική δραστηριότητα έπειτα από εύλογο χρονικό διάστημα.

Σκοπός της πρότασης είναι να άρει εμπόδια στην άσκηση θεμελιωδών ελευθεριών, όπως η ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων και η ελευθερία εγκατάστασης, τα οποία απορρέουν από διαφορές μεταξύ των εθνικών νομοθεσιών και διαδικασιών για την προληπτική αναδιάρθρωση, την αφερεγγυότητα και την παροχή δεύτερης ευκαιρίας. Ιδίως, η πρόταση θα απαλλάξει τους επενδυτές από πρόσθετες εκ των προτέρων δαπάνες για την εκτίμηση του κινδύνου να περιέλθουν σε οικονομική δυσχέρεια οφειλέτες τους σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, καθώς και από τις εκ των υστέρων δαπάνες της αναδιάρθρωσης επιχειρήσεων που έχουν εγκαταστάσεις, πιστωτές ή περιουσιακά στοιχεία σε άλλα κράτη μέλη, όπως συμβαίνει συνήθως στις αναδιρθρώσεις διεθνών ομίλων εταιρειών. Η πρόταση θα εξαλείψει επίσης τις πρόσθετες δαπάνες για την εκτίμηση των κινδύνων και τη διασυννοριακή αναγκαστική εκτέλεση με τις οποίες βαρύνονται οι πιστωτές υπερχρεωμένων επιχειρηματιών που μετεγκαθίστανται σε άλλο κράτος μέλος, προκειμένου να λάβουν μια δεύτερη ευκαιρία σε πολύ μικρότερο χρονικό διάστημα. Επιπλέον, θα εξαλείψει τις πρόσθετες δαπάνες με τις οποίες βαρύνονται οι ίδιοι οι επιχειρηματίες που μετεγκαθίστανται σε άλλο κράτος μέλος προκειμένου να επωφεληθούν από μια δεύτερη ευκαιρία.

Τα προβλήματα της ενιαίας αγοράς δεν περιορίζονται στις αμιγώς διασυννοριακές καταστάσεις. Ακόμη και αμιγώς εθνικού χαρακτήρα περιπτώσεις αφερεγγυότητας ενδέχεται να έχουν επιπτώσεις ντόμιμο στη λειτουργία της ενιαίας αγοράς. Εταιρείες με διασυννοριακή

δραστηριότητα ενδέχεται να έχουν στην αλυσίδα εφοδιασμού τους προμηθευτές που λειτουργούν αμιγώς εγχώριες επιχειρήσεις. Όταν ένας προμηθευτής αντιμετωπίζει οικονομικές δυσχέρειες και δεν μπορεί να διασωθεί, αυτό μπορεί να έχει αρνητικά αποτελέσματα που να αποτελέσουν το έναυσμα για την αφερεγγυότητα της διασυνοριακής εταιρείας.

Μια πράξη που θα περιοριζόταν αποκλειστικά στις διασυνοριακού χαρακτήρα περιπτώσεις αφερεγγυότητας δεν θα έλυne τα προβλήματα της ενιαίας αγοράς, ούτε θα ήταν εφικτό για τους επενδυτές να προσδιορίσουν εκ των προτέρων τον διασυνοριακό ή εγχώριο χαρακτήρα των πιθανών μελλοντικών χρηματοοικονομικών δυσκολιών του οφειλέτη. Η πρόταση υπερβαίνει τα ζητήματα δικαστικής συνεργασίας και θεσπίζει ουσιαστικά ελάχιστα πρότυπα. Για τους λόγους αυτούς, δεν θα ήταν ενδεδειγμένη η χρήση του άρθρου 81 ως νομικής βάσης.

Ορισμένα κράτη μέλη έχουν λάβει ή δρομολογήσει μέτρα σε μεμονωμένη βάση και έχουν πρόσφατα θεσπίσει ή προετοιμάζουν τη θέσπιση νέων κανόνων για τη βελτίωση των πλαισίων τους για την προληπτική αναδιάρθρωση και την παροχή δεύτερης ευκαιρίας. Ωστόσο, οι εθνικοί αυτοί κανόνες διαφέρουν σημαντικά ως προς το περιεχόμενό τους και, ως εκ τούτου, παρέχουν ανομοιογενές επίπεδο διαφάνειας και προστασίας για τους επενδυτές. Οι επενδυτές μπορεί να απέχουν από διασυνοριακές επενδύσεις επειδή το κόστος τους είναι πολύ υψηλότερο από όσο θα έπρεπε. Εάν η ΕΕ δεν αναλάβει δράση, θα πρέπει να αναμένεται ότι και άλλα κράτη μέλη που προτίθενται να μεταρρυθμίσουν τα υφιστάμενα πλαίσιά τους για την αναδιάρθρωση και την παροχή δεύτερης ευκαιρίας ή να θεσπίσουν για πρώτη φορά τέτοια πλαίσια θα ακολουθήσουν αυτή την τάση για απόκλιση. Η παρούσα πρόταση σχεδιάστηκε και με σκοπό την αποτροπή τέτοιων νομοθετικών εξελίξεων που ενισχύουν τις αποκλίσεις και που μπορεί να δημιουργήσουν εμπόδια στο μέλλον.

• **Επικουρικότητα**

Δεδομένων των σημαντικών αποκλίσεων μεταξύ των εθνικών πλαισίων για την αναδιάρθρωση και την παροχή δεύτερης ευκαιρίας στην ΕΕ και της απουσίας τάσεων σύγκλισης στις πιο πρόσφατες νομοθετικές αλλαγές σε εθνικό επίπεδο, είναι εξαιρετικά απίθανο να μπορέσουν τα κράτη μέλη μεμονωμένα να διασφαλίσουν τη συνολική συνεκτικότητα της νομοθεσίας τους με τις νομοθεσίες περί αφερεγγυότητας των άλλων κρατών μελών.

Όσον αφορά τη δεύτερη ευκαιρία, προκειμένου να εκτιμηθεί το ζήτημα της επικουρικότητας, πρέπει να γίνει διάκριση ανάμεσα στα φυσικά πρόσωπα με επιχειρηματική δραστηριότητα και στους καταναλωτές. Σε αντίθεση με τους επιχειρηματίες, οι οποίοι αναζητούν διαρκώς πηγές επενδύσεων (πολλές φορές εκτός συνόρων), οι καταναλωτές τείνουν να λαμβάνουν, στην παρούσα φάση, τοπική χρηματοδότηση (δάνεια από τοπικές τράπεζες)⁵³. Ως εκ τούτου, το πρόβλημα της υπερχρέωσης των καταναλωτών θα πρέπει να αντιμετωπιστεί πρώτα σε εθνικό επίπεδο. Ωστόσο, πολύ πρόσφατα, στις απαντήσεις που δόθηκαν σε σχέση με την πράσινη βίβλο σχετικά με τις λιανικές χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες⁵⁴, οι ερωτώμενοι του κλάδου υπέδειξαν επανειλημμένα τις αποκλίσεις στις εθνικές νομοθεσίες για την αφερεγγυότητα των καταναλωτών ως εμπόδιο για την πώληση λιανικών χρηματοπιστωτικών προϊόντων σε διασυνοριακό επίπεδο. Συνεπώς, τα κράτη μέλη μπορούν να εξετάσουν το

⁵³ Διασυνοριακός δανεισμός σε νοικοκυριά, ο οποίος αντιστοιχεί σήμερα σε ποσοστό περίπου 5 % του συνολικού δανεισμού των νοικοκυριών.

⁵⁴ http://ec.europa.eu/finance/consultations/2015/retail-financial-services/docs/green-paper_en.pdf

ενδεχόμενο εφαρμογής των ίδιων αρχών απαλλαγής για όλα τα φυσικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων των καταναλωτών.

Η εύρυθμη λειτουργία της ενιαίας αγοράς της ΕΕ απαιτεί ένα συνεκτικό πλαίσιο για την αναδιάρθρωση και την παροχή δεύτερης ευκαιρίας, το οποίο να είναι ικανό να αντεπεξέλθει στη διασυννοριακή διάσταση των επιχειρήσεων, καθώς οι συναλλαγές ανάμεσα σε εταιρείες που είναι εγκατεστημένες σε διαφορετικά κράτη μέλη καθίστανται όλο και πιο συνηθισμένες. Συνεπώς, η ενωσιακή δράση θα αποφέρει προστιθέμενη αξία διευκολύνοντας τις διασυννοριακές επενδύσεις στην ΕΕ, με αποτέλεσμα να διασφαλίζεται ότι οι βιώσιμες επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες, όπου και αν είναι εγκατεστημένες στην ενιαία αγορά, θα δύνανται να επωφεληθούν από περισσότερες επιλογές προσιτών εργαλείων με στόχο την αποτροπή της περιέλευσής τους σε κατάσταση αφερεγγυότητας. Ταυτόχρονα, οι επιχειρηματίες θα επωφελούνται από τη δυνατότητα να απαλλαγούν από τα χρέη εντός εύλογου χρονικού διαστήματος στο δικό τους κράτος μέλος. Αυτό δεν μπορεί ρεαλιστικά να επιτευχθεί με μεμονωμένες ενέργειες των επιμέρους κρατών μελών. Επιπλέον, η εγγύηση ότι οι διασυννοριακοί πιστωτές και επενδυτές που συμμετέχουν σε μια τέτοια διαδικασία αναδιάρθρωσης έχουν στη διάθεσή τους τις κατάλληλες διασφαλίσεις θα έχει θετικό οικονομικό αντίκτυπο. Επιπλέον, οι προτεινόμενοι κανόνες θα προσφέρουν ασφάλεια δικαίου για τους πιστωτές και τους επενδυτές που επιθυμούν να χορηγήσουν πιστώσεις σε άλλα κράτη μέλη· όλες οι αναγκαίες πληροφορίες θα είναι στη διάθεσή τους ώστε να μπορούν να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις.

Συμπερασματικά, η πρόταση σέβεται την αρχή της επικουρικότητας, καθώς προτείνει δράσεις μόνο όπου και στον βαθμό που τα κράτη μέλη δεν δύνανται να επιτύχουν τους στόχους μόνα τους.

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση εκπονήθηκε με σεβασμό στην αρχή της αναλογικότητας. Τα μέσα που χρησιμοποιεί θα είναι προσαρμοσμένα ώστε να επιτυγχάνεται ο στόχος της εξασφάλισης της ορθής λειτουργίας της ενιαίας αγοράς. Η μελλοντική ενωσιακή νομική πράξη θα πρέπει να θέτει κοινούς στόχους και γενικούς κανόνες, αφήνοντας παράλληλα στα κράτη μέλη την ελευθερία να καθορίσουν εκείνα τον τρόπο με τον οποίο θα επιτύχουν αυτούς τους στόχους.

- **Επιλογή του μέσου και του βαθμού εναρμόνισης**

Ένα δεσμευτικό μέσο υπό τη μορφή οδηγίας που θα θεσπίζει ένα ελάχιστο εναρμονισμένο πλαίσιο φαίνεται αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων πολιτικής στους τομείς της αναδιάρθρωσης, της αφερεγγυότητας και της παροχής δεύτερης ευκαιρίας. Η σύσταση του 2014 της Επιτροπής δεν κατάφερε να εξασφαλίσει μια συνεκτική και αποτελεσματική ανταπόκριση των κρατών μελών στα προβλήματα που προσδιορίστηκαν σε αυτή. Επιπλέον, οι αδυναμίες στη λειτουργία της ενιαίας αγοράς της ΕΕ λόγω της έλλειψης σύγκλισης των πλαισίων για την αφερεγγυότητα αναδείχθηκαν περαιτέρω από την Επιτροπή στο σχέδιο δράσης για την Ένωση Κεφαλαιαγορών και στη στρατηγική για την ενιαία αγορά. Μια οδηγία θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να διατηρήσουν ευελιξία όσον αφορά τα καταλληλότερα μέσα για την εφαρμογή στο εθνικό πλαίσιο τους αρχών όπως η διαθεσιμότητα εργαλείων έγκαιρης προειδοποίησης ή τα καθήκοντα των διευθυντικών στελεχών σε συνθήκες επικείμενης αφερεγγυότητας. Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν, επίσης, να θεσπίσουν πιο λεπτομερείς στοχευμένους κανόνες που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων της πρότασης, όπως για τις μέγιστες περιόδους αναστολής των ατομικών καταδιώξεων ή τις απαιτούμενες πλειοψηφίες για την έγκριση σχεδίων αναδιάρθρωσης.

Η αναδιάρθρωση, η αφερεγγυότητα και η παροχή δεύτερης ευκαιρίας ρυθμίζονται αυστηρά σε εθνικό επίπεδο και συνδέονται με άλλα πεδία δικαίου, όπως το εταιρικό δίκαιο, το εργατικό δίκαιο, το φορολογικό δίκαιο και το δίκαιο των κρατικών ενισχύσεων. Επιπλέον, η αναδιάρθρωση, η αφερεγγυότητα και η παροχή δεύτερης ευκαιρίας αντιμετωπίζονται διαφορετικά στα κράτη μέλη όχι μόνο λόγω της διαφορετικής ιστορικής και οικονομικής εξέλιξής τους, αλλά και λόγω διαφορετικών προσεγγίσεων στην προστασία κοινωνικών αξιών, όπως τα δικαιώματα των εργαζομένων ή το δικαίωμα στην ιδιοκτησία. Ως εκ τούτου, τα ελάχιστα πρότυπα αποτελούν το καταλληλότερο μέσο προκειμένου να διασφαλιστεί η ύπαρξη ενός συνεκτικού πλαισίου σε όλα τα κράτη μέλη και η δυνατότητα, ταυτόχρονα, των κρατών μελών να προχωρήσουν πέρα από τις διατάξεις της οδηγίας. Για παράδειγμα, τα κράτη μέλη μπορούν να ενθαρρύνουν περισσότερο τη νέα και την προσωρινή χρηματοδότηση στις διαδικασίες αναδιάρθρωσης, κατατάσσοντάς την προνομιακά έναντι των απαιτήσεων που έχουν προκύψει πριν από την αναδιάρθρωση σε τυχόν επακόλουθες διαδικασίες εκκαθάρισης. Τα κράτη μέλη δύνανται επίσης να διευρύνουν τα πλαίσιά τους για την παροχή δεύτερης ευκαιρίας εντάσσοντας στο προσωπικό πεδίο εφαρμογής τους όλα τα φυσικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων των καταναλωτών. Τα κράτη μέλη μπορούν, περαιτέρω, να βελτιώσουν την αντιμετώπιση των εργαζομένων κατά το στάδιο της έγκρισης των σχεδίων αναδιάρθρωσης, επιβάλλοντας την υπαγωγή των εργαζομένων σε αυτοτελή κατηγορία, ξεχωριστή από εκείνη των λοιπών πιστωτών.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

• Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας ισχύουσας νομοθεσίας

Η πρόταση βασίζεται στη σύσταση του 2014 για μια νέα προσέγγιση για την επιχειρηματική αποτυχία και την αφερεγγυότητα⁵⁵. Σύμφωνα με αξιολόγηση που διενεργήθηκε από την Επιτροπή, η σύσταση αξιοποιήθηκε μόνο εν μέρει από ορισμένα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των κρατών στα οποία απευθύνθηκαν συστάσεις σε σχέση με την αφερεγγυότητα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Ακόμη και στα κράτη μέλη που εφαρμόστηκε η σύσταση, η εφαρμογή αυτή ήταν επιλεκτική, γεγονός που σημαίνει ότι παραμένουν σημαντικές διαφορές⁵⁶. Συνεπώς, η σύσταση δεν ήταν από μόνη της αρκετή για να επιτευχθούν οι στόχοι της σύγκλισης και του περιορισμού των ανεπαρκειών των κανόνων για την αναδιάρθρωση των χρεών σε πρώιμο στάδιο και για την παροχή δεύτερης ευκαιρίας.

• Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Η Επιτροπή πραγματοποίησε εκτεταμένη διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Σε διαδικτυακή δημόσια διαβούλευση, που διήρκεσε από τις 23 Μαρτίου 2016 έως τις 14 Ιουνίου 2016, συμμετείχαν περισσότεροι από 260 ενδιαφερόμενοι από 27 κράτη μέλη (η χώρα με τις περισσότερες συμμετοχές ήταν η Γερμανία και ακολούθησαν το Ηνωμένο Βασίλειο, το Βέλγιο και η Λιθουανία). Πραγματοποιήθηκαν ειδικές συναντήσεις με κυβερνητικούς εμπειρογνώμονες των κρατών μελών. Συστάθηκε μια ανεπίσημη ομάδα διαβούλευσης αποτελούμενη από επιλεγμένα ενδιαφερόμενα μέρη με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για θέματα αναδιάρθρωσης χρεών, αφερεγγυότητας και δεύτερης ευκαιρίας, η οποία συνήλθε

⁵⁵ C(2014) 1500 final της 12.3.2014.

⁵⁶ Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. την αξιολόγηση της εφαρμογής της σύστασης της Επιτροπής για μια νέα προσέγγιση για την επιχειρηματική αποτυχία και την αφερεγγυότητα, 30 Σεπτεμβρίου 2015: http://ec.europa.eu/justice/civil/files/evaluation_recommendation_final.pdf.

τρεις φορές εντός του 2016⁵⁷. Τέλος, διοργανώθηκε συνέδριο με θέμα τη σύγκλιση των πλαισίων αφερεγγυότητας στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο της σλοβακικής προεδρίας στις 11 Ιουλίου 2016.

Τα περισσότερα κράτη μέλη υποστήριξαν τους στόχους της Επιτροπής για ενίσχυση των πλαισίων για την αναδιάρθρωση σε πρώιμο στάδιο και την παροχή δεύτερης ευκαιρίας, όμως επέμειναν ότι η εναρμόνιση θα πρέπει να περιοριστεί στο επίπεδο των γενικών αρχών, λόγω των σύνθετων διασυνδέσεων των ζητημάτων αυτών με άλλους τομείς δικαίου, όπως με το εταιρικό δίκαιο. Όσον αφορά τα ενδιαφερόμενα μέρη, οι ενώσεις επιχειρήσεων, οι επαγγελματικές οργανώσεις, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, οι καταναλωτικές οργανώσεις, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και οι πανεπιστημιακοί φορείς τάχθηκαν γενικά υπέρ της θέσπισης ελάχιστων εναρμονισμένων κανόνων στον τομέα της αναδιάρθρωσης σε πρώιμο στάδιο, υποστήριξαν την προσέγγιση για την παροχή δεύτερης ευκαιρίας και επικρότησαν την ιδέα για ένα αποτελεσματικό και (κοστολογικά) αποδοτικό πλαίσιο αφερεγγυότητας με σκοπό τη διάσωση των βιώσιμων επιχειρήσεων. Επιπλέον, υπογράμμισαν την ανάγκη να ακολουθηθεί μια ισορροπημένη προσέγγιση, η οποία θα διαφυλάσσει τα συμφέροντα όλων των εμπλεκόμενων μερών και θα αποτρέπει τον ηθικό κίνδυνο. Ο τραπεζικός τομέας και ορισμένα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη εξέφρασαν την άποψη ότι οι ενωσιακοί κανόνες σχετικά με την απαλλαγή των καταναλωτών, εφόσον εξετάζονται τέτοιοι, θα πρέπει να ενταχθούν σε ξεχωριστή νομική πράξη. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υποστήριξε την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών της αναδιάρθρωσης και τόνισε τη σημασία της εξασφάλισης δεύτερης ευκαιρίας για όλα τα φυσικά πρόσωπα.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Η ομάδα εμπειρογνομών για το δίκαιο αναδιάρθρωσης και αφερεγγυότητας συνήλθε έξι φορές από τον Ιανουάριο έως τον Ιούλιο του 2016. Διενεργήθηκε μια ολοκληρωμένη συγκριτική νομική μελέτη με αντικείμενο το ουσιαστικό δίκαιο αφερεγγυότητας σε όλα τα κράτη μέλη, με στόχο να προσδιοριστούν όλοι οι τομείς στους οποίους αποκλίσεις στις εθνικές νομοθεσίες θα μπορούσαν να εγείρουν εμπόδια στην ενιαία αγορά⁵⁸. Πραγματοποιήθηκε, επίσης, μια οικονομική μελέτη σχετικά με τον αντίκτυπο των ελάχιστων προτύπων στους τομείς της αναδιάρθρωσης, της αφερεγγυότητας και της παροχής δεύτερης ευκαιρίας⁵⁹.

- **Εκτίμηση των επιπτώσεων**

Εξετάστηκαν οι ακόλουθες επιλογές «κνηλού επιπέδου»:

Επιλογή 1: διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης (βασικό σενάριο).

Επιλογή 2: θέσπιση μιας πλήρως εναρμονισμένης διαδικασίας προληπτικής αναδιάρθρωσης και ενός πλήρως εναρμονισμένου πλαισίου παροχής δεύτερης ευκαιρίας.

⁵⁷ Οι κυριότεροι συμμετέχοντες ήταν οι εξής: Συνομοσπονδία Ευρωπαϊκών Επιχειρήσεων (BusinessEurope), Ένωση Χρηματοπιστωτικών Αγορών της Ευρώπης (AFME), Ομοσπονδία Ευρωπαϊκών Τραπεζών (EBF), Ένωση Ορκωτών Διαπιστευμένων Λογιστών (ACCA), Ευρωπαϊκή Ένωση Βιοτεχνικών και Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (UEAPME), Ευρωπαϊκή Συμμαχία Μικρών Επιχειρήσεων (ESBA), Independent Retail Europe, EuroChambers, Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Συνδικαλιστικών Οργανώσεων (ETUC), Ευρωπαϊκό Δίκτυο Οικονομικής Ένταξης (EFIN), Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Ελεγκτών Λογιστών (FEE), INSOL Europe, FDC, Συμβούλιο των Δικηγορικών Συλλόγων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ινστιτούτο Ευρωπαϊκού Δικαίου.

⁵⁸ Πρόσκληση υποβολής προσφορών αριθ. JUST/2014/JCOO/PR/CIVI/0075, διαθέσιμη στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://ec.europa.eu/justice/civil/files/insolvency/insolvency_study_2016_final_en.pdf.

⁵⁹ Πρόσκληση υποβολής προσφορών αριθ. JUST /2015/JCOO/FWCIVI0103, η δημοσίευσή της επίκειται.

Επιλογή 3: θέσπιση ενός εναλλακτικού, προαιρετικού ευρωπαϊκού συστήματος για την αναδιάρθρωση και την παροχή δεύτερης ευκαιρίας.

Επιλογή 4: θέσπιση ενός εναρμονισμένου ελάχιστου νομικού πλαισίου στον τομέα της αναδιάρθρωσης και της παροχής δεύτερης ευκαιρίας στους επιχειρηματίες.

Η **εναλλακτική που επιλέχθηκε** στο πλαίσιο της εκτίμησης των επιπτώσεων συνίσταται στη θέσπιση ενός εναρμονισμένου ελάχιστου νομικού πλαισίου στον τομέα της αναδιάρθρωσης και της παροχής δεύτερης ευκαιρίας στους επιχειρηματίες, σε συνδυασμό με μια μη δεσμευτική διάταξη σχετικά με την παροχή δεύτερης ευκαιρίας στους καταναλωτές, και στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών. Η προτιμώμενη επιλογή παρέχει τα ακόλουθα πλεονεκτήματα:

- i) αποτελεσματικές δυνατότητες αναδιάρθρωσης σε πρώιμο στάδιο,
- ii) ενίσχυση των πιθανοτήτων για επιτυχείς διαπραγματεύσεις μέσω της παροχής στον οφειλέτη μιας «ανάπαυλας», συνιστάμενης στην αναστολή των ατομικών καταδιώξεων (χρεοστάσιο),
- iii) διευκόλυνση της διατήρησης της επιχείρησης του οφειλέτη σε λειτουργία ενόσω εξελίσσεται η αναδιάρθρωση,
- iv) αποτροπή της υπονόμησης της προσπάθειας αναδιάρθρωσης από τυχόν διαφωνούντες πιστωτές και εταίρους/μετόχους μειοψηφίας, με παράλληλη προστασία των συμφερόντων τους,
- v) ενίσχυση των πιθανοτήτων επιτυχίας του σχεδίου αναδιάρθρωσης,
- vi) μείωση του κόστους και της διάρκειας των διαδικασιών αναδιάρθρωσης,
- vii) παροχή στους υπερχρεωμένους επιχειρηματίες της δυνατότητας απαλλαγής από τις οφειλές τους εντός εύλογου χρονικού διαστήματος (3 έτη),
- viii) αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και παροχής δεύτερης ευκαιρίας.

Η προτιμώμενη επιλογή θα συμβάλει στον περιορισμό των εμποδίων στις διασυνοριακές επενδύσεις. Θα οδηγήσει στη διάσωση περισσότερων βιώσιμων επιχειρήσεων από ό,τι συμβαίνει σήμερα, καθώς οι μειοψηφούντες πιστωτές δεν θα δύνανται να αποσταθεροποιήσουν τη διαδικασία διαπραγμάτευσης με την ελπίδα να αντλήσουν εμπορικό πλεονέκτημα, για παράδειγμα, απαιτώντας την πρόωρη εξόφληση της απαίτησής τους. Οι αποτελεσματικές προληπτικές διαδικασίες μπορούν να συμβάλουν στον περιορισμό του αριθμού των μη εξυπηρετούμενων δανείων κατά τις περιόδους καθοδικής φάσης του οικονομικού κύκλου, διασφαλίζοντας, παράλληλα, υψηλό ποσοστό ανάκτησης για τα δάνεια των οποίων η αξία έχει υποστεί απομείωση. Η προτιμώμενη επιλογή αναμένεται να αυξήσει τα ποσοστά ανάκτησης, γεγονός που, με τη σειρά του, θα μειώσει το κόστος δανεισμού. Η προτιμώμενη επιλογή θα μειώσει το κόστος και θα αυξήσει τις ευκαιρίες που παρέχονται στα φυσικά πρόσωπα (επιχειρηματίες) για ένα νέο ξεκίνημα. Το κόστος της εκ των προτέρων εκτίμησης των επενδυτικών κινδύνων θα μειωθεί και τα ποσοστά ανάκτησης στο πλαίσιο διαδικασιών αφερεγγυότητας θα βελτιωθούν. Όσο μεγαλύτερη είναι η ευθυγράμμιση των καθεστώτων αναδιάρθρωσης, τόσο χαμηλότερες είναι οι δαπάνες για νομικούς συμβούλους, των οποίων οι υπηρεσίες χρησιμοποιούνται επί του παρόντος για την αποφυγή της εφαρμογής πολλαπλών εθνικών πλαισίων αναδιάρθρωσης και αφερεγγυότητας. Περαιτέρω, η προτιμώμενη επιλογή θα αυξήσει την αυτοαπασχόληση, καθώς η μείωση της περιόδου απαλλαγής οδηγεί σε αύξηση του ποσοστού αυτοαπασχόλησης. Επιπλέον, η προτιμώμενη επιλογή θα δώσει ώθηση στην κατανάλωση και στην ανάπτυξη.

Εντούτοις, η προτιμώμενη επιλογή θα έχει, επίσης, ως αποτέλεσμα την επιβάρυνση ορισμένων κρατών μελών με κόστος για την τροποποίηση των πλαισίων τους για την αναδιάρθρωση και την παροχή δεύτερης ευκαιρίας. Ορισμένα κράτη μέλη θα χρειαστεί να θεσπίσουν προληπτική διαδικασία ή να προσαρμόσουν διαδικασία που έχουν ήδη κοινοποιήσει για τους σκοπούς του παραρτήματος Α του κανονισμού περί αφερεγγυότητας. Ενδέχεται να χρειαστούν ορισμένες αλλαγές στο εταιρικό δίκαιο για την εφαρμογή των διατάξεων σχετικά με τη θέση των εταιρών/μετόχων στην αναδιάρθρωση.

- **Καταλληλότητα του κανονιστικού πλαισίου και απλούστευση**

Η προτιμώμενη επιλογή θα μειώσει τα εμπόδια στην παροχή διασυνοριακών πιστώσεων σε ΜΜΕ: η ύπαρξη αποτελεσματικής διαδικασίας αναδιάρθρωσης θα επιτρέπει στις ΜΜΕ-πιστωτές να ανακτούν μεγαλύτερο μέρος των απαιτήσεών τους από ό,τι σε περίπτωση αφερεγγυότητας του οφειλέτη τους. Αυτό προκύπτει από το γεγονός ότι, γενικά, επιτυγχάνονται υψηλότερα ποσοστά ανάκτησης για τον πιστωτή όταν το ισχύον για την αφερεγγυότητα και την αναδιάρθρωση πλαίσιο επιτρέπει την έγκαιρη και αποτελεσματική αναδιάρθρωση των βιώσιμων επιχειρήσεων και την ταχεία εκκαθάριση των μη βιώσιμων. Ως οφειλέτες, οι ΜΜΕ θα έχουν πρόσβαση σε εργαλεία έγκαιρης προειδοποίησης, γεγονός που προσδοκάται ότι θα οδηγήσει στην υποβολή περισσότερων αιτήσεων αναδιάρθρωσης σε πρώιμο στάδιο. Οι ΜΜΕ ιδίως θα επωφελούνται επίσης από υποδείγματα σχεδίων αναδιάρθρωσης που θα έχουν καταρτιστεί σε εθνικό επίπεδο και τα οποία θα διευκολύνουν την εκπόνηση σχεδίων αναδιάρθρωσης με τις κατάλληλες δημοσιοποιήσεις από τους οφειλέτες. Με την προώθηση ενός πιο ευέλικτου πλαισίου για την αναδιάρθρωση και καλύτερων συνθηκών για ένα νέο επιχειρηματικό ξεκίνημα έπειτα από μια αποτυχία, το ποσοστό «θησιμότητας» των επιχειρήσεων μπορεί να μειωθεί, μαζί με τις συναφείς περιπτώσεις αφερεγγυότητας και τις συνακόλουθες αρνητικές επιπτώσεις αυτών στην αλυσίδα εφοδιασμού. Οι πιο επιεικείς όροι απαλλαγής για τους επιχειρηματίες μπορούν επίσης να συμβάλουν σε υψηλότερα ποσοστά δημιουργίας νέων επιχειρήσεων.

Η βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και απαλλαγής, ιδίως η ψηφιοποίηση όλων των διαδικασιών αφερεγγυότητας, θα συμβάλει στη μείωση της διάρκειας των διαδικασιών και στην αύξηση της αποδοτικότητάς τους, με αποτέλεσμα χαμηλότερο κόστος αναδιάρθρωσης και υψηλότερα ποσοστά ανάκτησης για τους πιστωτές.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Επιχειρηματική ελευθερία και δικαίωμα άσκησης κερδοσκοπικής δραστηριότητας (άρθρα 16 και 15 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων): τα εν λόγω δικαιώματα διασφαλίζονται. Οι οφειλέτες που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες θα μπορούν να συνεχίζουν τη λειτουργία τους κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων για την αναδιάρθρωση, έχοντας πλήρη ή τουλάχιστον μερικό έλεγχο των περιουσιακών στοιχείων και των υποθέσεών τους. Οι υπερχρεωμένοι επιχειρηματίες θα μπορούν να κάνουν ένα δεύτερο ξεκίνημα μετά την πλήρη απαλλαγή τους από τα χρέη.

Δικαίωμα ιδιοκτησίας και δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου (άρθρα 17 και 47 του Χάρτη): παρόλο που τα εν λόγω δικαιώματα ενδέχεται να θίγονται από ορισμένα στοιχεία της διαδικασίας, τα στοιχεία αυτά είναι αναγκαία και αναλογικά προκειμένου να διευκολυνθεί η ταχεία εφαρμογή σχεδίων αναδιάρθρωσης τα οποία μπορούν να αποκαταστήσουν τη βιωσιμότητα του οφειλέτη. Έχουν προβλεφθεί κατάλληλες διασφαλίσεις για την κάθε περίπτωση ώστε να εξασφαλίζεται η προστασία των νόμιμων συμφερόντων των μερών από τυχόν καταχρήσεις.

Δικαίωμα των εργαζομένων στην ενημέρωση και τη διαβούλευση (άρθρο 27 του Χάρτη): το δικαίωμα αυτό προάγεται από τα προτεινόμενα μέτρα, καθώς αυτά δεν θίγουν την ισχύουσα ενωσιακής νομοθεσίας στον εν λόγω τομέα και, επιπροσθέτως, παρέχουν στους θιγόμενους εργαζομένους το δικαίωμα να ψηφίζουν επί των σχεδίων αναδιάρθρωσης.

Δικαίωμα διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων (άρθρο 28 του Χάρτη): η πρόταση δεν θίγει τα δικαιώματα των εργαζομένων και των εργοδοτών, ή των οργανώσεων αυτών, να διαπραγματεύονται και να συνάπτουν συλλογικές συμβάσεις στα προσήκοντα επίπεδα και, σε περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων, να αναλαμβάνουν συλλογική δράση για την υπεράσπιση των συμφερόντων τους, συμπεριλαμβανομένων των απεργιών, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Οι δαπάνες για την εφαρμογή και τη μεταφορά της οδηγίας θα καλυφθούν στο ακέραιο από πιστώσεις του ψηφισμένου προϋπολογισμού για το πρόγραμμα «Δικαιοσύνη». Οι δαπάνες για την εκπόνηση έκθεσης εφαρμογής 5 έτη μετά την ημερομηνία εφαρμογής της οδηγίας και ακολούθως ανά επταετία θα καλυφθούν από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού για τα μέσα στον τομέα πολιτικής «Δικαιοσύνη και Καταναλωτές» για τα εξεταζόμενα έτη.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Η Επιτροπή θα διευκολύνει την εφαρμογή της οδηγίας στα κράτη μέλη:

- παρέχοντας συνδρομή για τη μεταφορά της στην εθνική νομοθεσία,
- διοργανώνοντας δύο εργαστήρια με θέμα τη μεταφορά της οδηγίας στην εθνική νομοθεσία και ενδιαμέσες διαδικασίες αξιολόγησης της προόδου,
- διοργανώνοντας διμερείς συναντήσεις, συμπεριλαμβανομένου κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών,
- παρέχοντας στα κράτη μέλη υποδείγματα για την παροχή ενημέρωσης σχετικά με τα μέτρα μεταφοράς της οδηγίας στην εθνική νομοθεσία.

Τα κράτη μέλη θα κληθούν επίσης να λάβουν ορισμένα μέτρα εφαρμογής, όπως να υποδείξουν ένα ειδικό σημείο επαφής, να κοινοποιήσουν όλα τα μέτρα μεταφοράς της οδηγίας στην εθνική νομοθεσία και να υλοποιήσουν δράσεις ενημέρωσης για την οδηγία.

Για να διασφαλιστεί η παρακολούθηση και η εφαρμογή των κανόνων, η πρόταση απαιτεί από τα κράτη μέλη να συλλέγουν δεδομένα βάσει τυποποιημένης μεθοδολογίας για δείκτες όπως ο αριθμός των αιτήσεων υπαγωγής σε κάθε είδος διαδικασίας (αναδιάρθρωση, αφερεγγυότητα, παροχή δεύτερης ευκαιρία), η διάρκεια, η έκβαση των διαδικασιών, οι διοικητικές δαπάνες των διαδικασιών, τα ποσοστά ανάκτησης και η επιτυχία αυτών των διαδικασιών. Τα δεδομένα πρέπει να αναλύονται ανά μέγεθος και κατηγορία οφειλετών, ώστε να είναι δυνατή η αντικειμενική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών στα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη πρέπει να διαβιβάζουν τα δεδομένα στην Επιτροπή σε ετήσια βάση.

Η λειτουργία της οδηγίας θα εξεταστεί για πρώτη φορά 5 έτη μετά την έναρξη ισχύος της, ενώ, ακολούθως, θα επανεξετάζεται ανά επταετία.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Η οδηγία περιλαμβάνει τρία διακριτά κύρια μέρη: πλαίσια προληπτικής αναδιάρθρωσης (τίτλος II) και παροχή δεύτερης ευκαιρίας για τους επιχειρηματίες (τίτλος III) και μέτρα για την αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και παροχής δεύτερης ευκαιρίας (τίτλος IV). Οι τίτλοι I, IV, V και VI είναι οριζόντιου χαρακτήρα.

Τίτλος I - Γενικές διατάξεις: ο τίτλος αυτός περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, καθ' ύλην και προσωπικό, κάποιους ορισμούς, καθώς και μία διάταξη σχετικά με τη διαθεσιμότητα εργαλείων έγκαιρης προειδοποίησης για τους οφειλέτες, είτε πρόκειται για νομικά είτε για φυσικά πρόσωπα που ασκούν εμπορική, επιχειρηματική ή επαγγελματική δραστηριότητα (επιχειρηματίες).

Παρόλο που οι διατάξεις του τίτλου III περιορίζονται στους επιχειρηματίες, δηλώνεται ρητά ότι τα κράτη μέλη δύνανται να επεκτείνουν το πεδίο εφαρμογής των εν λόγω διατάξεων σε όλα τα φυσικά πρόσωπα, ώστε να διασφαλίζεται η συνεπής αντιμετώπιση των προσωπικών χρεών. Πράγματι, σε ορισμένα κράτη μέλη δεν γίνεται διάκριση ανάμεσα στα προσωπικά χρέη που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα επιχειρηματικής δραστηριότητας και σε εκείνα που δεν προέρχονται από τέτοιους είδους δραστηριότητα. Σε κανένα σημείο της οδηγίας δεν υποδηλώνεται ότι θα πρέπει να γίνεται ή ότι ενδείκνυται να γίνεται μια τέτοια διάκριση. Η οδηγία καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν τις ίδιες αρχές για την παροχή δεύτερης ευκαιρίας σε όλα τα φυσικά πρόσωπα.

Τίτλος II - Πλαίσια προληπτικής αναδιάρθρωσης: ο τίτλος αυτός καθορίζει κοινά, βασικά στοιχεία για τα πλαίσια προληπτικής αναδιάρθρωσης, τα οποία έχουν ως στόχο να παρέχεται στους οφειλέτες που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες, είτε πρόκειται για νομικά είτε για φυσικά πρόσωπα, πραγματική πρόσβαση σε διαδικασίες που διευκολύνουν τη σε πρώιμο στάδιο διαπραγμάτευση, έγκριση από τους πιστωτές και ενδεχόμενη επικύρωση από δικαστική ή διοικητική αρχή των σχεδίων αναδιάρθρωσης.

Άρθρο 4: τα πλαίσια προληπτικής αναδιάρθρωσης μπορεί να συνίστανται από μία ή περισσότερες διαδικασίες ή μέτρα, υπό την προϋπόθεση ότι ο οφειλέτης μπορεί να συνδυάσει όλα τα στοιχεία που εμπεριέχονται εκεί προκειμένου να διαπραγματευθεί αποτελεσματικά και να πετύχει την έγκριση σχεδίου αναδιάρθρωσης.

Άρθρο 5: ο οφειλέτης θα πρέπει να διατηρεί τον έλεγχο των περιουσιακών στοιχείων και των υποθέσεών του. Μεσολαβητές ή επόπτες (επαγγελματίες στον τομέα της αναδιάρθρωσης) είναι δυνατόν να έχουν κάποιο ρόλο, αλλά δεν θα πρέπει να διορίζονται σε κάθε περίπτωση τέτοιοι επαγγελματίες από δικαστική ή διοικητική αρχή.

Άρθρα 6 και 7: επιτρέπουν τη διεξαγωγή διαπραγματεύσεων και, για να προστατευθεί η διαδικασία από πιστωτές που δεν συμμετέχουν στην αναδιάρθρωση, ορίζουν ότι ο οφειλέτης θα πρέπει να μπορεί να επιτύχει αναστολή των ατομικών καταδιώξεων. Ενδεχόμενες ανησυχίες ότι η αναστολή μπορεί να έχει δυσμενείς επιπτώσεις για τους πιστωτές αντιμετωπίζονται με διατάξεις σχετικά με τη διάρκεια της αναστολής, τους όρους ανανέωσής της και τους όρους για άρση της αναστολής. Οι ανεξόφλητες απαιτήσεις των εργαζομένων εξαιρούνται από την αναστολή στον βαθμό που τα κράτη μέλη δεν παρέχουν κατάλληλη προστασία με άλλα μέσα. Επίσης, ο οφειλέτης δεν θα πρέπει να υποχρεούται να κινήσει ούτε να διατρέχει κίνδυνο να υπαχθεί σε άλλα είδη διαδικασιών αφερεγγυότητας, ιδίως σε διαδικασία εκκαθάρισης, κατά την περίοδο της αναστολής, ώστε να μπορεί να συνεχίσει την επιχειρηματική δραστηριότητά του. Επιπλέον, θα πρέπει να μπορεί να βασίζεται στη

συνέχιση της εκτέλεσης των συμβάσεών του με προμηθευτές και άλλους πιστωτές του, υπό την προϋπόθεση ότι εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του βάσει αυτών των συμβάσεων.

Άρθρο 8: ορίζει τις ελάχιστες υποχρεωτικές πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στα σχέδια αναδιάρθρωσης. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν πρόσθετες υποχρεωτικές πληροφορίες, εφόσον αυτό δεν συνεπάγεται δυσανάλογη επιβάρυνση για τους οφειλέτες. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταρτίσουν διαδικτυακά υποδείγματα σχεδίων αναδιάρθρωσης και πρακτικές πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο χρήσης των υποδειγμάτων αυτών από τον εισηγητή ενός σχεδίου.

Άρθρο 9: περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με την έγκριση των σχεδίων αναδιάρθρωσης από τους θιγόμενους πιστωτές ή κατηγορίες πιστωτών. Στις περιπτώσεις όπου εμπλέκονται πιστωτές με διαφορετικά συμφέροντα, οι πιστωτές αυτοί θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ξεχωριστές κατηγορίες. Κατ' ελάχιστον, οι εμπραγμάτως ασφαλισμένοι πιστωτές θα πρέπει πάντοτε να αντιμετωπίζονται διαφορετικά από τους ανέγγυους πιστωτές. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να προβλέπουν ότι οι εργαζόμενοι αντιμετωπίζονται ως κατηγορία ξεχωριστή από τους άλλους πιστωτές.

Άρθρο 10: παραθέτει τις περιπτώσεις στις οποίες, για να καταστεί ένα σχέδιο αναδιάρθρωσης δεσμευτικό, απαιτείται επικύρωσή του από δικαστική ή διοικητική αρχή και ορίζει τους όρους για αυτή την επικύρωση.

Άρθρο 11: ορίζει τους όρους που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να διασφαλίζεται ότι σχέδιο αναδιάρθρωσης το οποίο δεν έχει την υποστήριξη όλων των κατηγοριών πιστωτών θα λάβει παρά ταύτα επικύρωση από δικαστική ή διοικητική αρχή.

Άρθρο 12: θεσπίζει την αρχή ότι μέτοχοι και άλλοι εταίροι δεν θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εμποδίζουν την έγκριση σχεδίων αναδιάρθρωσης βιώσιμης επιχείρησης εφόσον προστατεύονται τα νόμιμα συμφέροντά τους.

Άρθρο 13: θεσπίζει κανόνες σχετικά με την αποτίμηση, τον χρόνο και τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να πραγματοποιείται, ώστε να διασφαλίζεται δίκαιη προστασία για τα διαφωνούντα μέρη.

Άρθρο 14: καθορίζει τα αποτελέσματα των σχεδίων αναδιάρθρωσης για τα θιγόμενα και τα μη θιγόμενα μέρη.

Άρθρο 15: θεσπίζει ελάχιστους κανόνες σχετικά με ένδικα μέσα ως διασφαλίσεις για την προστασία των νόμιμων συμφερόντων των μερών, μεριμνώντας παράλληλα ώστε οι διασφαλίσεις αυτές να μην προκαλούν καθυστερήσεις στην επικύρωση ή την εφαρμογή των σχεδίων αναδιάρθρωσης.

Άρθρα 16 και 17: διασφαλίζουν μια ελάχιστη προστασία για τη νέα χρηματοδότηση που είναι αναγκαία για την εφαρμογή σχεδίου αναδιάρθρωσης, για την προσωρινή χρηματοδότηση που λαμβάνεται για τη συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων για την αναδιάρθρωση, καθώς και για άλλες συναλλαγές που συνδέονται στενά με σχέδιο αναδιάρθρωσης.

Άρθρο 18: περιλαμβάνει υποχρέωση των κρατών μελών να προβλέπουν ειδικά καθήκοντα για τα διευθυντικά στελέχη σε συνθήκες επικείμενης αφερεγγυότητας, τα οποία θα τα κινητροδοτούν να επιδιώκουν μια έγκαιρη αναδιάρθρωση, ενόσω η επιχείρηση είναι βιώσιμη.

Τίτλος III - Δεύτερη ευκαιρία για τους επιχειρηματίες: θεσπίζει ελάχιστες διατάξεις σχετικά με την απαλλαγή των υπερχρεωμένων επιχειρηματιών από τα χρέη, ως τις βασικές προϋποθέσεις για τη διασφάλιση μιας δεύτερης ευκαιρίας για τους επιχειρηματίες. Τα κράτη μέλη μπορούν να προχωρήσουν πέρα από τη βασική αυτή προστασία, επιφυλάσσοντας ακόμη πιο ευνοϊκή μεταχείριση στους επιχειρηματίες, για παράδειγμα, μέσω κανόνων σχετικά με την πρόσβαση των επιχειρηματιών που κάνουν μια νέα αρχή σε χρηματοδότηση.

Άρθρο 19: κατοχυρώνει την αρχή ότι οι υπερχρεωμένοι επιχειρηματίες θα πρέπει να έχουν πραγματική πρόσβαση στη δυνατότητα πλήρους απαλλαγής τους, χωρίς την υποχρέωση αποπληρωμένης ορισμένου ελάχιστου ποσού ή ποσοστού των χρεών τους.

Άρθρο 20: οι επιχειρηματίες θα πρέπει να δικαιούνται πλήρη απαλλαγή από τα χρέη εντός το πολύ τριών ετών, χωρίς την ανάγκη να υποβάλουν νέα αίτηση σε δικαστική ή διοικητική αρχή. Ο χρόνος έναρξης της εν λόγω τριετούς περιόδου διαφέρει, ανάλογα με το αν ο επιχειρηματίας πραγματοποιεί πληρωμές προς τους πιστωτές στο πλαίσιο σχεδίου αποπληρωμής ή αν η διαδικασία συνίσταται αποκλειστικά σε ρευστοποίηση περιουσιακών στοιχείων. Περιορισμοί στην πρόβλεψη σύντομης περιόδου απαλλαγής περιλαμβάνονται στο άρθρο 22.

Άρθρο 21: οι επιχειρηματίες στους οποίους έχουν επιβληθεί ανικανότητες ή εκπτώσεις από δικαιώματα για λόγους που συνδέονται με την υπερχρέωσή τους θα πρέπει επίσης να μπορούν να επωφελούνται από αποφάσεις επιβολής ανικανότητας και εκπτώσεων από δικαιώματα μικρής χρονικής διάρκειας, ώστε να τους δίδεται μια πραγματική δεύτερη ευκαιρία. Θα πρέπει να εφαρμόζονται οι περιορισμοί του άρθρου 22.

Άρθρο 22: παρέχει στα κράτη μέλη ευρύ περιθώριο διακριτικής ευχέρειας όσον αφορά τη θέσπιση περιορισμών στις διατάξεις σχετικά με τη δυνατότητα απαλλαγής και τις περιόδους απαλλαγής, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω περιορισμοί προσδιορίζονται με σαφήνεια και είναι αναγκαίοι για την προστασία γενικού συμφέροντος.

Άρθρο 23: δεδομένου ότι τα προσωπικά χρέη επαγγελματικής και μη επαγγελματικής φύσης είναι συχνά συνυφασμένα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσπαθούν να ενοποιούν, εφόσον συντρέχει περίπτωση, τις ξεχωριστές διαδικασίες με στόχο την επίτευξη πραγματικής πρόσβασης των επιχειρηματιών στη δεύτερη ευκαιρία.

Τίτλος IV - Μέτρα για την αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και απαλλαγής: δεν εφαρμόζεται μόνο στις διαδικασίες προληπτικής αναδιάρθρωσης και απαλλαγής, αλλά και στις διαδικασίες αφερεγγυότητας.

Άρθρο 24: θεσπίζει υποχρέωση των κρατών μελών να διασφαλίζουν ότι τα μέλη του δικαστικού σώματος και των λοιπών αρμόδιων αρχών διαθέτουν την αναγκαία κατάρτιση και εξειδίκευση στα ζητήματα αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και παροχής δεύτερης ευκαιρίας.

Άρθρο 25: απαιτεί από τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν την αρχική και τη συνεχιζόμενη επιμόρφωση, καθώς και την καθιέρωση κωδίκων δεοντολογίας, για τους επαγγελματίες στους τομείς της αναδιάρθρωσης, της αφερεγγυότητας και της παροχής δεύτερης ευκαιρίας.

Άρθρο 26: περιλαμβάνει ελάχιστα πρότυπα για τον διορισμό, την εποπτεία και την αμοιβή των επαγγελματιών στους τομείς της αναδιάρθρωσης, της αφερεγγυότητας και της παροχής δεύτερης ευκαιρίας.

Άρθρο 27: προβλέπει τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης, της αφερεγγυότητας και της παροχής δεύτερης ευκαιρίας.

Τίτλος V - Παρακολούθηση των εξελίξεων στους τομείς της αναδιάρθρωσης, της αφερεγγυότητας και της παροχής δεύτερης ευκαιρίας: περιέχει ελάχιστους κανόνες σχετικά με τη συλλογή δεδομένων από τα κράτη μέλη και τη διαβίβαση των δεδομένων αυτών στην Επιτροπή με τη χρήση ενός τυποποιημένου υποδείγματος διαβίβασης δεδομένων.

Τίτλος VI - Τελικές διατάξεις: κανόνες σχετικά με τη σχέση της οδηγίας με άλλες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης, την εξέταση της εφαρμογής της οδηγίας, την έγκριση τυποποιημένων εντύπων, την έναρξη ισχύος και τη θέση σε εφαρμογή.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τα πλαίσια προληπτικής αναδιάρθρωσης, τη δεύτερη ευκαιρία και μέτρα για την αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και απαλλαγής, καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 2012/30/ΕΕ

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 53 και 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁶⁰,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁶¹,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στόχος της παρούσας οδηγίας είναι να άρει εμπόδια στην άσκηση θεμελιωδών ελευθεριών, όπως η ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων και η ελευθερία εγκατάστασης, τα οποία απορρέουν από διαφορές μεταξύ των εθνικών νομοθεσιών και διαδικασιών για την προληπτική αναδιάρθρωση, την αφερεγγυότητα και την παροχή δεύτερης ευκαιρίας. Η παρούσα οδηγία επιδιώκει να άρει τα εν λόγω εμπόδια διασφαλίζοντας ότι οι βιώσιμες επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες θα έχουν πρόσβαση σε αποτελεσματικά εθνικά πλαίσια προληπτικής αναδιάρθρωσης τα οποία θα τους παρέχουν τη δυνατότητα να συνεχίσουν τη λειτουργία τους· ότι οι έντιμοι υπερχρεωμένοι επιχειρηματίες θα λαμβάνουν μια δεύτερη ευκαιρία έχοντας απαλλαγεί πλήρως από τα χρέη έπειτα από εύλογο χρονικό διάστημα· και ότι θα βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και απαλλαγής, ιδίως στο επίπεδο του περιορισμού της διάρκειάς τους.
- (2) Η αναδιάρθρωση θα πρέπει να παρέχει στις επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες τη δυνατότητα να συνεχίσουν πλήρως ή εν μέρει τη λειτουργία τους, μέσω τροποποίησης της σύνθεσης, των όρων ή της δομής των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού τους ή της κεφαλαιακής διάρθρωσής τους, συμπεριλαμβανομένης της πώλησης περιουσιακών στοιχείων ή τμημάτων της επιχείρησης. Τα πλαίσια προληπτικής αναδιάρθρωσης θα πρέπει πρωτίστως να

⁶⁰ ΕΕ C της , σ. .

⁶¹ ΕΕ C της , σ. .

παρέχουν στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να αναδιαρθρωθούν σε πρώιμο στάδιο και να αποφύγουν την περιέλευσή τους σε κατάσταση αφερεγγυότητας. Τα εν λόγω πλαίσια θα πρέπει να μεγιστοποιούν τη συνολική αξία για τους πιστωτές και τους ιδιοκτήτες της επιχείρησης, καθώς και για την οικονομία στο σύνολό της, και να αποτρέπουν τις περιττές απώλειες θέσεων εργασίας και τις απώλειες γνώσεων και δεξιοτήτων. Επιπλέον, τα εν λόγω πλαίσια θα πρέπει να αποτρέπουν τη συσσώρευση μη εξυπηρετούμενων δανείων. Κατά τη διαδικασία της αναδιάρθρωσης, τα δικαιώματα όλων των εμπλεκόμενων μερών θα πρέπει να προστατεύονται. Ταυτοχρόνως, οι μη βιώσιμες επιχειρήσεις χωρίς προοπτική επιβίωσης θα πρέπει να εκκαθαρίζονται το ταχύτερο δυνατό.

- (3) Υπάρχουν διαφορές μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά το φάσμα των διαδικασιών που τίθενται στη διάθεση των οφειλετών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες για την αναδιάρθρωση της επιχείρησής τους. Ορισμένα κράτη μέλη διαθέτουν περιορισμένο φάσμα τέτοιων διαδικασιών, με αποτέλεσμα η δυνατότητα αναδιάρθρωσης επιχειρήσεων να παρέχεται σε σχετικά όψιμο μόνο στάδιο, στο πλαίσιο διαδικασιών αφερεγγυότητας. Σε άλλα κράτη μέλη, αναδιάρθρωση είναι δυνατή σε πιο πρώιμο στάδιο, αλλά οι προβλεπόμενες διαδικασίες δεν είναι όσο αποτελεσματικές θα μπορούσαν να είναι ή έχουν υπερβολικά τυπικό χαρακτήρα, περιορίζοντας, ιδίως, τις δυνατότητες προσφυγής σε εξωδικαστικές διαδικασίες. Ομοίως, οι εθνικοί κανόνες για την παροχή στους επιχειρηματίες μιας δεύτερης ευκαιρίας, ιδίως μέσω της χορήγησης στους επιχειρηματίες απαλλαγής από τα χρέη με τα οποία επιβαρύνθηκαν στο πλαίσιο της άσκησης της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας, διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τη διάρκεια της περιόδου απαλλαγής και τις προϋποθέσεις χορήγησης της εν λόγω απαλλαγής.
- (4) Σε πολλά κράτη μέλη απαιτούνται περισσότερα από τρία χρόνια για να απαλλαγεί ένας πτωχέυσας, αλλά έντιμος, επιχειρηματίας από τα χρέη του και να πραγματοποιήσει ένα νέο επιχειρηματικό ξεκίνημα. Τα αναποτελεσματικά πλαίσια για την παροχή δεύτερης ευκαιρίας έχουν ως αποτέλεσμα να αναγκάζονται επιχειρηματίες να μετεγκατασταθούν σε άλλα κράτη προκειμένου να επωφεληθούν από μια δεύτερη ευκαιρία σε εύλογο χρονικό διάστημα, με σημαντικό πρόσθετο κόστος τόσο για τους πιστωτές τους όσο και για τους ίδιους τους οφειλέτες. Οι αποφάσεις που επιβάλλουν μεγάλης διάρκειας ανικανότητες ή εκπτώσεις από δικαιώματα, που συχνά συνοδεύουν τις διαδικασίες που οδηγούν σε απαλλαγή, θέτουν φραγμούς στην ελευθερία ανάληψης και άσκησης μη μισθωτής, επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- (5) Οι υπερβολικά χρονοβόρες διαδικασίες αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και απαλλαγής που ισχύουν σήμερα σε αρκετά κράτη μέλη ευθύνονται σε σημαντικό βαθμό για τα χαμηλά ποσοστά ανάκτησης και για την απροθυμία των επενδυτών να δραστηριοποιηθούν επιχειρηματικά σε κράτη όπου υπάρχει ο κίνδυνος υπερβολικής διάρκειας των διαδικασιών.
- (6) Όλες αυτές οι διαφορές συνεπάγονται πρόσθετες δαπάνες για τους επενδυτές για την εκτίμηση του κινδύνου να περιέλθουν σε οικονομική δυσχέρεια οφειλέτες τους σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, καθώς και πρόσθετο κόστος για την αναδιάρθρωση επιχειρήσεων που έχουν εγκαταστάσεις, πιστωτές ή περιουσιακά στοιχεία σε άλλα κράτη μέλη, όπως συμβαίνει κατά κύριο λόγο στις αναδιαρθρώσεις διεθνών ομίλων εταιρειών. Πολλοί επενδυτές αναφέρουν ότι η αβεβαιότητα σχετικά με τους κανόνες περί αφερεγγυότητας ή ο κίνδυνος χρονοβόρων ή πολύπλοκων διαδικασιών αφερεγγυότητας σε άλλη χώρα αποτελούν βασικό αίτιο για τη μη πραγματοποίηση

επενδύσεων ή τη μη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων με αντισυμβαλλόμενο εκτός της δικής τους χώρας.

- (7) Οι διαφορές αυτές οδηγούν σε άνισους όρους όσον αφορά την πρόσβαση σε πιστώσεις και τα ποσοστά ανάκτησης στα κράτη μέλη. Συνεπώς, για την εύρυθμη λειτουργία της ενιαίας αγοράς γενικότερα και, ιδίως, την επίτευξη μιας λειτουργικής Ένωσης Κεφαλαιαγορών, είναι αναγκαίο να υπάρξει υψηλότερος βαθμός εναρμόνισης στους τομείς της αναδιάρθρωσης, της αφερεγγυότητας και της παροχής δεύτερης ευκαιρίας.
- (8) Επιπλέον, θα πρέπει να εξαλειφθούν οι πρόσθετες δαπάνες εκτίμησης των κινδύνων και διασυννοριακής αναγκαστικής εκτέλεσης με τις οποίες επιβαρύνονται οι πιστωτές υπερχρεωμένων επιχειρηματιών που μετεγκαθίστανται σε άλλο κράτος μέλος προκειμένου να λάβουν μια δεύτερη ευκαιρία σε πολύ συντομότερο χρονικό διάστημα. Ομοίως, θα πρέπει να μειωθούν οι πρόσθετες δαπάνες που συνεπάγεται για τους επιχειρηματίες η ανάγκη μετεγκατάστασης σε άλλο κράτος μέλος προκειμένου να επωφεληθούν από μια δεύτερη ευκαιρία. Περαιτέρω, τα εμπόδια που θέτουν οι αποφάσεις που επιβάλλουν μεγάλης διάρκειας ανικανότητες και εκπτώσεις από δικαιώματα για λόγους που συνδέονται με την υπερχρέωση του επιχειρηματία καταστέλλουν την επιχειρηματικότητα.
- (9) Τα εμπόδια στην άσκηση θεμελιωδών ελευθεριών δεν περιορίζονται στις αμιγώς διασυννοριακές καταστάσεις. Μια ολοένα και πιο διασυνδεδεμένη ενιαία αγορά –στην οποία τα προϊόντα, οι υπηρεσίες, τα κεφάλαια και οι εργαζόμενοι κυκλοφορούν ελεύθερα–, με την ψηφιακή διάσταση ισχυρότερη από ποτέ, συνεπάγεται ότι πολύ λίγες εταιρείες είναι αμιγώς εθνικές αν ληφθούν υπόψη όλα τα σχετικά στοιχεία, όπως η πελατειακή βάση, η αλυσίδα εφοδιασμού, το πεδίο δραστηριοποίησης, η επενδυτική και η κεφαλαιακή βάση. Εξάλλου, ακόμη και αμιγώς εθνικού χαρακτήρα περιπτώσεις αφερεγγυότητας μπορεί να έχουν επιπτώσεις στη λειτουργία της ενιαίας αγοράς μέσω του λεγόμενου φαινομένου του ντόμινο, καθώς η αφερεγγυότητα μιας επιχείρησης μπορεί να προκαλέσει αλυσιδωτές περιπτώσεις αφερεγγυότητας κατά μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού.
- (10) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2015/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁶² ρυθμίζει ζητήματα διεθνούς δικαιοδοσίας, αναγνώρισης και εκτέλεσης, εφαρμοστέου δικαίου και συνεργασίας σε διασυννοριακές διαδικασίες αφερεγγυότητας, καθώς και τη διασύνδεση των μητρικών αφερεγγυότητας. Το πεδίο εφαρμογής του καλύπτει τις προληπτικές διαδικασίες με τις οποίες προωθείται η διάσωση οικονομικά βιώσιμων οφειλετών, καθώς και τις διαδικασίες με τις οποίες παρέχεται μια δεύτερη ευκαιρία στους επιχειρηματίες. Ωστόσο, ο κανονισμός (ΕΕ) 2015/848 δεν αντιμετωπίζει τις αποκλίσεις μεταξύ των διαδικασιών αυτών στο εθνικό δίκαιο. Επιπλέον, μια πράξη που θα περιοριζόταν αποκλειστικά στις διασυννοριακού χαρακτήρα περιπτώσεις αφερεγγυότητας δεν θα καταργούσε όλα τα εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία, ούτε θα ήταν εφικτό για τους επενδυτές να προσδιορίσουν εκ των προτέρων τον διασυννοριακό ή εγχώριο χαρακτήρα των πιθανών μελλοντικών χρηματοοικονομικών δυσκολιών του οφειλέτη. Κατά συνέπεια, υφίσταται η ανάγκη υπέρβασης των ζητημάτων δικαστικής συνεργασίας και θέσπισης ουσιαστικών ελάχιστων προτύπων.
- (11) Είναι αναγκαίο να ελαττωθεί το κόστος της αναδιάρθρωσης τόσο για τους οφειλέτες όσο και για τους πιστωτές. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να μειωθούν οι διαφορές που

⁶² Κανονισμός (ΕΕ) 2015/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας (ΕΕ L 141 της 5.6.2015, σ. 19).

εμποδίζουν την έγκαιρη αναδιάρθρωση βιώσιμων επιχειρήσεων οι οποίες αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες και την παροχή δεύτερης ευκαιρίας σε έντιμους επιχειρηματίες Με τον τρόπο αυτόν, θα ενισχυθεί η διαφάνεια, η ασφάλειας δικαίου και η προβλεψιμότητα στην Ένωση. Επιπλέον, θα μεγιστοποιηθούν οι αποδόσεις που λαμβάνουν οι κάθε είδους πιστωτές και επενδυτές και θα ενθαρρυνθούν οι διασυννοριακές επενδύσεις. Η μεγαλύτερη συνοχή θα διευκολύνει επίσης την αναδιάρθρωση ομίλων επιχειρήσεων, ανεξαρτήτως του τόπου εγκατάστασης των μελών του ομίλου εντός της Ένωσης.

- (12) Η εξάλειψη των εμποδίων στην αποτελεσματική αναδιάρθρωση βιώσιμων επιχειρήσεων που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες συμβάλλει στην ελαχιστοποίηση των απωλειών θέσεων εργασίας και των ζημιών για τους πιστωτές στην αλυσίδα εφοδιασμού, διαφυλάσσει τεχνογνωσία και δεξιότητες, και, συνεπώς, ωφελεί την οικονομία ευρύτερα. Η διευκόλυνση της παροχής μιας δεύτερης ευκαιρίας στους επιχειρηματίες αποτρέπει τον αποκλεισμό τους από την αγορά εργασίας και τους προσφέρει τη δυνατότητα να κάνουν ένα νέο επιχειρηματικό ξεκίνημα, διδασκόμενοι από τις εμπειρίες του παρελθόντος. Τέλος, η μείωση της διάρκειας των διαδικασιών αναδιάρθρωσης θα έχει ως αποτέλεσμα υψηλότερα ποσοστά ανάκτησης για τους πιστωτές, καθώς η πάροδος του χρόνου συνήθως δεν επιφέρει παρά περαιτέρω μείωση της αξίας της επιχείρησης. Εξάλλου, τα αποτελεσματικά πλαίσια για την αφερεγγυότητα θα επιτρέπουν καλύτερη εκτίμηση των κινδύνων που ενέχουν οι αποφάσεις χορήγησης και λήψης πιστώσεων και θα εξομαλύνουν την προσαρμογή των υπερχρεωμένων επιχειρήσεων, ελαχιστοποιώντας το κοινωνικό και οικονομικό κόστος που συνεπάγεται η διαδικασία απομόχλευσής τους.
- (13) Οι μικρομεσαίες, ιδίως, επιχειρήσεις θα επωφεληθούν από μια συνεκτικότερη προσέγγιση σε επίπεδο Ένωσης, καθώς δεν διαθέτουν τους απαιτούμενους πόρους για να αντεπεξέλθουν στο υψηλό κόστος της αναδιάρθρωσης και να αξιοποιήσουν τις αποτελεσματικότερες διαδικασίες αναδιάρθρωσης σε ορισμένα κράτη μέλη. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ιδίως όταν αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες, συχνά δεν διαθέτουν τους αναγκαίους πόρους για να απευθυνθούν σε επαγγελματίες συμβούλους, με αποτέλεσμα να απαιτείται να δημιουργηθούν εργαλεία έγκαιρης προειδοποίησης που θα εφιστούν την προσοχή των οφειλετών στην ανάγκη να αναλάβουν επειγόντως δράση. Για να βοηθούνται οι εν λόγω επιχειρήσεις να προχωρήσουν σε αναδιάρθρωση με χαμηλό κόστος, θα πρέπει επίσης να εκπονηθούν σε εθνικό επίπεδο υποδείγματα σχεδίων αναδιάρθρωσης, τα οποία να είναι διαθέσιμα μέσω του διαδικτύου. Οι οφειλέτες θα πρέπει να μπορούν να τα χρησιμοποιούν και να τα προσαρμόζουν στις ανάγκες τους και στις ιδιαιτερότητες της επιχείρησής τους.
- (14) Είναι σκόπιμο να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας οι οφειλέτες που είναι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 13 σημεία 1) και 4) της οδηγίας 2009/138/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁶³, πιστωτικά ιδρύματα κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 1 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁶⁴, επιχειρήσεις επενδύσεων και οργανισμοί

⁶³ Οδηγία 2009/138/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα II) (ΕΕ L 335 της 17.12.2009, σ. 1).

⁶⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και

συλλογικών επενδύσεων κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 1 σημεία 2) και 7) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι κατά την έννοια του άρθρου 2 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁶⁵, κεντρικά αποθετήρια τίτλων κατά την έννοια του άρθρου 2 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁶⁶ ή άλλα χρηματοοικονομικά ιδρύματα ή οντότητες από τα απαριθμούμενα στο άρθρο 1 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο της οδηγίας 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁶⁷. Οι εν λόγω οφειλέτες υπάγονται σε ειδικές ρυθμίσεις και οι εθνικές εποπτικές αρχές διαθέτουν ευρείες εξουσίες παρέμβασης.

- (15) Η υπερχρέωση των καταναλωτών είναι ένα πρόβλημα μείζονος οικονομικής και κοινωνικής σημασίας και συνδέεται στενά με τη μείωση της υπερχρέωσης εν γένει. Εξάλλου, πολλές φορές δεν μπορεί να γίνει σαφής διάκριση μεταξύ των καταναλωτικών και των επιχειρηματικών χρεών ενός επιχειρηματία. Ένα καθεστώς δεύτερης ευκαιρίας για τους επιχειρηματίες δεν θα είναι αποτελεσματικό αν υποχρεώνει τον επιχειρηματία να υπαχθεί σε ξεχωριστές διαδικασίες, με διαφορετικές προϋποθέσεις πρόσβασης και περιόδους απαλλαγής, προκειμένου να απαλλαγεί από τα επιχειρηματικά προσωπικά χρέη του και από τα μη επιχειρηματικού χαρακτήρα προσωπικά χρέη του. Για τους λόγους αυτούς, παρόλο που η παρούσα οδηγία δεν περιλαμβάνει δεσμευτικούς κανόνες για τους υπερχρεωμένους καταναλωτές, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να εφαρμόζουν τις διατάξεις για την απαλλαγή και στους καταναλωτές.
- (16) Όσο πιο νωρίς μπορέσει ο οφειλέτης να εντοπίσει τις οικονομικές δυσχέρειές του και να προβεί στις ενδεδειγμένες ενέργειες, τόσο μεγαλύτερες είναι οι πιθανότητες να αποφευχθεί μια επαπειλούμενη αφερεγγυότητα ή, στην περίπτωση που η βιωσιμότητα της επιχείρησης έχει πληγεί ανεπανόρθωτα, τόσο πιο ομαλή και αποδοτική θα είναι η διαδικασία εκκαθάρισης. Θα πρέπει, συνεπώς, να παρέχονται σαφείς πληροφορίες σχετικά με τις διαθέσιμες διαδικασίες προληπτικής αναδιάρθρωσης, καθώς και εργαλεία έγκαιρης προειδοποίησης, ώστε οι οφειλέτες που αρχίζουν να αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα να κινητροδοτούνται να αναλάβουν δράση σε πρώιμο στάδιο. Στους πιθανούς μηχανισμούς έγκαιρης προειδοποίησης θα πρέπει να συγκαταλέγονται καθήκοντα λογιστικού χαρακτήρα και καθήκοντα παρακολούθησης για τον οφειλέτη ή τους διαχειριστές του οφειλέτη, καθώς και καθήκοντα υποβολής στοιχείων βάσει των δανειακών συμβάσεων. Επιπροσθέτως, θα μπορούσαν, στο πλαίσιο της εθνικής νομοθεσίας, να κινητροδοτούνται ή και να

επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 1).

⁶⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών (ΕΕ L 201 της 27.7.2012, σ. 1).

⁶⁶ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 909/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων και για την τροποποίηση των οδηγιών 98/26/ΕΚ και 2014/65/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 236/2012 (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 1).

⁶⁷ Οδηγία 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και για την τροποποίηση της οδηγίας 82/891/ΕΟΚ του Συμβουλίου, και των οδηγιών 2001/24/ΕΚ, 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2005/56/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ, 2011/35/ΕΕ, 2012/30/ΕΕ και 2013/36/ΕΕ, καθώς και των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 190).

υποχρεούνται τα τρίτα μέρη που διαθέτουν συναφείς πληροφορίες, όπως οι λογιστές, οι φορολογικές αρχές και οι αρχές κοινωνικής ασφάλισης, να προειδοποιούν για τυχόν αρνητικές εξελίξεις.

- (17) Θα πρέπει να προσφέρεται στους οφειλέτες ένα πλαίσιο αναδιάρθρωσης που να τους παρέχει τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουν τις οικονομικές τους δυσχέρειες σε πρώιμο στάδιο, όταν φαίνεται πιθανή η αποτροπή της περιέλευσής τους σε κατάσταση αφερεγγυότητας και η εξασφάλιση της συνέχισης της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας. Η δυνατότητα ένταξης σε πλαίσιο αναδιάρθρωσης θα πρέπει να παρέχεται πριν ο οφειλέτης καταστεί αφερέγγυος βάσει της εθνικής νομοθεσίας, δηλαδή πριν από την πλήρωση των όρων για κίνηση σε βάρος του οφειλέτη συλλογικής διαδικασίας αφερεγγυότητας, η οποία κανονικά συνεπάγεται την πλήρη πτωχευτική απαλλοτρίωση της περιουσίας του οφειλέτη και τον διορισμό συνδίκου. Επομένως, δεν θα πρέπει να προβλέπεται έλεγχος της βιωσιμότητας ως προαπαιτούμενο για την έναρξη διαπραγματεύσεων και τη χορήγηση αναστολής των ατομικών καταδιώξεων. Αντιθέτως, η εκτίμηση της βιωσιμότητας της επιχείρησης θα πρέπει κατά κανόνα να επαφίεται στους θιγόμενους πιστωτές που στην πλειοψηφία τους συμφωνούν σε κάποια αναπροσαρμογή των απαιτήσεών τους. Ωστόσο, για να αποφευχθεί κατάχρηση των διαδικασιών, οι οικονομικές δυσχέρειες του οφειλέτη θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν πιθανότητα αφερεγγυότητας και το σχέδιο αναδιάρθρωσης θα πρέπει να είναι ικανό να αποτρέψει την αφερεγγυότητα του οφειλέτη και να εξασφαλίσει τη βιωσιμότητα της επιχείρησης.
- (18) Προς τον σκοπό της προαγωγής της αποδοτικότητας και της μείωσης των καθυστερήσεων και τους κόστους, τα εθνικά πλαίσια προληπτικής αναδιάρθρωσης θα πρέπει να περιλαμβάνουν ευέλικτες διαδικασίες οι οποίες να περιορίζουν τη συμμετοχή δικαστικών ή διοικητικών αρχών στον βαθμό που είναι αναγκαίος και αναλογικός για τη διασφάλιση των συμφερόντων των πιστωτών και των λοιπών ενδιαφερόμενων μερών που ενδέχεται να θιγούν. Με στόχο να αποφεύγονται οι περιττές δαπάνες και να αντικατοπτρίζεται ο πρώιμος χαρακτήρας της διαδικασίας, οι οφειλέτες θα πρέπει καταρχήν να διατηρούν τον έλεγχο των περιουσιακών τους στοιχείων και της καθημερινής λειτουργίας της επιχείρησής τους. Ο διορισμός επαγγελματία στον τομέα της αναδιάρθρωσης, είτε πρόκειται για μεσολαβητή που υποστηρίζει τις διαπραγματεύσεις για σχέδιο αναδιάρθρωσης είτε για διαχειριστή διαδικασιών αφερεγγυότητας ο οποίος εποπτεύει τις ενέργειες του οφειλέτη, δεν θα πρέπει να είναι υποχρεωτικός σε όλες τις περιπτώσεις, αλλά να εξετάζεται κατά περίπτωση, ανάλογα με τις συνθήκες ή τις ειδικές ανάγκες του οφειλέτη. Επιπροσθέτως, δεν θα πρέπει να απαιτείται κατ' ανάγκη δικαστική εντολή για την έναρξη της διαδικασίας αναδιάρθρωσης, η οποία μπορεί να έχει ανεπίσημο χαρακτήρα εφόσον δεν θίγονται τα δικαιώματα τρίτων. Ωστόσο, θα πρέπει να διασφαλίζεται ένας βαθμός εποπτείας όταν αυτό είναι αναγκαίο για τη διασφάλιση των νόμιμων συμφερόντων ενός ή περισσότερων πιστωτών ή άλλων ενδιαφερόμενων μερών. Τέτοια περίπτωση μπορεί να συντρέχει, ιδίως, όταν χορηγείται γενική αναστολή των ατομικών καταδιώξεων από τη δικαστική ή διοικητική αρχή ή όταν κρίνεται αναγκαία η επιβολή σχεδίου αναδιάρθρωσης σε διαφωνούσες κατηγορίες πιστωτών.
- (19) Ο οφειλέτης θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να ζητήσει από τη δικαστική ή διοικητική αρχή προσωρινή αναστολή των ατομικών καταδιώξεων, η οποία θα πρέπει να συνεπάγεται επίσης αναστολή της υποχρέωσης υποβολής αίτησης για κίνηση διαδικασιών αφερεγγυότητας, όταν οι καταδιώξεις αυτές ενδέχεται να επηρεάσουν δυσμενώς τις διαπραγματεύσεις και να υπονομεύσουν τις προοπτικές αναδιάρθρωσης της επιχείρησης του οφειλέτη. Η αναστολή των ατομικών καταδιώξεων μπορεί να

είναι γενική, δηλαδή να καταλαμβάνει όλους τους πιστωτές, ή στοχευμένη σε μεμονωμένους πιστωτές. Προκειμένου να εξασφαλίζεται δίκαιη ισορροπία μεταξύ των δικαιωμάτων του οφειλέτη και των δικαιωμάτων πιστωτών, η αναστολή θα πρέπει να χορηγείται για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους τέσσερις μήνες. Πολύπλοκες αναδιρθρώσεις μπορεί, ωστόσο, να απαιτούν περισσότερο χρόνο. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ότι σε αυτές τις περιπτώσεις είναι δυνατόν να δίνονται παρατάσεις της εν λόγω περιόδου από τη δικαστική ή διοικητική αρχή, εφόσον αποδεικνύεται ότι σημειώνεται πρόοδος στις διαπραγματεύσεις για το σχέδιο αναδιάρθρωσης και ότι οι πιστωτές δεν υφίστανται αδικαιολόγητη βλάβη. Για να δοθούν περαιτέρω παρατάσεις, η δικαστική ή διοικητική αρχή θα πρέπει να είναι επαρκώς πεπεισμένη ότι υπάρχει ισχυρή πιθανότητα έγκρισης σχεδίου αναδιάρθρωσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι αιτήσεις για παράταση της αρχικής διάρκειας της αναστολής υποβάλλονται εντός εύλογης προθεσμίας ώστε να δίνεται στη δικαστική ή διοικητική αρχή η δυνατότητα να αποφασίσει εγκαίρως. Εάν δικαστική ή διοικητική αρχή δεν εκδώσει απόφαση για παράταση της διάρκειας αναστολής των ατομικών καταδιώξεων πριν από τη λήξη της, η αναστολή θα πρέπει να παύει να παράγει αποτελέσματα κατά την ημερομηνία λήξης της περιόδου αναστολής. Για λόγους ασφάλειας δικαίου, η συνολική διάρκεια της αναστολής δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες. (20) Προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η αναστολή δεν θα αποβαίνει σε βάρος των πιστωτών, η αναστολή δεν θα πρέπει να χορηγείται ή, αν χορηγηθεί, δεν θα πρέπει να παρατείνεται ή θα πρέπει να αίρεται όταν προκαλεί αδικαιολόγητη βλάβη σε πιστωτές. Για να καθορίσουν κατά πόσο οι πιστωτές υφίστανται αδικαιολόγητη βλάβη, οι δικαστικές ή διοικητικές αρχές μπορούν να συνεκτιμούν αν η αναστολή προστατεύει τη συνολική αξία της περιουσίας, αν ο οφειλέτης ενεργεί με κακή πίστη ή με την πρόθεση να προκαλέσει βλάβη ή αν γενικώς ενεργεί με τρόπο που αντιστρατεύεται τις θεμιτές προσδοκίες του συνόλου των πιστωτών. Ένας πιστωτής ή μια κατηγορία πιστωτών υφίσταται αδικαιολόγητη βλάβη λόγω της αναστολής εάν, για παράδειγμα, οι απαιτήσεις τους υποβαθμίζονται ουσιαδώς ως αποτέλεσμα της αναστολής σε σύγκριση με το αν δεν είχε χορηγηθεί η αναστολή, ή αν ο πιστωτής τίθεται σε πιο μειονεκτική θέση σε σύγκριση με άλλους πιστωτές σε ανάλογη κατάσταση.

- (21) Δεν θα πρέπει επίσης να επιτρέπεται στους πιστωτές τους οποίους καταλαμβάνει η αναστολή να αρνηθούν την εκπλήρωση, να καταγγείλουν, να καταστήσουν υποχρεώσεις εκπλήρωσης πρόωρα ληξιπρόθεσμες ή να τροποποιήσουν με άλλον τρόπο εκκρεμείς συμβάσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου αναστολής, υπό την προϋπόθεση ότι ο οφειλέτης συνεχίζει να εκπληρώνει τις υφιστάμενες υποχρεώσεις του βάσει των εν λόγω συμβάσεων. Πρόωρη λύση των εν λόγω συμβάσεων θα έθετε σε κίνδυνο τη δυνατότητα της επιχείρησης να συνεχίσει να λειτουργεί κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων για την αναδιάρθρωση, ειδικά σε ό,τι αφορά τις συμβάσεις για προμήθειες βασικών αγαθών και υπηρεσιών, όπως φυσικού αερίου, ηλεκτρικής ενέργειας, ύδρευσης, τηλεπικοινωνιών και πληρωμών μέσω κάρτας. Ωστόσο, για την προστασία των νόμιμων συμφερόντων των πιστωτών και προκειμένου να διασφαλίζεται η ελάχιστη δυνατή διατάραξη στη λειτουργία των πιστωτών στην αλυσίδα εφοδιασμού, η αναστολή θα πρέπει να αφορά μόνο τις απαιτήσεις που γεννήθηκαν πριν από τη χορήγηση της αναστολής. Για την επιτυχία της αναδιάρθρωσης, ο οφειλέτης θα πρέπει να εξοφλεί στο πλαίσιο της συνήθους δραστηριότητας της επιχείρησης τις απαιτήσεις πιστωτών και τις απαιτήσεις που οφείλονται σε πιστωτές που δεν καταλαμβάνονται από την αναστολή, καθώς και τις απαιτήσεις των πιστωτών που καταλαμβάνονται από την αναστολή οι οποίες προκύπτουν μετά τη χορήγηση της αναστολής.

- (22) Όταν ένας οφειλέτης υπάγεται σε διαδικασία αφερεγγυότητας, ορισμένοι προμηθευτές ενδέχεται να διαθέτουν συμβατικά δικαιώματα καταγγελίας της σύμβασης αποκλειστικά και μόνο εκ του γεγονότος της αφερεγγυότητας (ρήτρες ipso facto). Το ίδιο μπορεί να ισχύει όταν ένας οφειλέτης υποβάλλει αίτηση για μέτρα προληπτικής αναδιάρθρωσης. Σε περίπτωση επίκλησης τέτοιων ρητρών όταν ο οφειλέτης απλώς διαπραγματεύεται σχέδιο αναδιάρθρωσης ή αιτείται αναστολή των ατομικών καταδιώξεων, ή σε σχέση με γεγονός που σχετίζεται με την αναστολή, μια πρόωρη καταγγελία μπορεί να έχει αρνητικές επιπτώσεις στην επιχείρηση του οφειλέτη και στην επιτυχή διάσωσή της. Κατά συνέπεια, όταν χορηγείται αναστολή από δικαστική ή διοικητική αρχή, δεν πρέπει να επιτρέπεται στους πιστωτές τους οποίους καταλαμβάνει η αναστολή να επικαλούνται ρήτρες ipso facto οι οποίες παραπέμπουν σε διαπραγματεύσεις για σχέδιο αναδιάρθρωσης ή σε αναστολή ή σε οποιοδήποτε ανάλογο γεγονός που σχετίζεται με την αναστολή.
- (23) Οι πιστωτές θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να προσβάλλουν την απόφαση περί αναστολής μετά την έκδοσή της από δικαστική ή διοικητική αρχή. Όταν η αναστολή δεν είναι πλέον αναγκαία για τη διευκόλυνση της έγκρισης σχεδίου αναδιάρθρωσης, για παράδειγμα, επειδή έχει καταστεί σαφές ότι το σχέδιο αναδιάρθρωσης δεν έχει τη στήριξη της πλειοψηφίας των πιστωτών που απαιτείται από την εθνική νομοθεσία, οι πιστωτές θα πρέπει επίσης να δικαιούνται να ζητήσουν άρση της αναστολής.
- (24) Οι πιστωτές που θίγονται από το σχέδιο αναδιάρθρωσης και, εφόσον προβλέπεται βάσει της εθνικής νομοθεσίας, οι μέτοχοι/εταίροι θα πρέπει να έχουν δικαίωμα ψήφου για την έγκριση του σχεδίου αναδιάρθρωσης. Τα μέρη που δεν θίγονται από το σχέδιο αναδιάρθρωσης δεν θα πρέπει να έχουν δικαίωμα ψήφου επί του σχεδίου και η υποστήριξή τους δεν θα πρέπει να είναι αναγκαία για την έγκριση του σχεδίου. Η ψηφοφορία μπορεί να είναι επίσημη διαδικασία ψηφοφορίας ή να λαμβάνει τη μορφή διαβούλευσης και συμφωνίας με την απαιτούμενη πλειοψηφία των θιγόμενων μερών. Ωστόσο, στις περιπτώσεις που η ψηφοφορία λαμβάνει τη μορφή διαβούλευσης και συμφωνίας, θα πρέπει παρά ταύτα να παρέχεται στα θιγόμενα μέρη των οποίων η συμφωνία δεν ήταν αναγκαία η δυνατότητα να συμμετάσχουν στο σχέδιο αναδιάρθρωσης.
- (25) Προκειμένου να διασφαλίζεται η ισότιμη μεταχείριση των κατ' ουσία όμοιων δικαιωμάτων και ότι τα σχέδια αναδιάρθρωσης εγκρίνονται χωρίς να πλήττονται αδικαιολόγητα τα δικαιώματα θιγόμενων μερών, τα θιγόμενα μέρη θα πρέπει να αντιμετωπίζονται σε ξεχωριστές κατηγορίες που αντικατοπτρίζουν τα κριτήρια κατηγοριοποίησης βάσει της εθνικής νομοθεσίας. Κατ' ελάχιστο, οι εμπραγμάτως ασφαλισμένοι πιστωτές θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να αντιμετωπίζονται ως ξεχωριστή κατηγορία από τους ανέγγυους πιστωτές. Η εθνική νομοθεσία μπορεί να ορίζει ότι οι εμπραγμάτως ασφαλισμένες απαιτήσεις είναι δυνατό να χωρίζονται σε διασφαλισμένες και μη διασφαλισμένες απαιτήσεις βάσει αποτίμησης των ασφαλειών. Η εθνική νομοθεσία μπορεί επίσης να προβλέπει συγκεκριμένους κανόνες κατηγοριοποίησης στις περιπτώσεις κατά τις οποίες πιστωτές που εξαρτώνται σε ιδιαίτερα μεγάλο βαθμό από τον συγκεκριμένο οφειλέτη ή που για άλλο λόγο χαρακτηρίζονται ιδιαίτερα ευάλωτοι, όπως οι εργαζόμενοι ή οι μικροί προμηθευτές, θα επωφελούνταν από μια τέτοια κατηγοριοποίηση. Η εθνική νομοθεσία θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να διασφαλίζει κατάλληλη αντιμετώπιση των ζητημάτων με ιδιαίτερη σημασία για την κατηγοριοποίηση, όπως των ζητημάτων σχετικά με τις απαιτήσεις συνδεδεμένων μερών, ενώ θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει κανόνες σχετικά με τις απαιτήσεις υπό αίρεση και τις αμφισβητούμενες απαιτήσεις. Η δικαστική ή διοικητική αρχή θα πρέπει να εξετάζει την κατηγοριοποίηση όταν το σχέδιο αναδιάρθρωσης

υποβάλλεται προς επικύρωση, αλλά τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν ότι οι εν λόγω αρχές μπορούν επίσης να εξετάζουν την κατηγοριοποίηση σε πιο πρώιμο στάδιο, εφόσον ο εισηγητής του σχεδίου αιτηθεί την επικύρωση του σχεδίου ή ζητήσει καθοδήγηση νωρίτερα.

- (26) Η εθνική νομοθεσία θα πρέπει να καθορίζει τις απαιτούμενες πλειοψηφίες ώστε να διασφαλίζεται ότι μια μειοψηφία των θιγόμενων μερών σε κάθε κατηγορία δεν θα μπορεί να εμποδίσει την έγκριση σχεδίου αναδιάρθρωσης που δεν περιορίζει αδικαιολόγητα τα δικαιώματα και τα συμφέροντά τους. Χωρίς κανόνα που να ορίζει ότι οι διαφωνούντες εμπραγμάτως ασφαλισμένοι πιστωτές δεσμεύονται από την απόφαση της πλειοψηφίας, η αναδιάρθρωση σε πρώιμο στάδιο δεν θα είναι δυνατή σε πολλές περιπτώσεις, για παράδειγμα, όταν απαιτείται μεν χρηματοοικονομική αναδιάρθρωση αλλά η επιχείρηση είναι κατά τα λοιπά βιώσιμη. Για να διασφαλίζεται ότι τα μέρη έχουν λόγο στην έγκριση των σχεδίων αναδιάρθρωσης ανάλογο προς τα συμφέροντα που εξαρτούν από την επιχείρηση, η απαιτούμενη πλειοψηφία σε κάθε επιμέρους κατηγορία θα πρέπει να βασίζεται στο ποσό των απαιτήσεων των πιστωτών ή των συμμετοχικών δικαιωμάτων των μετόχων/εταίρων.
- (27) Το «κριτήριο του συμφέροντος των πιστωτών» εγγυάται ότι κανείς από τους διαφωνούντες πιστωτές δεν θα βρεθεί, βάσει του σχεδίου αναδιάρθρωσης, σε χειρότερη θέση από τη θέση στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση εκκαθάρισης, είτε αυτή πραγματοποιούνταν μέσω τμηματικής πώλησης της επιχείρησης είτε πραγματοποιούνταν μέσω πώλησης της επιχείρησης εν λειτουργία. Το εν λόγω κριτήριο θα πρέπει να εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες χρειάζεται επικύρωση του σχεδίου προκειμένου αυτό να καταστεί δεσμευτικό για τους διαφωνούντες πιστωτές ή, κατά περίπτωση, για τις διαφωνούσες κατηγορίες πιστωτών.
- (28) Ενώ ένα σχέδιο αναδιάρθρωσης θα πρέπει πάντοτε να θεωρείται εγκεκριμένο εάν η απαιτούμενη πλειοψηφία σε κάθε θιγόμενη κατηγορία υποστηρίζει το σχέδιο, ένα σχέδιο αναδιάρθρωσης το οποίο δεν έχει την υποστήριξη της απαιτούμενης πλειοψηφίας σε κάθε θιγόμενη κατηγορία μπορεί παρά ταύτα να επικυρωθεί από δικαστική ή διοικητική αρχή εφόσον υποστηρίζεται από τουλάχιστον μία θιγόμενη κατηγορία πιστωτών και εφόσον οι διαφωνούσες κατηγορίες δεν υφίστανται αδικαιολόγητη βλάβη βάσει του προτεινόμενου σχεδίου (μηχανισμός διακατηγοριακής παράκαμψης των διαφωνιών — «cross-class cram-down»). Ιδίως, το σχέδιο θα πρέπει να τηρεί τον κανόνα της απόλυτης προτεραιότητας, βάσει του οποίου απαιτείται η πλήρης ικανοποίηση κάθε διαφωνούσας κατηγορίας πιστωτών προτού υπάρξει, στο πλαίσιο του σχεδίου αναδιάρθρωσης, οποιαδήποτε διανομή αξίας ή διατήρηση συμμετοχικού δικαιώματος υπέρ κατηγορίας χαμηλότερης κατάταξης. Ο κανόνας της απόλυτης προτεραιότητας λειτουργεί ως βάση για την αξία προς κατανομή μεταξύ των πιστωτών στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης. Ως απόρροια του κανόνα της απόλυτης προτεραιότητας, καμία κατηγορία πιστωτών δεν μπορεί να λάβει ή να διατηρήσει στο πλαίσιο του σχεδίου αναδιάρθρωσης οικονομικές αξίες ή ωφέλειες που υπερβαίνουν το πλήρες ποσό των απαιτήσεων ή των συμμετοχικών δικαιωμάτων της εν λόγω κατηγορίας. Ο κανόνας της απόλυτης προτεραιότητας, αντιπαραβαλλόμενος με την κεφαλαιακή διάρθρωση της υπό αναδιάρθρωση επιχείρησης, επιτρέπει τον προσδιορισμό της αξίας που πρέπει να κατανεμηθεί στα μέρη στο πλαίσιο του σχεδίου αναδιάρθρωσης με βάση την αξία της επιχείρησης εν λειτουργία.
- (29) Παρόλο που τα νόμιμα συμφέροντα των μετόχων ή άλλων εταίρων θα πρέπει να προστατεύονται, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι μέτοχοι/εταίροι δεν

θα μπορούν να εμποδίσουν αδικαιολόγητα την έγκριση σχεδίων αναδιάρθρωσης που θα αποκαθιστούσαν τη βιωσιμότητα του οφειλέτη. Για παράδειγμα, η έγκριση σχεδίου αναδιάρθρωσης δεν θα πρέπει να εξαρτάται από τη συμφωνία των κατόχων μετοχών/μεριδίων άνευ εσωτερικής αξίας, δηλαδή των κατόχων μετοχών/μεριδίων οι οποίοι, βάσει αποτίμησης της επιχείρησης, δεν θα λάμβαναν οποιαδήποτε πληρωμή ή άλλο αντάλλαγμα σε περίπτωση εφαρμογής της συνήθους ιεραρχικής κατάταξης των απαιτήσεων προς ικανοποίηση από το προϊόν της εκκαθάρισης. Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιήσουν διάφορα μέσα για την επίτευξη αυτού του στόχου, ορίζοντας, για παράδειγμα, ότι οι μέτοχοι/εταίροι δεν έχουν δικαίωμα ψήφου επί σχεδίων αναδιάρθρωσης. Ωστόσο, στις περιπτώσεις που οι μέτοχοι/εταίροι έχουν δικαίωμα ψήφου επί σχεδίου αναδιάρθρωσης, θα πρέπει να είναι δυνατή η επικύρωση του σχεδίου από δικαστική ή διοικητική αρχή παρά τη διαφωνία μίας ή περισσότερων κατηγοριών μετόχων/εταίρων, μέσω μηχανισμού διακατηγοριακής παράκαμψης των διαφωνιών. Είναι δυνατόν να απαιτούνται περισσότερες κατηγορίες μετόχων/εταίρων στις περιπτώσεις που υπάρχουν διάφορες κατηγορίες μετοχών/μεριδίων με διαφορετικά δικαιώματα. Οι μέτοχοι/εταίροι μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων που δεν είναι απλοί επενδυτές αλλά οι ιδιοκτήτες της επιχείρησης και συμβάλλουν στην επιχείρηση με άλλους τρόπους, για παράδειγμα, προσφέροντας διαχειριστική εμπειρογνομosύνη, μπορεί να μην έχουν κίνητρο να προχωρήσουν σε αναδιάρθρωση υπό αυτούς τους όρους. Για τον λόγο αυτό, ο μηχανισμός διακατηγοριακής παράκαμψης των διαφωνιών θα πρέπει να παραμένει προαιρετικός για τον εισηγητή του σχεδίου.

- (30) Η επικύρωση του σχεδίου αναδιάρθρωσης από δικαστική ή διοικητική αρχή είναι αναγκαία προκειμένου να διασφαλίζεται ότι ο περιορισμός των δικαιωμάτων των πιστωτών ή των συμμετοχικών δικαιωμάτων των μετόχων/εταίρων είναι αναλογικός προς τα οφέλη της αναδιάρθρωσης και ότι οι πιστωτές και οι μέτοχοι/εταίροι έχουν πρόσβαση σε πραγματική έννομη προστασία. Η δικαστική ή διοικητική αρχή θα πρέπει, συνεπώς, να απορρίπτει το σχέδιο όταν τεκμηριώνεται ότι η επιχειρούμενη αναδιάρθρωση περιορίζει τα δικαιώματα των διαφωνούντων πιστωτών ή μετόχων/εταίρων κάτω από αυτό που εύλογα θα ανέμεναν να λάβουν εάν γινόταν εκκαθάριση της επιχείρησης του οφειλέτη, είτε μέσω τμηματικής εκκαθάρισης είτε μέσω πώλησης της επιχείρησης εν λειτουργία, ανάλογα με τις ιδιαίτερες συνθήκες του εκάστοτε οφειλέτη. Ωστόσο, όταν το σχέδιο επικυρώνεται μέσω μηχανισμού διακατηγοριακής παράκαμψης των διαφωνιών, ο κανόνας της απόλυτης προτεραιότητας θα πρέπει να εφαρμόζεται με βάση την αποτίμηση της επιχείρησης, η οποία, σε αντιδιαστολή με την αποτίμηση της αξίας εκκαθάρισης της επιχείρησης εν λειτουργία, λαμβάνει υπόψη την αξία της επιχείρησης του οφειλέτη σε πιο μακροπρόθεσμη βάση. Η αποτίμηση της επιχείρησης είναι, κατά κανόνα, υψηλότερη από την αξία εκκαθάρισης της επιχείρησης εν λειτουργία επειδή συνυπολογίζει το γεγονός ότι η επιχείρηση συνεχίζει τη δραστηριότητα και τα συμβόλαιά της με την ελάχιστη δυνατή διατάραξη, απολαμβάνει την εμπιστοσύνη των πιστωτών, των μετόχων και των πελατών της, συνεχίζει να παράγει εισόδημα και περιορίζει τις επιπτώσεις για τους υπαλλήλους της.
- (31) Η επιτυχία ενός σχεδίου αναδιάρθρωσης μπορεί συχνά να εξαρτάται από το κατά πόσον υπάρχουν διαθέσιμοι χρηματοδοτικοί πόροι για την υποστήριξη, αρχικά, της λειτουργίας της επιχείρησης κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων αναδιάρθρωσης και, στη συνέχεια, της εφαρμογής του σχεδίου αναδιάρθρωσης μετά την επικύρωσή του. Η νέα και η προσωρινή χρηματοδότηση θα πρέπει, συνεπώς, να είναι απρόσβλητες από ανακλητικές αγωγές που θα επιδιώκουν να κηρυχθεί η εν λόγω χρηματοδότηση άκυρη, ακυρώσιμη ή μη εκτελεστή ως δικαιοπραξία επιζήμια για το

γενικό σύνολο των πιστωτών στο πλαίσιο επακόλουθων διαδικασιών αφερεγγυότητας. Οι εθνικές νομοθεσίες περί αφερεγγυότητας που προβλέπουν ανακλητικές αγωγές αν και όταν ο οφειλέτης καταστεί τελικώς αφερεγγυός ή ορίζουν ότι οι νέοι δανειστές μπορεί να υποστούν αστικές, διοικητικές ή ποινικές κυρώσεις για την παροχή πίστωσης σε οφειλέτες που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες υπονομεύουν τη διαθεσιμότητα της χρηματοδότησης η οποία είναι αναγκαία για την επιτυχή διαπραγμάτευση και εφαρμογή ενός σχεδίου αναδιάρθρωσης. Αντίθετα με τη νέα χρηματοδότηση, η οποία θα πρέπει να επικυρώνεται από δικαστική ή διοικητική αρχή στο πλαίσιο σχεδίου αναδιάρθρωσης, όταν χορηγείται προσωρινή χρηματοδότηση, τα μέρη δεν γνωρίζουν αν το σχέδιο θα επικυρωθεί τελικώς ή όχι. Ο περιορισμός της προστασίας της προσωρινής χρηματοδότησης μόνο στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το σχέδιο εγκρίνεται από τους πιστωτές ή επικυρώνεται από δικαστική ή διοικητική αρχή θα αποθάρρυνε την παροχή προσωρινής χρηματοδότησης. Προκειμένου να αποφεύγονται πιθανές καταχρήσεις, θα πρέπει να προστατεύονται μόνον οι χρηματοδοτήσεις που είναι ευλόγως και άμεσα αναγκαίες για τη συνέχιση της λειτουργίας ή την επιβίωση της επιχείρησης του οφειλέτη ή για τη διατήρηση ή αύξηση της αξίας της εν λόγω επιχείρησης εν αναμονή της επικύρωσης του σχεδίου αναδιάρθρωσης. Η προστασία από ανακλητικές αγωγές και η προστασία από την προσωπική ευθύνη αποτελούν ελάχιστες διασφαλίσεις που παρέχονται για την προσωρινή χρηματοδότηση και τη νέα χρηματοδότηση. Ωστόσο, για να ενθαρρυνθούν νέοι δανειστές ώστε να αναλάβουν τον αυξημένο κίνδυνο της επένδυσης σε έναν βιώσιμο οφειλέτη που αντιμετωπίζει οικονομικές δυσχέρειες μπορεί να χρειάζονται περισσότερα κίνητρα, όπως, για παράδειγμα, η αναγνώριση προτεραιότητας στην εν λόγω χρηματοδότηση τουλάχιστον έναντι των ανέγγυων απαιτήσεων σε επακόλουθες διαδικασίες αφερεγγυότητας.

- (32) Τα θιγόμενα ενδιαφερόμενα μέρη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα προσφυγής κατά της απόφασης επικύρωσης σχεδίου αναδιάρθρωσης. Ωστόσο, για να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα του σχεδίου, να περιορίζεται η αβεβαιότητα και να αποφεύγονται αδικαιολόγητες καθυστερήσεις, τα σχετικά μέσα προσφυγής δεν θα πρέπει να έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα στην εφαρμογή του σχεδίου αναδιάρθρωσης. Εάν αποδεικνύεται ότι μειοψηφούντες πιστωτές υπέστησαν αδικαιολόγητη βλάβη λόγω του σχεδίου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάζουν, ως εναλλακτική λύση στην ακύρωση του σχεδίου αναδιάρθρωσης, την παροχή χρηματικής αποζημίωσης στους σχετικούς διαφωνούντες πιστωτές, η οποία θα είναι καταβλητέα από τον οφειλέτη ή από τους πιστωτές που τάχθηκαν υπέρ του σχεδίου.
- (33) Με στόχο να ενθαρρύνεται μια νοοτροπία έγκαιρης προσφυγής στις διαδικασίες προληπτικής αναδιάρθρωσης, είναι επιθυμητό οι συναλλαγές που διενεργούνται με καλή πίστη και σε στενή σύνδεση με την έγκριση ή την εφαρμογή σχεδίου αναδιάρθρωσης να προστατεύονται επίσης από ανακλητικές αγωγές σε επακόλουθες διαδικασίες αφερεγγυότητας. Συναλλαγή που πραγματοποιείται ενόψει διαπραγματεύσεων για σχέδιο αναδιάρθρωσης και συνδέεται στενά με αυτές θα μπορούσε, για παράδειγμα, να είναι η πώληση μιας θυγατρικής για την εξασφάλιση της ρευστότητας που χρειάζεται η επιχείρηση σε οικονομική δυσχέρεια προκειμένου να συνεχίσει τη λειτουργία της κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων για την αναδιάρθρωση. Συναλλαγές που προάγουν την εφαρμογή ή που συνδέονται στενά με τους όρους του σχεδίου αναδιάρθρωσης θα μπορούσαν να θεωρηθούν, για παράδειγμα, η ενεχυρίαση από τον οφειλέτη των μετοχών του σε μια θυγατρική προκειμένου να εξασφαλίσει ένα νέο δάνειο που περιλαμβάνεται στο σχέδιο ή η κεφαλαιοποίηση χρεών που προβλέπεται στο σχέδιο. Μια τέτοια προστασία θα ενίσχυε την ασφάλεια των συναλλαγών με επιχειρήσεις που είναι γνωστό ότι

αντιμετωπίζουν δυσκολίες και θα διέλυε τους φόβους των πιστωτών και των επενδυτών ότι όλες αυτές οι συναλλαγές θα μπορούσαν να κηρυχθούν άκυρες σε περίπτωση αποτυχίας της αναδιάρθρωσης.

- (34) Καθ' όλη τη διάρκεια των διαδικασιών προληπτικής αναδιάρθρωσης, οι εργαζόμενοι θα πρέπει να απολαμβάνουν την πλήρη προστασία της εργατικής νομοθεσίας. Ιδίως, η παρούσα οδηγία δεν θίγει τα δικαιώματα των εργαζομένων που κατοχυρώνονται από την οδηγία 98/59/EK του Συμβουλίου⁶⁸, την οδηγία 2001/23/EK του Συμβουλίου⁶⁹, την οδηγία 2002/14/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷⁰, την οδηγία 2008/94/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷¹ και την οδηγία 2009/38/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷². Οι υποχρεώσεις που αφορούν την ενημέρωση των εργαζομένων και τη διαβούλευση μαζί τους βάσει της εθνικής νομοθεσίας μεταφοράς των ανωτέρω οδηγιών παραμένουν σε πλήρη ισχύ. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι υποχρεώσεις ενημέρωσης των εκπροσώπων των εργαζομένων και διαβούλευσης μαζί τους σχετικά με την απόφαση προσφυγής σε πλαίσιο προληπτικής αναδιάρθρωσης σύμφωνα με την οδηγία 2002/14/EK. Δεδομένης της ανάγκης να διασφαλίζεται κατάλληλο επίπεδο προστασίας των εργαζομένων, τα κράτη μέλη θα πρέπει καταρχήν να εξαιρούν τις ανεξόφλητες απαιτήσεις των εργαζομένων, όπως αυτές ορίζονται στην οδηγία 2008/94/EK, από κάθε αναστολή των ατομικών καταδιώξεων, ανεξάρτητα από το αν οι απαιτήσεις αυτές έχουν γεννηθεί πριν ή μετά τη χορήγηση της αναστολής. Αναστολή σε σχέση με τέτοιες απαιτήσεις θα πρέπει να επιτρέπεται μόνο για τα ποσά και τα χρονικά διαστήματα για τα οποία η εξόφληση των εν λόγω απαιτήσεων διασφαλίζεται πραγματικά με άλλα μέσα βάσει του εθνικού δικαίου. Στην περίπτωση που τα κράτη μέλη επεκτείνουν την κάλυψη της εγγύησης καταβολής των ανεξόφλητων απαιτήσεων των εργαζομένων που προβλέπεται από την οδηγία 2008/94/EK στις διαδικασίες προληπτικής αναδιάρθρωσης που προβλέπει η παρούσα οδηγία, η εξαίρεση των απαιτήσεων των εργαζομένων από την αναστολή των ατομικών καταδιώξεων δεν δικαιολογείται πλέον στον βαθμό που καλύπτεται από την εν λόγω εγγύηση. Στην περίπτωση που βάσει της εθνικής νομοθεσίας τίθενται περιορισμοί στην ευθύνη των οργανισμών εγγύησης, είτε όσον αφορά τη διάρκεια της εγγύησης είτε όσον αφορά το ποσό που καταβάλλεται στους εργαζομένους, οι εργαζόμενοι θα πρέπει να μπορούν

⁶⁸ Οδηγία 98/59/EK του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998, για προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών που αφορούν τις ομαδικές απολύσεις, ΕΕ L 225 της 12.8.1998, σ. 16.

⁶⁹ Οδηγία 2001/23/EK του Συμβουλίου, της 12ης Μαρτίου 2001, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, σχετικά με τη διατήρηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε περίπτωση μεταβιβάσεων επιχειρήσεων, εγκαταστάσεων ή τμημάτων εγκαταστάσεων ή επιχειρήσεων, ΕΕ L 82 της 22.3.2001, σ. 16.

⁷⁰ Οδηγία 2002/14/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2002, περί θεσπίσεως γενικού πλαισίου ενημερώσεως και διαβουλεύσεως των εργαζομένων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, ΕΕ L 80 της 23.3.2002, σ. 29.

⁷¹ Οδηγία 2008/94/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2008, περί προστασίας των μισθωτών σε περίπτωση αφερεγγυότητας του εργοδότη, ΕΕ L 283 της 28.10.2008, σ. 36.

⁷² Οδηγία 2009/38/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων ή διαδικασίας σε επιχειρήσεις και ομίλους επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας με σκοπό να ενημερώνονται οι εργαζόμενοι και να ζητείται η γνώμη τους, ΕΕ L 122 της 16.5.2009, σ. 28.

να ασκήσουν ατομικά καταδιωκτικά μέτρα για την ικανοποίηση του υπολειπόμενου μέρους της απαίτησής τους κατά του εργοδότη ακόμη και κατά τη διάρκεια της περιόδου αναστολής των ατομικών καταδιώξεων.

- (35) Στην περίπτωση που σχέδιο αναδιάρθρωσης περιλαμβάνει τη μεταβίβαση τμήματος εγκατάστασης ή επιχείρησης, τα δικαιώματα των εργαζομένων που απορρέουν από σύμβαση εργασίας ή εργασιακή σχέση, συμπεριλαμβανομένου ιδίως του δικαιώματος καταβολής των αποδοχών, θα πρέπει να διασφαλίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4 της οδηγίας 2001/23/EK, χωρίς να θίγονται οι ειδικοί κανόνες που εφαρμόζονται σε περίπτωση διαδικασίας αφερεγγυότητας βάσει του άρθρου 5 της εν λόγω οδηγίας και, ιδίως, οι δυνατότητες που προβλέπονται από το άρθρο 5 παράγραφος 2 της εν λόγω οδηγίας. Περαιτέρω, επιπρόσθετα και χωρίς να θίγονται τα δικαιώματα των εργαζομένων σε διαβούλευση και ενημέρωση, συμπεριλαμβανομένης της ενημέρωσης και της διαβούλευσης σε σχέση με αποφάσεις που μπορούν να επιφέρουν ουσιαστικές μεταβολές στην οργάνωση της εργασίας ή στις συμβάσεις εργασίας, προκειμένου να επιτευχθεί συμφωνία όσον αφορά τις αποφάσεις αυτές, δικαιώματα τα οποία κατοχυρώνονται από την οδηγία 2002/14/EK, βάσει της παρούσας οδηγίας, οι εργαζόμενοι που θίγονται από το σχέδιο αναδιάρθρωσης θα πρέπει να έχουν δικαίωμα ψήφου επί του σχεδίου. Για τους σκοπούς της ψηφοφορίας επί του σχεδίου αναδιάρθρωσης, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να εντάξουν τους εργαζομένους σε κατηγορία ξεχωριστή από τις άλλες κατηγορίες πιστωτών.
- (36) Για την περαιτέρω προώθηση των προληπτικών αναδιαρθρώσεων, είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι διευθυντές επιχειρήσεων δεν αποθαρρύνονται από την άσκηση εύλογης επιχειρηματικής κρίσης ή την ανάληψη εύλογων επιχειρηματικών κινδύνων, ιδίως όταν αυτό θα ενίσχυε τις πιθανότητες επιτυχίας της αναδιάρθρωσης δυνητικά βιώσιμων επιχειρήσεων. Όταν μια επιχείρηση αντιμετωπίζει οικονομικές δυσχέρειες, οι διευθυντές της θα πρέπει να προβαίνουν σε ενέργειες όπως η αναζήτηση επαγγελματικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένης βοήθειας ειδικών στους τομείς της αναδιάρθρωσης και της αφερεγγυότητας, για παράδειγμα, για την αξιοποίηση, εφόσον συντρέχει περίπτωση, εργαλείων έγκαιρης προειδοποίησης· την προστασία των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης ώστε να μεγιστοποιηθεί η αξία της και να αποφευχθεί η απώλεια βασικών περιουσιακών στοιχείων· την εξέταση της δομής και των λειτουργιών της επιχείρησης με στόχο να εκτιμηθεί η βιωσιμότητα και να μειωθούν οι δαπάνες της· την αποφυγή της πραγματοποίησης συναλλαγών που θα μπορούσαν να υπόκεινται σε ανάκληση, εκτός εάν δικαιολογούνται από βάσιμους επιχειρηματικούς λόγους· τη συνέχιση των συναλλαγών που υπό τις δεδομένες συνθήκες ενδείκνυται να συνεχιστούν για την αύξηση της αξίας της επιχείρησης εν λειτουργία· τη διεξαγωγή διαπραγματεύσεων με τους πιστωτές και την υπαγωγή σε διαδικασίες προληπτικής αναδιάρθρωσης. Σε περίπτωση επικείμενης αφερεγγυότητας του οφειλέτη, είναι επίσης σημαντικό να προστατεύονται τα νόμιμα δικαιώματα των πιστωτών από διοικητικές αποφάσεις που μπορεί να έχουν επιπτώσεις στη σύσταση της περιουσίας του οφειλέτη, ιδίως όταν οι εν λόγω αποφάσεις μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα την περαιτέρω μείωση της αξίας της περιουσίας που μπορεί να χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο προσπαθειών αναδιάρθρωσης ή για διανομή στους πιστωτές. Είναι, συνεπώς, αναγκαίο, υπό τέτοιες συνθήκες, να αποφεύγουν οι διευθυντές της επιχείρησης ενέργειες από πρόθεση ή βαριά αμέλεια που οδηγούν σε προσωπικό τους κέρδος σε βάρος των ενδιαφερόμενων μερών, σε συναλλαγές με τίμημα χαμηλότερο από το πραγματικό ή σε αδικαιολόγητη προνομιακή μεταχείριση ενός ή περισσότερων ενδιαφερόμενων μερών έναντι άλλων. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ως διευθυντές θα πρέπει να νοούνται τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη διοίκηση της εταιρείας.

- (37) Οι διαφορές στις δυνατότητες για μια δεύτερη ευκαιρία που παρέχονται στα επιμέρους κράτη μέλη μπορεί να αποτελέσουν κίνητρο για τη μετεγκατάσταση υπερχρεωμένων επιχειρηματιών προκειμένου να επωφεληθούν από συντομότερες περιόδους απαλλαγής ή από πιο ελκυστικούς όρους απαλλαγής, με αποτέλεσμα πρόσθετη ανασφάλεια δικαίου και πρόσθετο κόστος για τους πιστωτές κατά την είσπραξη των απαιτήσεών τους. Περαιτέρω, οι επιπτώσεις της πτώχευσης, ιδίως ο κοινωνικός στιγματισμός, οι νομικές συνέπειες όπως η έκπτωση από το δικαίωμα ανάληψης και άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας και η παρατεινόμενη αδυναμία αποπληρωμής των χρεών, αποτελούν σημαντικά αντικίνητρα για τους επιχειρηματίες που επιθυμούν να συστήσουν επιχείρηση ή να αξιοποιήσουν μια δεύτερη ευκαιρία, έστω και αν τα στοιχεία δείχνουν ότι οι επιχειρηματίες που έχουν πτωχεύσει έχουν περισσότερες πιθανότητες να επιτύχουν στη δεύτερη απόπειρά τους. Θα πρέπει, επομένως, να ληφθούν μέτρα για τη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων της υπερχρέωσης και της πτώχευσης στους επιχειρηματίες, ιδίως με την πρόβλεψη της δυνατότητας πλήρους απαλλαγής από τα χρέη έπειτα από ορισμένη χρονική περίοδο και τον περιορισμό της χρονικής διάρκειας των ανικανοτήτων και εκπτώσεων που επιβάλλονται ως συνέπεια της υπερχρέωσης του οφειλέτη.
- (38) Η πλήρης απαλλαγή από τα χρέη ή η άρση των ανικανοτήτων και εκπτώσεων έπειτα από σύντομο χρονικό διάστημα δεν ενδείκνυνται σε όλες τις περιπτώσεις, όπως, για παράδειγμα, στις περιπτώσεις που ο οφειλέτης επιδεικνύει ανέντιμη συμπεριφορά ή ενεργεί κακόπιστα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν σαφή καθοδήγηση στις δικαστικές ή διοικητικές αρχές σχετικά με το πώς πρέπει να εκτιμάται η εντιμότητα του επιχειρηματία. Για παράδειγμα, για να διακριβώσουν αν ο οφειλέτης επέδειξε ανέντιμη συμπεριφορά, οι δικαστικές ή διοικητικές αρχές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη στοιχεία όπως η φύση και το ύψος των χρεών, ο χρόνος δημιουργίας των χρεών, οι προσπάθειες του οφειλέτη να αποπληρώσει τα χρέη και να συμμορφωθεί με τις νόμιμες υποχρεώσεις του, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων του λήψης δημόσιων αδειών και ορθής τήρησης λογιστικών στοιχείων, καθώς οι τυχόν ενέργειες του οφειλέτη με σκοπό την παρεμπόδιση των προσπαθειών πιστωτών να πετύχουν την ικανοποίηση των απαιτήσεών τους. Οι επιβαλλόμενες ανικανότητες και εκπτώσεις από δικαιώματα είναι δυνατόν να έχουν μεγαλύτερη ή αόριστη διάρκεια στις περιπτώσεις που ο επιχειρηματίας ασκεί επάγγελμα που θεωρείται ευαίσθητο στα κράτη μέλη ή που έχει καταδικαστεί για ποινικά αδικήματα. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι επιχειρηματίες θα μπορούσαν να επωφελούνται από την απαλλαγή από τα χρέη, αλλά να υπόκεινται σε απαγόρευση άσκησης ορισμένου επαγγέλματος για μεγαλύτερο ή για αόριστο χρονικό διάστημα.
- (39) Είναι αναγκαίο να διατηρηθεί και να ενισχυθεί η διαφάνεια και η προβλεψιμότητα των διαδικασιών στην επίτευξη εκβάσεων που συμβάλλουν στη διάσωση των επιχειρήσεων και στην παροχή δεύτερης ευκαιρίας στους επιχειρηματίες ή που επιτρέπουν την αποδοτική εκκαθάριση των μη βιώσιμων επιχειρήσεων. Είναι επίσης αναγκαίο να μειωθεί η υπερβολικά μεγάλη διάρκεια των διαδικασιών αφερεγγυότητας σε πολλά κράτη μέλη, καθώς έχει ως αποτέλεσμα ανασφάλεια δικαίου για τους πιστωτές και τους επενδυτές και χαμηλά ποσοστά ανάκτησης. Τέλος, με δεδομένη τη θέσπιση μηχανισμών ενισχυμένης συνεργασίας μεταξύ των δικαστηρίων και των επαγγελματιών στις διασυνοριακές περιπτώσεις δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2015/848, ο επαγγελματισμός όλων των εμπλεκόμενων πρέπει να αναβαθμιστεί σε συγκρίσιμα υψηλά επίπεδα σε ολόκληρη την Ένωση. Για την επίτευξη αυτών των στόχων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα μέλη των δικαστικών ή διοικητικών αρχών είναι επαρκώς καταρτισμένα και διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία σε θέματα αφερεγγυότητας. Μια τέτοια εξειδίκευση των μελών

του δικαστικού σώματος θα επιτρέπει τη λήψη αποφάσεων με δυνητικά σημαντικές οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες σε σύντομο χρονικό διάστημα, χωρίς, ωστόσο, να συνεπάγεται ότι τα μέλη του δικαστικού σώματος θα πρέπει να ασχολούνται αποκλειστικά με υποθέσεις αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και δεύτερης ευκαιρίας. Για παράδειγμα, η δημιουργία ειδικών δικαστηρίων ή τμημάτων σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία που διέπει την οργάνωση του δικαστικού συστήματος μπορεί να είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος για την επίτευξη αυτών των στόχων.

- (40) Τα κράτη μέλη θα πρέπει επιπλέον να διασφαλίζουν ότι οι επαγγελματίες στους τομείς της αναδιάρθρωσης, της αφερεγγυότητας και της παροχής δεύτερης ευκαιρίας που διορίζονται από δικαστικές ή διοικητικές αρχές είναι επαρκώς καταρτισμένοι και ότι εποπτεύονται κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ότι διορίζονται με διαφάνεια και λαμβανομένης δεόντως υπόψη της ανάγκης να εξασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών, και ότι εκτελούν με ακεραιότητα τα καθήκοντά τους. Οι εν λόγω επαγγελματίες θα πρέπει επίσης να τηρούν προαιρετικούς κώδικες δεοντολογίας που θα έχουν ως στόχο να διασφαλίζουν κατάλληλο επίπεδο προσόντων και κατάρτισης, διαφάνεια των καθηκόντων των εν λόγω επαγγελματιών και των κανόνων για τον καθορισμό της αμοιβής τους, την ασφαλιστική κάλυψη της επαγγελματικής ευθύνης τους και την ύπαρξη εποπτικών και ρυθμιστικών μηχανισμών, στους οποίους θα πρέπει να περιλαμβάνεται και ένα κατάλληλο και αποτελεσματικό σύστημα για την επιβολή κυρώσεων σε όσους παραβαίνουν τα καθήκοντά τους. Οι προδιαγραφές αυτές είναι δυνατόν να επιτευχθούν χωρίς να υπάρχει κατ' αρχήν ανάγκη δημιουργίας νέων επαγγελμάτων ή επαγγελματικών προσόντων.
- (41) Για την περαιτέρω μείωση της διάρκειας των διαδικασιών και, ταυτόχρονα, τη βελτίωση της συμμετοχής των πιστωτών στις διαδικασίες αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και απαλλαγής, καθώς και για την εξασφάλιση ίδιων συνθηκών για τους πιστωτές ανεξαρτήτως του τύπου εγκατάστασής τους στην Ένωση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθιερώσουν τη χρήση μέσων εξ αποστάσεως επικοινωνίας στις δικαστικές διαδικασίες. Συνεπώς, θα πρέπει να είναι δυνατή η ηλεκτρονική διεκπεραίωση διαδικαστικών βημάτων όπως η αναγγελία απαιτήσεων από τους πιστωτές, η πραγματοποίηση κοινοποιήσεων από τον οφειλέτη ή επαγγελματίες στους τομείς της αναδιάρθρωσης, της αφερεγγυότητας και της παροχής δεύτερης ευκαιρίας, η ψηφοφορία επί σχεδίων αναδιάρθρωσης ή η κατάθεση μέσων έννομης προστασίας. Η διασυνοριακή αναγνώριση αυτών των επικοινωνιών θα πρέπει να συνάδει προς τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷³.
- (42) Είναι σημαντικό να συλλέγονται αξιόπιστα στοιχεία σχετικά με τις επιδόσεις των διαδικασιών αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και απαλλαγής, προκειμένου να είναι δυνατή η παρακολούθηση της εκτέλεσης και εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συλλέγουν και να συγκεντρώνουν δεδομένα τα οποία να είναι αρκετά αναλυτικά ώστε να επιτρέπουν την αξιόπιστη αξιολόγηση του τρόπου λειτουργίας της οδηγίας στην πράξη.
- (43) Η σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας, ιδίως όταν η ασφάλεια

⁷³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/93/ΕΚ (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 73).

παρέχεται σε σχέση με τη συμμετοχή σε καθορισμένα συστήματα ή σε πράξεις κεντρικών τραπεζών και όταν παρέχονται περιθώρια σε κεντρικούς αντισυμβαλλομένους. Επειδή η αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων που παρέχονται ως ασφάλεια μπορεί να είναι πολύ ασταθής, είναι πολύ σημαντικό να υπάρχει δυνατότητα άμεσης ρευστοποίησής τους, πριν η αξία τους σημειώσει πτώση. Ως εκ τούτου, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει την εφαρμογή της οδηγίας 98/26/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 1998⁷⁴, της οδηγίας 2002/47/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷⁵ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012⁷⁶.

- (44) Η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας έγκρισης και εφαρμογής του σχεδίου αναδιάρθρωσης δεν θα πρέπει να υπονομεύεται από κανόνες του εταιρικού δικαίου. Συνεπώς, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρεκκλίνουν από τις απαιτήσεις που προβλέπονται στην οδηγία 2012/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷⁷ όσον αφορά τις υποχρεώσεις σύγκλησης γενικής συνέλευσης και την προσφορά των μετοχών στους υφιστάμενους μετόχους βάσει δικαιώματος προτίμησης, στον βαθμό και για το χρονικό διάστημα που είναι αναγκαίο προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι μέτοχοι δεν θα παρακωλύσουν τις προσπάθειες αναδιάρθρωσης καταχρώμενοι τα δικαιώματά τους βάσει της οδηγίας 2012/30/ΕΕ. Τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να υποχρεούνται να παρεκκλίνουν από τους κανόνες του εταιρικού δικαίου, τελείως ή για ορισμένο χρονικό διάστημα, στην περίπτωση που διασφαλίζουν ότι οι απαιτήσεις του εταιρικού δικαίου δεν μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας αναδιάρθρωσης ή που διαθέτουν άλλα, εξίσου αποτελεσματικά μέσα τα οποία εξασφαλίζουν ότι μέτοχοι δεν μπορούν να αποτρέψουν αδικαιολόγητα την έγκριση ή την εφαρμογή σχεδίου αναδιάρθρωσης το οποίο θα μπορούσε να αποκαταστήσει τη βιωσιμότητα της επιχείρησης. Σε αυτό το πλαίσιο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποδώσουν ιδιαίτερη σημασία στην αποτελεσματικότητα των διατάξεων σχετικά με την αναστολή των ατομικών καταδιώξεων και την επικύρωση του σχεδίου αναδιάρθρωσης, αποτελεσματικότητα η οποία δεν θα πρέπει να υπονομεύεται από τη σύγκληση ή τα αποτελέσματα των γενικών συνελεύσεων των μετόχων. Ως εκ τούτου, η οδηγία 2012/30/ΕΕ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,
- (45) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση, της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα⁷⁸, τα κράτη μέλη έχουν αναλάβει να συνοδεύουν, σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, την κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο με ένα ή περισσότερα έγγραφα που

⁷⁴ Οδηγία 98/26/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 1998, σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων (ΕΕ L 166/45 της 11.6.1998).

⁷⁵ Οδηγία 2002/47/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουνίου 2002, για τις συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας (ΕΕ L 168/43 της 27.6.2002).

⁷⁶ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών (ΕΕ L 201/1 της 27.7.2012, σ. 1).

⁷⁷ Οδηγία 2012/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, περί συντονισμού των εγγυήσεων που απαιτούνται στα κράτη μέλη εκ μέρους των εταιρειών, κατά την έννοια του άρθρου 54 δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την προστασία των συμφερόντων των εταίρων και των τρίτων, με σκοπό να καταστούν οι εγγυήσεις αυτές ισodύναμες όσον αφορά τη σύσταση ανωνύμων εταιρειών και τη διατήρηση και τις μεταβολές του κεφαλαίου τους (ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 74).

⁷⁸ ΕΕ C 369 της 17.12.2011, σ. 14.

επεξηγούν τη σχέση ανάμεσα στα συστατικά στοιχεία μιας οδηγίας και στα αντίστοιχα μέρη των νομικών πράξεων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Όσον αφορά την παρούσα οδηγία, ο νομοθέτης θεωρεί ότι η διαβίβαση τέτοιων εγγράφων είναι δικαιολογημένη.

- (46) Όσον αφορά την κατάρτιση και τις μεταγενέστερες τροποποιήσεις του εντύπου διαβίβασης δεδομένων, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή σχετικές εκτελεστικές αρμοδιότητες. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷⁹.
- (47) Με δεδομένο ότι οι στόχοι της παρούσας οδηγίας δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς με μεμονωμένες ενέργειες του κάθε κράτους μέλους, καθώς οι διαφορές μεταξύ των εθνικών πλαισίων για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα θα συνέχιζαν να δημιουργούν εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων και στην ελευθερία εγκατάστασης, μπορούν όμως να επιτευχθούν αποτελεσματικότερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση δύναται να θεσπίσει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει το μέτρο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων αυτών,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΤΙΤΛΟΣ Ι

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει κανόνες σχετικά με:
 - α) διαδικασίες προληπτικής αναδιάρθρωσης που τίθενται στη διάθεση των οφειλετών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες όταν υπάρχει πιθανότητα περιέλευσής τους σε κατάσταση αφερεγγυότητας·
 - β) διαδικασίες που οδηγούν σε απαλλαγή υπερχρεωμένων επιχειρηματιών από τα χρέη και στην παροχή σε αυτούς της δυνατότητας να ξεκινήσουν μια νέα επιχειρηματική δραστηριότητα·
 - γ) μέτρα για την αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β), καθώς και των διαδικασιών αφερεγγυότητας.
2. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις διαδικασίες της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου οι οποίες αφορούν οφειλέτες που αποτελούν:

⁷⁹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

- α) ασφαλιστική επιχείρηση ή αντασφαλιστική επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 13 σημεία 1) και 4) της οδηγίας 2009/138/EK·
 - β) πιστωτικό ίδρυμα κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 1 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013·
 - γ) επιχείρηση επενδύσεων ή οργανισμό συλλογικών επενδύσεων κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 1 σημεία 2) και 7) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013·
 - δ) κεντρικό αντισυμβαλλόμενο (CCP) κατά την έννοια του άρθρου 2 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012·
 - ε) κεντρικό αποθετήριο τίτλων κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 1 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014·
 - στ) άλλο χρηματοοικονομικό ίδρυμα ή οντότητα εκ των απαριθμούμενων στο άρθρο 1 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο της οδηγίας 2014/59/ΕΕ·
 - ζ) φυσικό πρόσωπο που δεν είναι επιχειρηματίας.
3. Τα κράτη μέλη δύνανται να επεκτείνουν το πεδίο εφαρμογής των διαδικασιών της παραγράφου 1 στοιχείο β) στα υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα που δεν είναι επιχειρηματίες.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «διαδικασία αφερεγγυότητας»: συλλογική διαδικασία αφερεγγυότητας η οποία συνεπάγεται τη μερική ή ολική πτωχευτική απαλλοτρίωση της περιουσίας του οφειλέτη και τον διορισμό συνδίκου.
- 2) «αναδιάρθρωση»: η μεταβολή της σύνθεσης, των όρων ή της δομής των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού οφειλέτη ή οποιουδήποτε άλλου τμήματος της κεφαλαιακής διάρθρωσης του οφειλέτη, συμπεριλαμβανομένου του μετοχικού/εταιρικού κεφαλαίου του, ή συνδυασμός των στοιχείων αυτών, συμπεριλαμβανομένης της πώλησης περιουσιακών στοιχείων ή τμημάτων της επιχείρησης, με στόχο να καταστεί δυνατή η συνέχιση, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, της λειτουργίας της επιχείρησης·
- 3) «θιγόμενα μέρη»: οι πιστωτές ή κατηγορίες πιστωτών και, εφόσον συντρέχει περίπτωση σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, οι μέτοχοι/εταίροι των οποίων απαιτήσεις ή συμμετοχικά δικαιώματα θίγονται στο πλαίσιο σχεδίου αναδιάρθρωσης·
- 4) «αναστολή ατομικών καταδιώξεων»: προσωρινή αναστολή του δικαιώματος λήψης καταδιωκτικών μέτρων για την ικανοποίηση απαίτησης πιστωτή κατά οφειλέτη που διατάσσεται από δικαστική ή διοικητική αρχή·
- 5) «εκκρεμείς συμβάσεις»: συμβάσεις μεταξύ του οφειλέτη και ενός ή περισσότερων πιστωτών στο πλαίσιο των οποίων αμφότεροι οι συμβαλλόμενοι δεν έχουν ακόμη εκπληρώσει πλήρως τις συμβατικές υποχρεώσεις τους κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης περί αναστολής των ατομικών καταδιώξεων·

- 6) «κατηγοριοποίηση»: η ομαδοποίηση, στο πλαίσιο σχεδίου αναδιάρθρωσης, των θιγόμενων πιστωτών και μετόχων/εταίρων κατά τρόπο που αντικατοπτρίζει τα δικαιώματα και την προτεραιότητα των θιγόμενων απαιτήσεων και συμμετοχικών δικαιωμάτων, λαμβανομένων υπόψη των τυχόν προϋφιστάμενων δικαιωμάτων, βαρών ή συμφωνιών μεταξύ πιστωτών, καθώς και της μεταχείρισής τους βάσει του σχεδίου αναδιάρθρωσης·
- 7) «παράκαμψη των διαφωνούντων πιστωτών» («cram-down»): η επικύρωση από δικαστική ή διοικητική αρχή σχεδίου αναδιάρθρωσης το οποίο έχει την υποστήριξη πιστωτών που συγκεντρώνουν την πλειοψηφία σε όρους αξίας των συνολικών κατά του οφειλέτη απαιτήσεων ή πιστωτών που συγκεντρώνουν την πλειοψηφία σε όρους αξίας των απαιτήσεων κάθε επιμέρους κατηγορίας πιστωτών, παρά τη διαφωνία μειοψηφίας των πιστωτών ή τη διαφωνία μειοψηφίας των πιστωτών κάθε επιμέρους κατηγορίας·
- 8) «διακατηγοριακή παράκαμψη των διαφωνιών» («cross-class cram-down»): η επικύρωση από δικαστική ή διοικητική αρχή σχεδίου αναδιάρθρωσης παρά τη διαφωνία μίας ή περισσότερων θιγόμενων κατηγοριών πιστωτών·
- 9) «κριτήριο του συμφέροντος των πιστωτών»: εγγυάται ότι κανείς από τους διαφωνούντες πιστωτές δεν θα βρεθεί, βάσει του σχεδίου αναδιάρθρωσης, σε χειρότερη θέση από τη θέση στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση εκκαθάρισης, είτε αυτή πραγματοποιούνταν μέσω τμηματικής πώλησης της επιχείρησης είτε πραγματοποιούνταν μέσω πώλησης της επιχείρησης εν λειτουργία·
- 10) «κανόνας της απόλυτης προτεραιότητας»: ορίζει ότι απαιτείται η πλήρης ικανοποίηση κάθε διαφωνούσας κατηγορίας πιστωτών προτού υπάρξει, στο πλαίσιο του σχεδίου αναδιάρθρωσης, οποιαδήποτε διανομή αξίας ή διατήρηση συμμετοχικού δικαιώματος υπέρ κατηγορίας χαμηλότερης κατάταξης·
- 11) «νέα χρηματοδότηση»: νέα κεφάλαια, χορηγούμενα είτε από ήδη υφιστάμενο είτε από νέο πιστωτή, τα οποία είναι αναγκαία για την εφαρμογή σχεδίου αναδιάρθρωσης, για τα οποία υπάρχει συμφωνία στο σχέδιο αναδιάρθρωσης και η χορήγηση των οποίων επικυρώνεται ακολούθως από δικαστική ή διοικητική αρχή·
- 12) «προσωρινή χρηματοδότηση»: κεφάλαια, χορηγούμενα είτε από ήδη υφιστάμενο είτε από νέο πιστωτή, τα οποία είναι ευλόγως και άμεσα αναγκαία για τη συνέχιση της λειτουργίας ή την επιβίωση της επιχείρησης του οφειλέτη, ή για τη διατήρηση ή την αύξηση της αξίας της εν λόγω επιχείρησης εν αναμονή της επικύρωσης σχεδίου αναδιάρθρωσης·
- 13) «υπερχρεωμένος επιχειρηματίας»: φυσικό πρόσωπο που ασκεί εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή επαγγελματική δραστηριότητα το οποίο αδυνατεί, σε βάση όχι απλώς προσωρινή, να εξοφλήσει τα ληξιπρόθεσμα χρέη του·
- 14) «πλήρης απαλλαγή από τα χρέη»: διαγραφή των ανεξόφλητων χρεών κατόπιν διαδικασίας η οποία περιλαμβάνει ρευστοποίηση περιουσιακών στοιχείων και/ή σχέδιο αποπληρωμής/διακανονισμού·
- 15) «επαγγελματίας στον τομέα της αναδιάρθρωσης»: πρόσωπο ή φορέας που έχει διοριστεί από δικαστική ή διοικητική αρχή για την εκτέλεση ενός ή περισσότερων από τα εξής καθήκοντα:

- α) να συνδράμει τον οφειλέτη ή τους πιστωτές κατά την εκπόνηση ή τη διαπραγμάτευση σχεδίου αναδιάρθρωσης·
- β) να επιβλέπει τη δραστηριότητα του οφειλέτη κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων επί σχεδίου αναδιάρθρωσης και να αναφέρει σε δικαστική ή διοικητική αρχή·
- γ) να αναλάβει τον μερικό έλεγχο των περιουσιακών στοιχείων ή των υποθέσεων του οφειλέτη κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων.

Άρθρο 3

Έγκαιρη προειδοποίηση

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι οφειλέτες και οι επιχειρηματίες έχουν πρόσβαση σε εργαλεία έγκαιρης προειδοποίησης τα οποία μπορούν να εντοπίζουν τυχόν επιδείνωση της κατάστασης της επιχείρησης και να επισημαίνουν στον οφειλέτη ή στον επιχειρηματία την ανάγκη να αναλάβει επειγόντως δράση.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι οφειλέτες και οι επιχειρηματίες έχουν πρόσβαση σε σχετικές επικαιροποιημένες, σαφείς, συνοπτικές και φιλικές προς τον χρήστη πληροφορίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα εργαλείων έγκαιρης προειδοποίησης, καθώς και σχετικά με τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους για να προβούν σε αναδιάρθρωση σε πρώιμο στάδιο ή να επιτύχουν την απαλλαγή τους από προσωπικά χρέη.
3. Τα κράτη μέλη δύνανται να περιορίζουν την πρόσβαση που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις ή στους επιχειρηματίες.

ΤΙΤΛΟΣ II

Πλαίσια προληπτικής αναδιάρθρωσης

Κεφάλαιο 1

Διαθεσιμότητα πλαισίων προληπτικής αναδιάρθρωσης

Άρθρο 4

Διαθεσιμότητα πλαισίων προληπτικής αναδιάρθρωσης

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, στις περιπτώσεις που υπάρχει πιθανότητα αφερεγγυότητας, οι οφειλέτες που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες έχουν πρόσβαση σε αποτελεσματικό πλαίσιο προληπτικής αναδιάρθρωσης, το οποίο τους παρέχει τη δυνατότητα να αναδιρθώσουν τα χρέη ή την επιχείρησή τους, να αποκαταστήσουν τη βιωσιμότητα αυτών τους και να αποφύγουν την αφερεγγυότητα.
2. Τα πλαίσια προληπτικής αναδιάρθρωσης μπορεί να συνίστανται από μία ή περισσότερες διαδικασίες ή μέτρα.

3. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν διατάξεις που περιορίζουν τη συμμετοχή δικαστικών ή διοικητικών αρχών στον βαθμό που είναι αναγκαίος και αναλογικός για την προστασία των δικαιωμάτων των θιγόμενων μερών.
4. Η πρόσβαση σε πλαίσιο προληπτικής αναδιάρθρωσης παρέχεται κατόπιν αίτησης του οφειλέτη ή πιστωτή με τη συναίνεση του οφειλέτη.

Κεφάλαιο 2

Διευκόλυνση των διαπραγματεύσεων επί σχεδίων προληπτικής αναδιάρθρωσης

Άρθρο 5

Οφειλέτης που έχει τη διαχείριση της περιουσίας του

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι οφειλέτες που υπάγονται σε διαδικασίες προληπτικής αναδιάρθρωσης διατηρούν πλήρως ή τουλάχιστον εν μέρει τον έλεγχο των περιουσιακών στοιχείων και της καθημερινής λειτουργίας της επιχείρησης.
2. Ο διορισμός από δικαστική ή διοικητική αρχή επαγγελματία στον τομέα της αναδιάρθρωσης δεν είναι υποχρεωτικός σε όλες τις περιπτώσεις.
3. Τα κράτη μέλη δύνανται να επιβάλλουν τον διορισμό επαγγελματία στον τομέα της αναδιάρθρωσης στις ακόλουθες περιπτώσεις:
 - α) όταν χορηγείται στον οφειλέτη γενική αναστολή των ατομικών καταδιώξεων σύμφωνα με το άρθρο 6·
 - β) όταν το σχέδιο αναδιάρθρωσης χρήζει επικύρωσης από δικαστική ή διοικητική αρχή μέσω διακατηγοριακής παράκαμψης των διαφωνιών («cross-class cram-down») σύμφωνα με το άρθρο 11.

Άρθρο 6

Αναστολή των ατομικών καταδιώξεων

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι οφειλέτες που διαπραγματεύονται σχέδιο αναδιάρθρωσης με τους πιστωτές τους δύνανται να επωφεληθούν από αναστολή των ατομικών καταδιώξεων, εάν και στον βαθμό που μια τέτοια αναστολή είναι αναγκαία για την προαγωγή των διαπραγματεύσεων επί σχεδίου αναδιάρθρωσης.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι δύναται να χορηγηθεί αναστολή των ατομικών καταδιώξεων έναντι όλων των κατηγοριών πιστωτών, συμπεριλαμβανομένων των εμπραγμάτως ασφαλισμένων και των γενικώς προνομιούχων. Η αναστολή μπορεί να είναι γενική, καταλαμβάνουσα όλους τους πιστωτές, ή περιορισμένη, καταλαμβάνουσα έναν ή περισσότερους επιμέρους πιστωτές, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

3. Η παράγραφος 2 δεν εφαρμόζεται ως προς τις ανεξόφλητες απαιτήσεις εργαζομένων, εκτός εάν και στον βαθμό που το οικείο κράτος μέλος διασφαλίζει με άλλα μέσα ότι για την εξόφληση των εν λόγω απαιτήσεων παρέχονται εγγυήσεις επιπέδου προστασίας τουλάχιστον ισοδύναμου με το προβλεπόμενο από την εθνική νομοθετική πράξη για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας 2008/94/ΕΚ.
4. Τα κράτη μέλη περιορίζουν τη διάρκεια της αναστολής των ατομικών καταδιώξεων σε μέγιστη χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τους τέσσερις μήνες.
5. Τα κράτη μέλη δύνανται, ωστόσο, να παρέχουν στις αρμόδιες δικαστικές ή διοικητικές αρχές τους τη δυνατότητα παράτασης της αρχικής διάρκειας της αναστολής των ατομικών καταδιώξεων ή χορήγησης νέας αναστολής των ατομικών καταδιώξεων, κατόπιν αίτησης του οφειλέτη ή πιστωτών. Παράταση της διάρκειας ή νέα περίοδος αναστολής των ατομικών καταδιώξεων χορηγείται μόνον εάν αποδεικνύεται ότι:
 - α) έχει καταγραφεί πρόοδος στις διαπραγματεύσεις επί του σχεδίου αναδιάρθρωσης· και
 - β) η συνέχιση της αναστολής των ατομικών καταδιώξεων δεν πλήττει αδικαιολόγητα τα δικαιώματα ή τα συμφέροντα οποιωνδήποτε θιγόμενων μερών.
6. Περαιτέρω παρατάσεις χορηγούνται μόνον εάν πληρούνται οι όροι της παραγράφου 5 στοιχεία α) και β) και οι περιστάσεις της υπόθεσης καταδεικνύουν ότι υφίσταται ισχυρή πιθανότητα έγκρισης σχεδίου αναδιάρθρωσης.
7. Η συνολική διάρκεια της αναστολής των ατομικών καταδιώξεων, συμπεριλαμβανομένων των παρατάσεων και των ανανεώσεών της, δεν υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες.
8. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες δικαστικές ή διοικητικές αρχές δύνανται να άρουν την αναστολή των ατομικών καταδιώξεων, πλήρως ή εν μέρει:
 - α) εάν καταστεί προφανές ότι τμήμα των πιστωτών το οποίο, βάσει του εθνικού δικαίου, θα μπορούσε να παρακωλύσει την έγκριση του σχεδίου αναδιάρθρωσης αντιτίθεται στη συνέχιση των διαπραγματεύσεων· ή
 - β) κατόπιν αίτησης του οφειλέτη ή του επαγγελματία στον τομέα της αναδιάρθρωσης.
9. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, στην περίπτωση που ένας μεμονωμένος πιστωτής ή μία κατηγορία πιστωτών υφίσταται ή θα υφίστατο αδικαιολόγητη βλάβη από αναστολή των ατομικών καταδιώξεων, η δικαστική ή διοικητική αρχή δύναται, κατόπιν αίτησης του οικείου πιστωτή ή πιστωτών, να αποφασίσει να μη χορηγήσει αναστολή των ατομικών καταδιώξεων ή να άρει ήδη χορηγηθείσα αναστολή των ατομικών καταδιώξεων έναντι του εν λόγω πιστωτή ή κατηγορίας πιστωτών.

Άρθρο 7

Αποτελέσματα της αναστολής των ατομικών καταδιώξεων

1. Στις περιπτώσεις που, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, ανακύπτει υποχρέωση του οφειλέτη να υποβάλει αίτημα υπαγωγής σε διαδικασία αφερεγγυότητας κατά τη διάρκεια της περιόδου αναστολής των ατομικών καταδιώξεων, η υποχρέωση αυτή αναστέλλεται για τη διάρκεια της αναστολής.

2. Γενική αναστολή που καταλαμβάνει όλους τους πιστωτές κωλύει την έναρξη διαδικασιών αφερεγγυότητας κατόπιν αίτησης ενός ή περισσότερων πιστωτών.
3. Τα κράτη μέλη δύνανται να παρεκκλίνουν από την παράγραφο 1 στην περίπτωση που ο οφειλέτης, ελλείψει ρευστότητας, αδυνατεί να εξοφλήσει τα χρέη του που καθίστανται ληξιπρόθεσμα κατά τη διάρκεια της περιόδου αναστολής. Στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι διαδικασίες αναδιάρθρωσης δεν διακόπτονται αυτομάτως και ότι δικαστική ή διοικητική αρχή δύναται, αφού εξετάσει τις προοπτικές επίτευξης συμφωνίας επί ενός αποτελεσματικού σχεδίου αναδιάρθρωσης εντός της διάρκειας της περιόδου αναστολής, να αποφασίσει την αναβολή της έναρξης διαδικασίας αφερεγγυότητας και τη διατήρηση σε ισχύ της αναστολής των ατομικών καταδιώξεων.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, κατά τη διάρκεια της περιόδου αναστολής, οι πιστωτές τους οποίους καταλαμβάνει η αναστολή δεν δύνανται να αρνηθούν την εκπλήρωση, να καταγγείλουν, να καταστήσουν υποχρεώσεις εκπλήρωσης πρόωρα ληξιπρόθεσμες ή να τροποποιήσουν με άλλον τρόπο εκκρεμείς συμβάσεις κατά τρόπο επιζήμιο για τον οφειλέτη, για χρέη που γεννήθηκαν πριν από την αναστολή. Τα κράτη μέλη δύνανται να περιορίσουν την εφαρμογή της παρούσας διάταξης στις βασικές συμβάσεις που είναι απαραίτητες για τη συνέχιση της καθημερινής λειτουργίας της επιχείρησης.
5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πιστωτές δεν δύνανται να αρνηθούν την εκπλήρωση, να καταγγείλουν, να καταστήσουν υποχρεώσεις εκπλήρωσης πρόωρα ληξιπρόθεσμες ή να τροποποιήσουν με άλλον τρόπο εκκρεμείς συμβάσεις κατά τρόπο επιζήμιο για τον οφειλέτη δυνάμει συμβατικών ρητρών οι οποίες προβλέπουν τέτοιου είδους μέτρα αποκλειστικά και μόνο εκ του γεγονότος ότι ο οφειλέτης ξεκίνησε διαπραγματεύσεις εν όψει αναδιάρθρωσης ή υπέβαλε αίτηση αναστολής των ατομικών καταδιώξεων, ή ότι χορηγήθηκε τέτοια αναστολή ή έλαβε χώρα οποιοδήποτε παρεμφερές γεγονός που σχετίζεται με την αναστολή.
6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι επιτρέπεται ακώλυτα στους οφειλέτες να εξοφλούν, στο πλαίσιο της συνήθους δραστηριότητας της επιχείρησής τους, απαιτήσεις μη θιγόμενων πιστωτών ή απαιτήσεις οφειλόμενες σε μη θιγόμενους πιστωτές, καθώς και τις απαιτήσεις θιγόμενων πιστωτών που γεννώνται μετά τη χορήγηση της αναστολής και που συνεχίζουν να γεννώνται κατά τη διάρκεια της περιόδου αναστολής.
7. Τα κράτη μέλη δεν υποχρεώνουν τους οφειλέτες να υποβάλουν αίτηση υπαγωγής σε διαδικασία αφερεγγυότητας αν η περίοδος αναστολής παρέλθει χωρίς συμφωνία επί σχεδίου αναδιάρθρωσης, εκτός αν πληρούνται οι άλλοι όροι που θέτει το εθνικό δίκαιο για την υποβολή τέτοιας αίτησης.

Κεφάλαιο 3

Σχέδια αναδιάρθρωσης

Άρθρο 8

Περιεχόμενο των σχεδίων αναδιάρθρωσης

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν ότι τα σχέδια αναδιάρθρωσης που υποβάλλονται προς επικύρωση από δικαστική ή διοικητική αρχή περιέχουν τουλάχιστον τις εξής πληροφορίες:
 - α) την ταυτότητα του οφειλέτη ή της επιχείρησης του οφειλέτη για τον οποίο προτείνεται το σχέδιο αναδιάρθρωσης·
 - β) αποτίμηση της τρέχουσας αξίας του οφειλέτη ή της επιχείρησης του οφειλέτη, καθώς και αιτιολογημένη δήλωση για τα αίτια και την έκταση των οικονομικών δυσχερειών του οφειλέτη·
 - γ) την ταυτότητα των θιγόμενων μερών, είτε ονομαστικά είτε με παραπομπή σε μία ή περισσότερες κατηγορίες χρεών, καθώς και τις απαιτήσεις ή τα συμμετοχικά δικαιώματα των εν λόγω μερών που καλύπτονται από το σχέδιο αναδιάρθρωσης·
 - δ) τις κατηγορίες στις οποίες ομαδοποιούνται τα θιγόμενα μέρη για τους σκοπούς της έγκρισης του σχεδίου, με ανάλυση του σκεπτικού στο οποίο στηρίχθηκε η εν λόγω ομαδοποίηση και πληροφορίες σχετικά με τις αντίστοιχες αξίες των απαιτήσεων των πιστωτών και των δικαιωμάτων των μελών της κάθε κατηγορίας·
 - ε) την ταυτότητα των μη θιγόμενων μερών, είτε ονομαστικά είτε με παραπομπή σε μία ή περισσότερες κατηγορίες χρεών, με παράθεση των λόγων για τους οποίους προτείνεται να μη θιγούν τα εν λόγω μέρη·
 - στ) τους όρους του σχεδίου, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικά:
 - i) της προτεινόμενης διάρκειάς του·
 - ii) των τυχόν προτάσεων που προβλέπουν επιμήκυνση του χρόνου εξόφλησης, άφεση ή μετατροπή χρεών σε άλλα είδη ενοχής·
 - iii) κάθε νέας χρηματοδότησης η οποία αναμένεται στο πλαίσιο του σχεδίου αναδιάρθρωσης·
 - ζ) γνωμοδότηση ή αιτιολογημένη δήλωση από τον υπεύθυνο να εισηγηθεί το σχέδιο αναδιάρθρωσης στην οποία εξηγείται γιατί η επιχείρηση είναι βιώσιμη και πώς η εφαρμογή του προτεινόμενου σχεδίου είναι πιθανόν να οδηγήσει στην αποφυγή της αφερεγγυότητας και στην αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του οφειλέτη, και αναφέρονται οι τυχόν αναμενόμενες αναγκαίες προϋποθέσεις για την επιτυχία του.
2. Τα κράτη μέλη καθιστούν διαθέσιμο μέσω του διαδικτύου υπόδειγμα σχεδίου αναδιάρθρωσης. Το υπόδειγμα περιλαμβάνει τουλάχιστον τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του εθνικού δικαίου και παρέχει γενικές αλλά πρακτικές πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο χρήσης του υποδείγματος. Το υπόδειγμα διατίθεται στην επίσημη γλώσσα ή γλώσσες του κράτους μέλους. Τα κράτη μέλη καταβάλλουν προσπάθειες να καταστήσουν το υπόδειγμα διαθέσιμο και σε άλλες γλώσσες, ιδίως σε γλώσσες που χρησιμοποιούνται σε διεθνείς συναλλαγές. Το υπόδειγμα καταρτίζεται κατά τρόπο ώστε να μπορεί να προσαρμοστεί στις ανάγκες και τις συνθήκες της εκάστοτε περίπτωσης.
3. Τα μέρη δύνανται να επιλέξουν αν θα χρησιμοποιήσουν ή όχι το υπόδειγμα σχεδίου αναδιάρθρωσης.

Άρθρο 9

Έγκριση των σχεδίων αναδιάρθρωσης

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι θιγόμενοι πιστωτές έχουν δικαίωμα ψήφου επί της έγκρισης σχεδίου αναδιάρθρωσης. Τα κράτη μέλη δύνανται να χορηγούν επίσης δικαίωμα ψήφου στους θιγόμενους μετόχους/εταίρους, σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 2.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα θιγόμενα μέρη διαχωρίζονται σε ξεχωριστές κατηγορίες που αντικατοπτρίζουν τα κριτήρια κατηγοριοποίησης και αντιμετωπίζονται κατά κατηγορίες. Η κατηγοριοποίηση γίνεται κατά τρόπο ώστε κάθε κατηγορία να περιλαμβάνει απαιτήσεις ή συμμετοχικά δικαιώματα που παρουσιάζουν αρκετές ομοιότητες ώστε να δικαιολογείται η θεώρηση των μελών της κατηγορίας ως ομοιογενούς ομάδας με κοινά συμφέροντα. Κατ' ελάχιστο, οι εμπραγμάτως ασφαλισμένες και οι ανέγγυες απαιτήσεις αντιμετωπίζονται ως ξεχωριστές κατηγορίες κατά την έγκριση σχεδίου αναδιάρθρωσης. Τα κράτη μέλη δύνανται επίσης να ορίζουν ότι οι εργαζόμενοι αντιμετωπίζονται ως ξεχωριστή, αυτοτελής κατηγορία.
3. Η δικαστική ή διοικητική αρχή εξετάζει την κατηγοριοποίηση όταν υποβάλλεται αίτημα επικύρωσης του σχεδίου αναδιάρθρωσης.
4. Ένα σχέδιο αναδιάρθρωσης θεωρείται εγκεκριμένο από τα θιγόμενα μέρη εφόσον εγκριθεί από πιστωτές που συγκεντρώνουν την πλειοψηφία σε όρους αξίας των συνολικών απαιτήσεων ή μετόχους/εταίρους που συγκεντρώνουν την πλειοψηφία σε όρους αξίας των συνολικών συμμετοχικών δικαιωμάτων, αναλόγως την περίπτωση, σε κάθε επιμέρους κατηγορία. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τις απαιτούμενες για την έγκριση σχεδίου αναδιάρθρωσης πλειοψηφίες, οι οποίες σε καμία περίπτωση δεν υπερβαίνουν το 75 % της αξίας των απαιτήσεων ή των συμμετοχικών δικαιωμάτων σε κάθε κατηγορία.
5. Τα κράτη μέλη δύνανται να ορίζουν ότι η ψηφοφορία επί της έγκρισης σχεδίου αναδιάρθρωσης λαμβάνει τη μορφή διαβούλευσης και συμφωνίας με την απαιτούμενη πλειοψηφία των θιγόμενων μερών σε κάθε κατηγορία.
6. Σε περίπτωση μη επίτευξης της αναγκαίας πλειοψηφίας σε μία ή περισσότερες διαφωνούσες κατηγορίες με δικαίωμα ψήφου, το σχέδιο μπορεί παρά ταύτα να επικυρωθεί εάν πληροί τους όρους διακατηγοριακής παράκαμψης των διαφωνιών («cross-class cram-down») που ορίζονται στο άρθρο 11.

Άρθρο 10

Επικύρωση των σχεδίων αναδιάρθρωσης

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ακόλουθες κατηγορίες σχεδίων αναδιάρθρωσης καθίστανται δεσμευτικές για τα μέρη μόνον εφόσον επικυρωθούν από δικαστική ή διοικητική αρχή:

- α) σχέδια αναδιάρθρωσης που θίγουν τα συμφέροντα διαφωνούντων θιγόμενων μερών·
 - β) σχέδια αναδιάρθρωσης που προβλέπουν νέα χρηματοδότηση.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες σχέδιο αναδιάρθρωσης μπορεί να επικυρωθεί από δικαστική ή διοικητική αρχή προσδιορίζονται σαφώς και περιλαμβάνουν τουλάχιστον τις εξής:
- α) το σχέδιο αναδιάρθρωσης έχει εγκριθεί σύμφωνα με το άρθρο 9 και έχει κοινοποιηθεί σε όλους τους γνωστούς πιστωτές που ενδέχεται να θιγούν από αυτό·
 - β) το σχέδιο αναδιάρθρωσης πληροί το κριτήριο του συμφέροντος των πιστωτών·
 - γ) κάθε προβλεπόμενη νέα χρηματοδότηση είναι απαραίτητη για την εφαρμογή του σχεδίου αναδιάρθρωσης και δεν βλάπτει αδικαιολόγητα τα συμφέροντα των πιστωτών.
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι δικαστικές ή διοικητικές αρχές δύνανται να αρνηθούν την επικύρωση σχεδίου αναδιάρθρωσης το οποίο δεν προσφέρει εύλογη προοπτική αποτροπής της αφερεγγυότητας του οφειλέτη και εξασφάλισης της βιωσιμότητας της επιχείρησης.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, στις περιπτώσεις που απαιτείται η επικύρωση σχεδίου αναδιάρθρωσης από δικαστική ή διοικητική αρχή για να καταστεί αυτό δεσμευτικό, η σχετική απόφαση λαμβάνεται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση μετά την υποβολή της αίτησης επικύρωσης του σχεδίου αναδιάρθρωσης και, σε κάθε περίπτωση, εντός 30 ημερών από την υποβολή της αίτησης.

Άρθρο 11

Διακατηγοριακή παράκαμψη των διαφωνιών («cross-class cram-down»)

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι σχέδιο αναδιάρθρωσης το οποίο δεν έχει εγκριθεί από κάθε επιμέρους κατηγορία θιγόμενων μερών δύναται παρά ταύτα να επικυρωθεί από δικαστική ή διοικητική αρχή, κατόπιν πρότασης του οφειλέτη ή πρότασης πιστωτή με τη συναίνεση του οφειλέτη, και να καταστεί δεσμευτικό έναντι μίας ή περισσότερων διαφωνουσών κατηγοριών, εφόσον το σχέδιο αναδιάρθρωσης:
- α) πληροί τους όρους του άρθρου 10 παράγραφος 2·
 - β) έχει εγκριθεί από τουλάχιστον μία κατηγορία θιγόμενων πιστωτών εκτός από κατηγορία μετόχων/εταίρων και εκτός από οποιαδήποτε άλλη κατηγορία η οποία, βάσει αποτίμησης της επιχείρησης, δεν θα λάμβανε οποιαδήποτε πληρωμή ή άλλο αντάλλαγμα σε περίπτωση εφαρμογής της συνήθους ιεραρχικής κατάταξης των απαιτήσεων προς ικανοποίηση από το προϊόν της εκκαθάρισης·
 - γ) τηρεί τον κανόνα της απόλυτης προτεραιότητας.
2. Τα κράτη μέλη δύνανται να τροποποιούν τον ελάχιστο αριθμό θιγόμενων κατηγοριών που απαιτείται να εγκρίνουν το σχέδιο κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 στοιχείο β).

Άρθρο 12

Μέτοχοι/εταίροι

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όταν υπάρχει πιθανότητα αφερεγγυότητας, οι μέτοχοι και άλλοι εταίροι με συμμετοχικά δικαιώματα στον οφειλέτη δεν δύνανται να αποτρέψουν αδικαιολόγητα την έγκριση ή την εφαρμογή σχεδίου αναδιάρθρωσης που θα αποκαθιστούσε τη βιωσιμότητα της επιχείρησης.
2. Για την επίτευξη του στόχου της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη δύνανται να ορίζουν ότι οι μέτοχοι/εταίροι σχηματίζουν μία ή περισσότερες διακριτές και αυτοτελείς κατηγορίες και ότι διαθέτουν δικαίωμα ψήφου για την έγκριση σχεδίων αναδιάρθρωσης. Στην περίπτωση αυτή, η έγκριση και η επικύρωση σχεδίων αναδιάρθρωσης υπόκειται στον μηχανισμό διακατηγοριακής παράκαμψης των διαφωνιών («cross-class cram-down») που προβλέπεται στο άρθρο 11.

Άρθρο 13

Αποτίμηση από τη δικαστική ή διοικητική αρχή

1. Σε περίπτωση ένστασης κατά σχεδίου αναδιάρθρωσης με την αιτιολογία ότι δεν πληροί το κριτήριο του συμφέροντος των πιστωτών, η δικαστική ή διοικητική αρχή καθορίζει την αξία εκκαθάρισης.
2. Η δικαστική ή διοικητική αρχή καθορίζει την αξία της επιχείρησης με βάση την αξία της επιχείρησης εν λειτουργία στις ακόλουθες περιπτώσεις:
 - α) σε περίπτωση που απαιτείται διακατηγοριακή παράκαμψη των διαφωνιών («cross-class cram-down») για την έγκριση του σχεδίου αναδιάρθρωσης·
 - β) σε περίπτωση ένστασης κατά σχεδίου αναδιάρθρωσης με την αιτιολογία ότι παραβιάζει τον κανόνα της απόλυτης προτεραιότητας.
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι διορίζονται εμπειρογνώμονες με τα αναγκαία προσόντα για να συνδράμουν, όπου είναι αναγκαίο και σκόπιμο, τη δικαστική ή διοικητική αρχή, για τους σκοπούς της αποτίμησης, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες πιστωτής υποβάλλει ένσταση αμφισβητώντας την αξία της ασφάλειας.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ενστάσεις των παραγράφων 1, 2 και 3 δύνανται να υποβληθούν στη δικαστική ή διοικητική αρχή που έχει κληθεί να επικυρώσει το σχέδιο αναδιάρθρωσης ή στο πλαίσιο προσφυγής κατά απόφασης για την επικύρωση σχεδίου αναδιάρθρωσης.

Άρθρο 14

Αποτελέσματα των σχεδίων αναδιάρθρωσης

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα σχέδια αναδιάρθρωσης που επικυρώνονται από δικαστική ή διοικητική αρχή είναι δεσμευτικά για όλα τα μέρη που προσδιορίζονται σε αυτά.
2. Πιστωτές που δεν συμμετέχουν στην έγκριση σχεδίου αναδιάρθρωσης δεν επηρεάζονται από αυτό.

Άρθρο 15

Ένδικα μέσα

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αποφάσεις επικύρωσης σχεδίου αναδιάρθρωσης που λαμβάνονται από δικαστική αρχή δύνανται να προσβληθούν ενώπιον ανώτερης δικαστικής αρχής και ότι οι αποφάσεις επικύρωσης σχεδίου αναδιάρθρωσης που λαμβάνονται από διοικητική αρχή δύνανται να προσβληθούν ενώπιον δικαστικής αρχής.
2. Τα σχετικά ένδικα μέσα κρίνονται με ταχεία διαδικασία.
3. Η άσκηση ένδικου μέσου κατά απόφασης επικύρωσης σχεδίου αναδιάρθρωσης δεν αναστέλλει την εκτέλεση του σχεδίου αυτού.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, σε περίπτωση που ένδικο μέσο της παραγράφου 3 γίνει δεκτό, η δικαστική αρχή δύναται:
 - α) να ακυρώσει το σχέδιο αναδιάρθρωσης· ή
 - β) να επικυρώσει το σχέδιο και να επιδικάσει στους διαφωνούντες πιστωτές χρηματική αποζημίωση, καταβλητέα από τον οφειλέτη ή από τους πιστωτές που ψήφισαν υπέρ του σχεδίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Προστασία νέας χρηματοδότησης, προσωρινής χρηματοδότησης και άλλων συναλλαγών που συνδέονται με αναδιάρθρωση

Άρθρο 16

Προστασία της νέας χρηματοδότησης και της προσωρινής χρηματοδότησης

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η χορήγηση νέας χρηματοδότησης και η χορήγηση προσωρινής χρηματοδότησης ενθαρρύνονται και προστατεύονται επαρκώς. Ιδίως, οι δικαιοπραξίες χορήγησης νέας χρηματοδότησης και προσωρινής χρηματοδότησης δεν κηρύσσονται άκυρες, ακυρώσιμες ή ανενεργές ως δικαιοπραξίες επιβλαβείς για όλους τους πιστωτές στο πλαίσιο επακόλουθων διαδικασιών αφερεγγυότητας, εκτός εάν οι εν λόγω συναλλαγές έχουν διενεργηθεί δολίως ή με κακή πίστη.
2. Τα κράτη μέλη δύνανται να εκχωρούν στους παρόχους νέας ή προσωρινής χρηματοδότησης το δικαίωμα προνομιακής ικανοποίησης της απαίτησής τους στο πλαίσιο επακόλουθων διαδικασιών εκκαθάρισης έναντι άλλων πιστωτών που σε διαφορετική περίπτωση θα διέθεταν χρηματικές απαιτήσεις ή απαιτήσεις επί περιουσιακών στοιχείων ανώτερης ή ισοδύναμης τάξης. Στις περιπτώσεις αυτές, τα κράτη μέλη παρέχουν στη νέα χρηματοδότηση και στην προσωρινή χρηματοδότηση προνόμιο στην κατάταξη έναντι τουλάχιστον των απαιτήσεων των κοινών, ανέγγυων πιστωτών.
3. Οι πάροχοι νέας χρηματοδότησης και προσωρινής χρηματοδότησης στο πλαίσιο διαδικασίας αναδιάρθρωσης απαλλάσσονται αστικών, διοικητικών και ποινικών ευθυνών στο πλαίσιο επακόλουθης αφερεγγυότητας του οφειλέτη, εκτός εάν η εν λόγω χρηματοδότηση χορηγήθηκε δολίως ή με κακή πίστη.

Άρθρο 17

Προστασία άλλων συναλλαγών που συνδέονται με αναδιάρθρωση

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι συναλλαγές που έχουν διενεργηθεί για την προώθηση της διαπραγμάτευσης σχεδίου αναδιάρθρωσης που έχει επικυρωθεί από δικαστική ή διοικητική αρχή ή που συνδέονται στενά με τέτοιες διαπραγματεύσεις δεν κηρύσσονται άκυρες, ακυρώσιμες ή ανενεργές ως δικαιοπραξίες επιβλαβείς για όλους τους πιστωτές στο πλαίσιο επακόλουθων διαδικασιών αφερεγγυότητας, εκτός εάν οι εν λόγω συναλλαγές έχουν διενεργηθεί δολίως ή με κακή πίστη.
2. Στις συναλλαγές που απολαμβάνουν την προστασία της παραγράφου 1 περιλαμβάνονται:
 - α) η καταβολή εύλογων αμοιβών και δαπανών για τη διαπραγμάτευση, έγκριση, επικύρωση ή εφαρμογή σχεδίου αναδιάρθρωσης·
 - β) η καταβολή εύλογων αμοιβών και δαπανών για τη λήψη επαγγελματικής συμβουλής σε σχέση με οποιαδήποτε πτυχή σχεδίου αναδιάρθρωσης·
 - γ) η καταβολή δεδουλευμένων αποδοχών εργαζομένων·
 - δ) κάθε άλλη αναγκαία και εύλογη πληρωμή ή εκταμίευση η οποία πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της συνήθους δραστηριότητας της επιχείρησης·
 - ε) συναλλαγές όπως η σύναψη νέας πίστωσης, η πραγματοποίηση χρηματοδοτικών εισφορών ή οι μερικές μεταβιβάσεις περιουσιακών στοιχείων εκτός του πλαισίου της συνήθους δραστηριότητας της επιχείρησης που πραγματοποιήθηκαν ενόψει και σε στενή σύνδεση με διαπραγματεύσεις για σχέδιο αναδιάρθρωσης.

3. Τα κράτη μέλη δύνανται να ορίζουν ότι οι συναλλαγές της παραγράφου 2 στοιχείο ε) απολαμβάνουν την προστασία της παραγράφου 1 μόνο εάν έχουν εγκριθεί από επαγγελματία στον τομέα της αναδιάρθρωσης ή από δικαστική ή διοικητική αρχή.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οποιαδήποτε συναλλαγή, πληρωμή, κεφαλαιοποίηση χρέους, εγγύηση ή εμπράγματα ασφάλεια που συνάφθηκε για την προώθηση της εφαρμογής σχεδίου αναδιάρθρωσης που έχει επικυρωθεί από δικαστική ή διοικητική αρχή ή που συνδέεται στενά με την εφαρμογή τέτοιου σχεδίου δεν κηρύσσεται άκυρη, ακυρώσιμη ή ανενεργή ως δικαιοπραξία επιβλαβής για όλους τους πιστωτές στο πλαίσιο επακόλουθων διαδικασιών αφερεγγυότητας, εκτός εάν έχει διενεργηθεί δολίως ή με κακή πίστη, ανεξάρτητα από το αν θεωρηθεί ότι ενέπιπτε στη συνήθη δραστηριότητα της επιχείρησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Καθήκοντα των διευθυντών επιχείρησης σε σχέση με τη διαπραγμάτευση σχεδίου προληπτικής αναδιάρθρωσης

Άρθρο 18

Καθήκοντα των διευθυντών επιχείρησης

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κανόνες για να διασφαλίζουν ότι, όταν υπάρχει πιθανότητα αφερεγγυότητας, οι διευθυντές της οικείας επιχείρησης υπέχουν τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

- α) να λαμβάνουν άμεσα μέτρα για την ελαχιστοποίηση της ζημίας των πιστωτών, των εργαζομένων, των μετόχων/εταίρων και των λοιπών ενδιαφερόμενων μερών·
- β) να μεριμνούν δεόντως για τα συμφέροντα των πιστωτών και των λοιπών ενδιαφερόμενων μερών·
- γ) να λαμβάνουν εύλογα μέτρα για την αποφυγή της αφερεγγυότητας·
- δ) να απέχουν από πράξεις από πρόθεση ή βαριά αμέλεια που απειλούν τη βιωσιμότητα της επιχείρησης.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ

Άρθρο 19

Πρόσβαση σε απαλλαγή

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι παρέχεται στους υπερχρεωμένους επιχειρηματίες η δυνατότητα πλήρους απαλλαγής από τα χρέη τους σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

2. Τα κράτη μέλη στα οποία η πλήρης απαλλαγή από τα χρέη τελεί υπό τον όρο της μερικής αποπληρωμής των χρεών του από τον επιχειρηματία διασφαλίζουν ότι η σχετική υποχρέωση αποπληρωμής βασίζεται στην ατομική κατάσταση του επιχειρηματία και, ιδίως, ότι είναι αναλογική προς το διαθέσιμο εισόδημά του κατά τη διάρκεια της περιόδου απαλλαγής.

Άρθρο 20

Περίοδος απαλλαγής

1. Η χρονική περίοδος μετά την οποία οι υπερχρεωμένοι επιχειρηματίες δύνανται να απαλλαγούν πλήρως από τα χρέη τους δεν υπερβαίνει τα τρία έτη, με αφετηρία:
 - α) στην περίπτωση διαδικασίας που ολοκληρώνεται με τη ρευστοποίηση των περιουσιακών στοιχείων του υπερχρεωμένου επιχειρηματία, την ημερομηνία κατά την οποία η δικαστική ή διοικητική αρχή αποφάνθηκε επί της αίτησης για έναρξη αυτής της διαδικασίας· ή
 - β) στην περίπτωση διαδικασίας που περιλαμβάνει σχέδιο αποπληρωμής, την ημερομηνία κατά την οποία άρχισε να εφαρμόζεται το σχέδιο αποπληρωμής.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι με τη συμπλήρωση της περιόδου απαλλαγής, οι υπερχρεωμένοι επιχειρηματίες απαλλάσσονται από τα χρέη τους, χωρίς να απαιτείται η εκ νέου προσφυγή τους σε δικαστική ή διοικητική αρχή.

Άρθρο 21

Περίοδος ανικανότητας ή έκπτωσης

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όταν υπερχρεωμένος επιχειρηματίας απαλλάσσεται από τα χρέη σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, τυχόν ανικανότητες ή εκπτώσεις του από το δικαίωμα ανάληψης ή άσκησης εμπορικής, επιχειρηματικής, βιοτεχνικής ή επαγγελματικής δραστηριότητας που συνδέονται με την υπερχρέωση του επιχειρηματία παύουν να ισχύουν το αργότερο κατά τη λήξη της περιόδου απαλλαγής, χωρίς να απαιτείται εκ νέου προσφυγή σε δικαστική ή διοικητική αρχή.

Άρθρο 22

Περιορισμοί

1. Κατά παρέκκλιση από τα άρθρα 19, 20 και 21, τα κράτη μέλη δύνανται να διατηρούν ή να θεσπίζουν διατάξεις που περιορίζουν την πρόσβαση σε απαλλαγή ή προβλέπουν μακρότερες περιόδους για τη χορήγηση πλήρους απαλλαγής ή μακρότερες περιόδους ανικανότητας ή έκπτωσης, σε συγκεκριμένες, σαφώς καθοριζόμενες περιπτώσεις και εφόσον οι περιορισμοί αυτοί δικαιολογούνται από λόγους γενικού συμφέροντος, ιδίως:
 - α) σε περίπτωση που ο υπερχρεωμένος επιχειρηματίας ενήργησε ανέντιμα ή με κακή πίστη έναντι των πιστωτών του κατά την περίοδο συσσώρευσης των χρεών του ή κατά την είσπραξη χρεών·

- β) σε περίπτωση που ο υπερχρεωμένος επιχειρηματίας δεν τηρεί σχέδιο αποπληρωμής ή οποιαδήποτε άλλη νομική υποχρέωσή του που αποσκοπεί στη διασφάλιση των συμφερόντων πιστωτών·
 - γ) σε περίπτωση καταχρηστικής πρόσβασης σε διαδικασίες απαλλαγής·
 - δ) σε περίπτωση κατ' επανάληψη πρόσβασης σε διαδικασίες απαλλαγής εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος.
2. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν μακρότερες περιόδους απαλλαγής στις περιπτώσεις που η κύρια κατοικία του υπερχρεωμένου επιχειρηματία εξαιρείται από την υποκείμενη σε ρευστοποίηση περιουσία του, προκειμένου να διασφαλίζεται ο βιοπορισμός του επιχειρηματία και της οικογένειάς του.
 3. Τα κράτη μέλη δύνανται να εξαιρούν από την απαλλαγή συγκεκριμένες κατηγορίες χρεών, όπως τα εμπραγμάτως ασφαλισμένα χρέη ή τα χρέη που απορρέουν από ποινικές κυρώσεις ή αδικοπρακτική ευθύνη, ή να θεσπίζουν μακρότερη περίοδο απαλλαγής, στις περιπτώσεις που οι εν λόγω εξαιρέσεις ή μακρότερες περίοδοι απαλλαγής δικαιολογούνται από λόγους γενικού συμφέροντος.
 4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 21, τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν μακρότερες ή αόριστης διάρκειας περιόδους ανικανότητας ή έκπτωσης σε περίπτωση που ο υπερχρεωμένος επιχειρηματίας ασκεί επάγγελμα στο οποίο ισχύουν ειδικοί κανόνες δεοντολογίας ή σε περίπτωση που οι ανικανότητες ή εκπτώσεις έχουν επιβληθεί με δικαστική απόφαση στο πλαίσιο ποινικής δίκης.

Άρθρο 23

Ενοποίηση των διαδικασιών για τα επαγγελματικά και τα προσωπικά χρέη

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, σε περίπτωση που υπερχρεωμένος επιχειρηματίας βαρύνεται τόσο με επαγγελματικά χρέη τα οποία έχει δημιουργήσει στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής, βιοτεχνικής ή επαγγελματικής δραστηριότητάς του όσο και με προσωπικά χρέη τα οποία έχει δημιουργήσει εκτός του εν λόγω πλαισίου, για τους σκοπούς της απαλλαγής του από τα χρέη, όλα τα χρέη αντιμετωπίζονται σε μία ενιαία διαδικασία.
2. Τα κράτη μέλη δύνανται να παρεκκλίνουν από την παράγραφο 1 και να ορίζουν ότι τα επαγγελματικά και τα προσωπικά χρέη αντιμετωπίζονται σε ξεχωριστές διαδικασίες, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω διαδικασίες δύνανται να συντονίζονται για τους σκοπούς της απαλλαγής από τα χρέη σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

ΤΙΤΛΟΣ IV

Μέτρα για την αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και παροχής δεύτερης ευκαιρίας

Άρθρο 24

Δικαστικές και διοικητικές αρχές

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα μέλη των δικαστικών και διοικητικών αρχών τους που χειρίζονται υποθέσεις αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και παροχής δεύτερης ευκαιρίας λαμβάνουν αρχική και συνεχιζόμενη επιμόρφωση σε επίπεδο αντίστοιχο των αρμοδιοτήτων τους.
2. Χωρίς να θίγεται η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης και με την επιφύλαξη των διαφορών στην οργάνωση της δικαστικής εξουσίας ανά την Ένωση, όταν οι υποθέσεις αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και παροχής δεύτερης ευκαιρίας υπάγονται στη δικαιοδοσία δικαστικών αρχών, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι υποθέσεις αυτές διεκπεραιώνονται κατά τρόπο αποτελεσματικό, ο οποίος εξασφαλίζει την ταχεία διεξαγωγή των διαδικασιών, και ότι τα αρμόδια μέλη του δικαστικού σώματος διαθέτουν την κατάλληλη εμπειρογνομosύνη και εξειδίκευση.

Άρθρο 25

Επαγγελματίες στους τομείς της αναδιάρθρωσης, της αφερεγγυότητας και της παροχής δεύτερης ευκαιρίας

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι μεσολαβητές, οι διαχειριστές διαδικασιών αφερεγγυότητας και οι λοιποί επαγγελματίες που διορίζονται σε υποθέσεις αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και παροχής δεύτερης ευκαιρίας λαμβάνουν την αναγκαία αρχική και συνεχιζόμενη επιμόρφωση ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα, η αμεροληψία, η ανεξαρτησία και η επάρκεια των υπηρεσιών που παρέχουν στα μέρη.
2. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν, με όποια μέσα κρίνουν σκόπιμα, την εκπόνηση και την τήρηση προαιρετικών κωδίκων δεοντολογίας εκ μέρους των επαγγελματιών στους τομείς της αναδιάρθρωσης, της αφερεγγυότητας και της παροχής δεύτερης ευκαιρίας, καθώς και την καθιέρωση άλλων αποτελεσματικών εποπτικών μηχανισμών σε σχέση με την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών.

Άρθρο 26

Διορισμός επαγγελματιών στους τομείς της αναδιάρθρωσης, της αφερεγγυότητας και της παροχής δεύτερης ευκαιρίας

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η διαδικασία για τον διορισμό, την παύση και την παραίτηση των επαγγελματιών στους τομείς της αναδιάρθρωσης, της αφερεγγυότητας και της παροχής δεύτερης ευκαιρίας είναι σαφής, προβλέψιμη και δίκαιη και ότι πληροί, ιδίως, τις απαιτήσεις των παραγράφων 2, 3 και 4.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και οι λόγοι για τους οποίους ορισμένος διαχειριστής διαδικασιών αφερεγγυότητας μπορεί να χαρακτηριστεί μη επιλέξιμος για διορισμό είναι σαφείς και διαφανείς.
3. Στις περιπτώσεις διορισμού των επαγγελματιών στους τομείς της αναδιάρθρωσης, της αφερεγγυότητας και της παροχής δεύτερης ευκαιρίας από τη δικαστική ή διοικητική αρχή, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα κριτήρια σχετικά με τον τρόπο επιλογής του εν λόγω επαγγελματία από τη δικαστική ή διοικητική αρχή είναι σαφή και διαφανή. Κατά την επιλογή επαγγελματία στους τομείς της αναδιάρθρωσης, της αφερεγγυότητας και της παροχής δεύτερης ευκαιρίας για συγκεκριμένη υπόθεση, λαμβάνεται δεόντως υπόψη η εμπειρία και η εμπειρογνωμοσύνη του επαγγελματία. Κατά περίπτωση, ζητείται η γνώμη του οφειλέτη και των πιστωτών για την επιλογή του επαγγελματία.
4. Στις διαδικασίες αναδιάρθρωσης και αφερεγγυότητας με διασυννοριακά στοιχεία, λαμβάνεται δεόντως υπόψη η ικανότητα του επαγγελματία να επικοινωνεί και να συνεργάζεται με αλλοδαπούς διαχειριστές διαδικασιών αφερεγγυότητας και δικαστικές ή διοικητικές αρχές, καθώς και οι ανθρωπίνι και διοικητικοί πόροι που διαθέτει.

Άρθρο 27

Εποπτεία και αμοιβή των επαγγελματιών στους τομείς της αναδιάρθρωσης, της αφερεγγυότητας και της παροχής δεύτερης ευκαιρίας

1. Τα κράτη μέλη καθιερώνουν κατάλληλες εποπτικές και ρυθμιστικές δομές ώστε να διασφαλίζεται η δέουσα εποπτεία του έργου των επαγγελματιών στους τομείς της αναδιάρθρωσης, της αφερεγγυότητας και της παροχής δεύτερης ευκαιρίας. Η εν λόγω εποπτεία και ρύθμιση περιλαμβάνει επίσης κατάλληλο και αποτελεσματικό καθεστώς για την επιβολή κυρώσεων στους επαγγελματίες που παρέβησαν τα καθήκοντά τους.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αμοιβές που χρεώνουν οι επαγγελματίες στους τομείς της αναδιάρθρωσης, της αφερεγγυότητας και της παροχής δεύτερης ευκαιρίας διέπονται από κανόνες οι οποίοι κινητροδοτούν την έγκαιρη και αποδοτική διεκπεραίωση των διαδικασιών, λαμβανομένης δεόντως υπόψη της πολυπλοκότητας της εκάστοτε υπόθεσης. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την ύπαρξη κατάλληλων διαδικασιών με ενσωματωμένες δικλείδες ασφαλείας προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι τυχόν διαφορές σε σχέση με τις αμοιβές επιλύονται ταχέως.

Άρθρο 28

Χρήση ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ακόλουθες ενέργειες δύνανται να διεξαχθούν ηλεκτρονικά, συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών καταστάσεων:
 - α) αναγγελία απαιτήσεων·
 - β) υποβολή σχεδίων αναδιάρθρωσης ή αποπληρωμής στις αρμόδιες δικαστικές ή διοικητικές αρχές·
 - γ) κοινοποιήσεις προς πιστωτές·
 - δ) ψηφοφορία επί σχεδίων αναδιάρθρωσης·
 - ε) άσκηση ένδικων μέσων.

ΤΙΤΛΟΣ V

Παρακολούθηση των διαδικασιών αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και απαλλαγής

Άρθρο 29

Συλλογή στοιχείων

1. Με στόχο την κατάρτιση αξιόπιστων ετήσιων στατιστικών στοιχείων, τα κράτη μέλη συλλέγουν και συγκεντρώνουν σε εθνικό επίπεδο δεδομένα σχετικά με:
 - α) τον αριθμό των διαδικασιών που κινήθηκαν, που εκκρεμούν και που ολοκληρώθηκαν, κατανεμημένων ως εξής:
 - i) διαδικασίες προληπτικής αναδιάρθρωσης,
 - ii) διαδικασίες αφερεγγυότητας, όπως οι διαδικασίες εκκαθάρισης,
 - iii) διαδικασίες που καταλήγουν σε πλήρη απαλλαγή φυσικών προσώπων από χρέη·
 - β) τη διάρκεια των διαδικασιών από την έναρξη έως τη διανομή, ανά είδος διαδικασίας (διαδικασία προληπτικής αναδιάρθρωσης, διαδικασία αφερεγγυότητας, διαδικασία απαλλαγής)·
 - γ) την αναλογία κάθε είδους έκβασης στο πλαίσιο κάθε είδους διαδικασίας αναδιάρθρωσης ή αφερεγγυότητας, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των διαδικασιών για τις οποίες υποβλήθηκε αίτηση αλλά δεν ξεκίνησαν λόγω έλλειψης ενεργητικού της πτωχευτικής περιουσίας·
 - δ) το μέσο κόστος που επιδικάστηκε από τη δικαστική ή διοικητική αρχή για κάθε είδος διαδικασίας, σε ευρώ·

- ε) τα ποσοστά ανάκτησης για τους εμπραγμάτως ασφαλισμένους και τους ανέγγυους πιστωτές ξεχωριστά, καθώς και τον αριθμό των διαδικασιών με μηδενικό ποσοστό ανάκτησης ή με ποσοστό ανάκτησης έως δύο τοις εκατό, για κάθε είδος διαδικασίας που αναφέρεται στο στοιχείο α)·
- στ) τον αριθμό των οφειλετών που υπήχθησαν σε διαδικασία του στοιχείου α) σημείο i) και οι οποίοι εντός τριών ετών από την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής υπήχθησαν σε διαδικασία του στοιχείου α) σημείο i) ή του στοιχείου α) σημείο ii)·
- ζ) τον αριθμό των οφειλετών που, μετά την υποβολή τους σε διαδικασία του στοιχείου α) σημείο iii) της παρούσας παραγράφου, υπήχθησαν σε νέα τέτοια διαδικασία ή σε άλλη διαδικασία του στοιχείου α) της παρούσας παραγράφου.

Για τους σκοπούς του στοιχείου ε) της του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, τα ποσοστά ανάκτησης υπολογίζονται μετά την αφαίρεση των εξόδων, ενώ σε πεδία ανωνυμοποιημένων δεδομένων παρουσιάζονται το τελικό ποσοστό ανάκτησης και η εξέλιξη του εν λόγω ποσοστού ανάκτησης στον χρόνο.

2. Τα κράτη μέλη κατανέμουν τα στατιστικά στοιχεία της παραγράφου 1 με βάση:
 - α) το μέγεθος των εμπλεκόμενων οφειλετών, με κριτήριο τον αριθμό των εργαζομένων·
 - β) το αν οι οφειλέτες είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα·
 - γ) σε σχέση με τη χορήγηση απαλλαγής, εφόσον το εθνικό δίκαιο κάνει τέτοια διάκριση, το αν οι διαδικασίες αφορούν μόνο επιχειρηματίες ή όλα τα φυσικά πρόσωπα.
3. Τα κράτη μέλη καταρτίζουν στατιστικά στοιχεία με βάση τα συγκεντρωτικά δεδομένα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 για πλήρη ημερολογιακά έτη που λήγουν στις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους, αρχής γενομένης με τα δεδομένα που θα συλλεγούν για το πρώτο πλήρες ημερολογιακό έτος μετά τις [ημερομηνία έναρξης εφαρμογής των μέτρων μεταφοράς]. Τα εν λόγω στατιστικά στοιχεία διαβιβάζονται στην Επιτροπή μέσω τυποποιημένου εγγράφου διαβίβασης δεδομένων σε ετήσια βάση, έως τις 31 Μαρτίου του ημερολογιακού έτους που έπεται του έτους συλλογής των δεδομένων.
4. Η Επιτροπή καθορίζει τη μορφή του εγγράφου διαβίβασης της παραγράφου 3 μέσω εκτελεστικών πράξεων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 30 παράγραφος 2.

Άρθρο 30

Επιτροπή

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Οσάκις γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

ΤΙΤΛΟΣ VI

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 31

Σχέσεις με άλλες νομοθετικές πράξεις

1. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την εφαρμογή των ακόλουθων νομοθετικών πράξεων:
 - α) της οδηγίας 98/26/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιολογίων⁸⁰.
 - β) της οδηγίας 2002/47/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας⁸¹ και
 - γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών.⁸²
2. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τα δικαιώματα των εργαζομένων που κατοχυρώνονται από τις οδηγίες 98/59/EK, 2001/23/EK, 2002/14/EK, 2008/94/EK και 2009/38/EK.

Άρθρο 32

Τροποποίηση της οδηγίας 2012/30/ΕΕ

Στο άρθρο 45 της οδηγίας 2012/30/ΕΕ, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 4:

«4. Τα κράτη μέλη παρεκκλίνουν από το άρθρο 19 παράγραφος 1, το άρθρο 29, το άρθρο 33, το άρθρο 34, το άρθρο 35, το άρθρο 40 παράγραφος 1 στοιχείο β), το άρθρο 41 παράγραφος 1 και το άρθρο 42 στον βαθμό και για το χρονικό διάστημα που οι εν λόγω παρεκκλίσεις είναι αναγκαίες για την καθιέρωση του πλαισίου προληπτικής αναδιάρθρωσης που προβλέπεται στην οδηγία ... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [για τα πλαίσια προληπτικής αναδιάρθρωσης και τη δεύτερη ευκαιρία]*.

* Οδηγία (...) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα πλαίσια προληπτικής αναδιάρθρωσης και δεύτερης ευκαιρίας (ΕΕ ...).».

⁸⁰ Οδηγία 98/26/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 1998, σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιολογίων, ΕΕ L 166/45 της 11.6.1998.

⁸¹ Οδηγία 2002/47/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουνίου 2002, για τις συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας, ΕΕ L 168/43 της 27.6.2002.

⁸² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών, ΕΕ L 201/1 της 27.7.2012.

Άρθρο 33

Ρήτρα επανεξέτασης

Το αργότερο έως [5 έτη μετά την έναρξη εφαρμογής των μέτρων μεταφοράς] και ακολούθως ανά επταετία, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένης εκτίμησης σχετικά με την ανάγκη λήψης πρόσθετων μέτρων για τη συμπλήρωση και την ενίσχυση του νομικού πλαισίου σχετικά με την αναδιάρθρωση, την αφερεγγυότητα και την παροχή δεύτερης ευκαιρίας.

Άρθρο 34

Εφαρμογή

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, το αργότερο στις [2 έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές από τις [2 έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], με εξαίρεση τις διατάξεις εφαρμογής του τίτλου IV, τις οποίες εφαρμόζουν από τις [3 έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας].

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 35

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 36

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος